

PAASNUMMER MET O.A.

*** VAN HET BESTUUR - DE PENNINGMEESTER & DE REDACTIE ***

*** STAMBOOMZWENDEL * TERUG NAAR DELFZIJD ***

*** GEBRUIKEN ROND DE GEBORTE (slot) * SPARREBOMEN IN HET NIEUWS ***

*** GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (inleiding) * GENEALOGIE ***

*** FAMILIEBERICHTEN ***

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter: Gerrit Sparreboom

BESTUUR

Voorzitter: Trudy Schipper-Sparreboom

Secretaris: Mr. Carlo Sparreboom

Penningmeester: Jaap Sparreboom

Genealoog: Miep Sparreboom

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad: Kees Sparreboom

Ingrid Daas-Sparreboom

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1996 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

FAMILIEDAG

Verlangt u ook zo naar de zomer met als afsluiting een gezellige familiedag?

Het bestuur is er door medewerking van John Sparreboom uit Zeist, een enthousiast familielid, ook deze keer weer in geslaagd een centrale locatie te vinden. En wel ... in Zeist!

Op zaterdag 5 oktober 1996 hopen we u te zien in Restaurant De Krakeling aan de Woudenbergseweg 17 in Zeist. Dit ligt aan de rand van het Recreatiepark De Krakeling en in de nabijheid van Slot Zeist. Een prachtige omgeving dus en zeker in die tijd van het jaar wanneer de eerste herfstbladeren alweer zichtbaar worden.

Over het programma (van 10.00 uur tot circa 15.00 uur) kunnen we u alvast melden, dat een deel ervan in handen zal zijn van iemand die ons op zeer boeiende en amusante wijze (getuige enthousiaste tipgevers) zal gaan bezighouden met haar "Kunst, Kitsch en Curiosa show". U wordt verzocht ook zelf een voor u curieus voorwerp mee te brengen. Maar meer hierover in ons volgend familieblad.

Enkele vaste programma-onderdelen zoals het praatje van onze genealoog Jan en een gezamenlijke lunch zullen zeker niet ontbreken.

Het restaurant beveelt zijn beroemde Krakelinger-koffietafel (soep, ruime sortering brood met diverse soorten beleg, een warm gerecht en vers fruit, koffie, thee of melk naar keuze) van harte aan á f 18,50 per persoon.

Bij mooi weer kunnen liefhebbers een korte wandeling in de omgeving van Slot Zeist maken.

Wij vragen u vriendelijk, in verband met de reservering, vóór 30 juli a.s. bijgevoegd antwoordstrookje op te sturen naar onze penningmeester Jaap Sparreboom, J.J. Slauerhofflaan 29, 2624 JV Delft, en het bedrag voor de lunch over te maken via de ingesloten acceptgirokaart.

Wilt u niet aan de lunch deelnemen, dan bent u uiteraard ook van harte welkom. Graag tot ziens in Zeist op 5 oktober!

Het bestuur.

MEDEDELINGEN

Tijdens de bestuursvergadering op 13 januari 1996 is met algemene stemmen besloten Gerrit Sparreboom, scheidend voorzitter en mede-oprichter van de familiestichting "Sparreboom" ere-voorzitter voor het leven te maken.

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

Ingeschreven in het register van de K.v.K. te Amsterdam no. V 531257

postbus 976 1000 AZ Amsterdam.

Aan
Redacteuren/Administratoren
van Familie-Periodieken.

L.S.,

De Collectie Familie-tijdschriften in onze Bibliotheek-Periodieken groeit (nog steeds) gestaag. Het aantal bladen bedraagt thans 332. Waar mogelijk worden jaargangen ingebonden; momenteel zijn dat totaal 244 delen. Vele losse jaargangen zullen nog ingebonden worden.

Mede dank zij Uw goede zorgen om ons Uw Familiebladen toe te zenden bezitten wij een fraaie Familietijdschriften - Bibliotheek.

Wij danken U hartelijk voor Uw spontane medewerking en vertrouwen op voortzetting daarvan.

Met vriendelijke groet,

Namens de Nederlandse Genealogische Vereniging
Bibliotheek-Periodieken, afd. Familie-tijdschriften

F.G. Gunderman-Schollee

VAN DE REDAKTIE

De bestuursvergadering van zaterdag 13 januari jl. bij Gerrit (nu echt oud-voorzitter) in Emmeloord was er een van de velen, waarnaar de vaste kern weer met gevoelens van blijdschap had uitgezien.

Immers, Sjoukje (Gerrits vrouw dus) had vanaf het prille begin tot aan die gedenkwaardige zaterdag voor de warme hap gezorgd.

De geruchten omtrent haar culinaire hoogstandjes logen er niet om, en toen ik er als nieuwkomer deelgenoot van mocht zijn, kon ik alle lof die men haar in de afgelopen vijf jaar had toegezwaaid alleen maar onderschrijven.

't Is waar, het gaat op zo'n dag natuurlijk in de eerste plaats om het reilen en zeilen van ons troetelkind: de familievereniging, maar, primitief als wij als gewone stervelingen zullen blijven: het nuttigen van etenswaren (en die dan ook nog met zoveel liefde en toewijding zijn bereid en opgediend) blijft steeds weer boeien en altijd hoog scoren.

Het afscheid had iets melancholiek. Logisch; we lieten daar in de Noord-Oostpolder wel iets achter. Maar Gerrit is nog lang niet van ons af. Want Gerrit heeft ons tekort gedaan. De oud-voorzitter is van zijn kruin tot aan zijn voetzolen een soort reservoir van bijzonder geestige anekdotes die hij ook nog eens op onnavolgbare wijze kan overbrengen.

Eigenlijk geen nieuws, want in zijn vlotte reüniebabbels schemerde zijn komische talent al overduidelijk door.

Dus om een lang verhaal kort te maken: Gerrit, geniet van je verdiende rust, verzorg je mooie tuin en blijf lief voor Sjoukje, maar stuur ons s.v.p. af en toe wat kleurrijke flauwe kul om er het familieblad mee op te sieren.

Tijdens de vergadering werd mij verzocht om de vraag naar een nieuwe secretaris wat kracht bij te zetten.

Een aantal Sparrebomen onder u heeft al reeds aangegeven deze functie van Carlo (evenals Gerrit van het eerste uur) over te willen nemen. Als u deel wilt gaan uitmaken van het groepje enthousiastelingen dat ons familiegebeuren zo ter harte gaat, kunt u schrijven of bellen. (Jan?)

Stamboomzwendel: al 120 slachtoffers

Rotterdam — Bij justitie en politie hebben zich de afgelopen maanden meer dan 120 mensen gemeld die zeggen te zijn opgelicht door Ferdinand van P. Opererend onder de bedrijfsnamen Louter b.v., Heraldica b.v. en Herout b.v. heeft Van P. (33) boeken verkocht waarin wordt verhaald over familiewapens en familiegeschiedenis. Onderzoek van de Nederlandse Vereniging van Genealogie (NVG) heeft uitgewezen dat het om pure zwendel ging.

De argeloze slachtoffers hebben het advies gekregen om gezamenlijk een civiele procedure te starten tegen de stamboomzwendelaar.

Van P. moet binnenkort opnieuw voor de meervoudi-

ge kamer van de Rotterdamse rechtbank verschijnen.

In de eigenlijke aanklacht wordt hij beschuldigd van opzetheling. Van P. had op 15 september vorig jaar voor tien gulden een boek gekocht van een drugsverslaafde dat even te voren was gestolen uit een boekhandel aan de Zwart Janstraat.

De winkelwaarde van dat boek bedroeg 59 gulden. Het is justitie er echter vooral om te doen om hem wegens oplichting aan te klagen. De eis van de officier van justitie zal vergezeld gaan van een in een zaak als deze unieke ontnemingsvordering.

Naar aanleiding van het bovenstaande het volgende:

Ook een aantal naamgenoten zijn vereerd met een prachtige offerte voor een gekleurd familiewapen met daarbij behorende delen uit doop- en trouwboeken uit het gehele land. Tot onze spijt heeft in ieder geval één Sparreboom dit pakket gekocht, totale som f 70,95, waarvan de echte waarde alleen de portokosten zijn.

Het zogenaamde familiewapen is fantasierijk en vermoedelijk van een andere familie overgenomen (zeg maar gestolen). De tevens bijgevoegde beschrijving van het geslacht Sparreboom t.w. 50 gezinnen met 89 kinderen, verspreid over het gehele land hebben totaal geen enkele binding met onze genealogie, nog enige gelijkenis met de stereotiepe Sparrebomen namen, als Arie, Cornelis, Hendrik, Jan, Pieter en Willem, of de meisjesnamen als Cornelia, Geertrui, Hendrika, Johanna en Lena.

Wat de uitgever gedaan heeft is het volgende:

Hij neemt ergens vandaan een familie, veranderd een van de namen in Sparreboom, rommelt wat met de datum en stuurt dat aan de goedgelovige klant. Dat deze methode vreemde situaties oplevert is vanzelfsprekend. Zo kreeg iemand te horen dat zijn voorouders in 1657 waren gehuwd in een plaatsje in de Haarlemmerpolder, terwijl n.b. de Haarlemmermeer pas in 1852 is drooggelegd!

Aan de menselijke ijdelheid valt veel geld te verdienen en dat heeft de uitgever goed begrepen.

Een aantal gedupeerden (volgens de politie enkele honderden) hebben aangifte van oplichting gedaan. De zaak kwam voor op 27 februari jl. De eis tegen de 34-jarige Ferry van P. is f 75.000,=, zes maanden voorwaardelijk alsmede openbaarmaking van het vonnis. De uitspraak is op 12 maart a.s.

Het belangrijkste verweer van de verdachte was dat op duizenden afnemers er altijd wel een paar klagers zijn. Ook het gegarandeerde en geregistreerde familiewapen kwam ter sprake. Op de vraag van de officier wat deze registratie inhield, antwoordde van Putten dat het wapen bij hem werd ingeschreven i.v.m. eventuele nabestellingen.

Het moge duidelijk zijn dat u niet op dit soort aanbiedingen moet ingaan. Wij willen wel graag weten of u benadert bent.

Het u bekende familiewapen, zie voorpagina van dit blad, is wel geregistreerd en wel bij het Centraal Bureau voor Genealogie onder nr. 508/573. Elk ander familiewapen dat ooit vertoond wordt, is dus niet het onze.

Miep en Jan Sparreboom

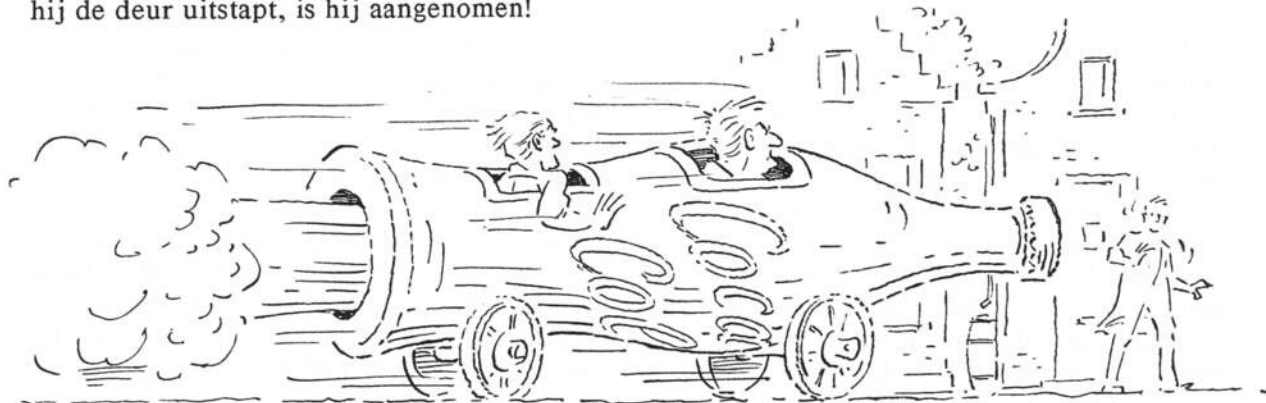
TERUG NAAR DELFZIJL

Het verslag van onze oud-redactrice Frieda over de Delfzijlse Sparrebomen (zij deed trouwens, zoals u al heeft kunnen lezen, haar kennis op in het Rotterdamse Schiebroek) is om onnaspeurbare redenen zeer onvolledig in de kersteditie verschenen.

Van de drie kantjes A4, die zij voor het blad ter beschikking had, is slechts de eerste afgedrukt, plus de slot alinea.

Volledigheidshalve alsnog het ontbrekende deel van het verslag met aan het eind de slot-alinea voor een logische afronding. Sorry Frieda.

Pieter en Trijntje kregen alleen zoons: Hendrik Pieter (Henk, geb. 16.12.1938), Pieter Hendrik (Piet, geb. 04.04.1943), Geert Adriaan (Gerrit, geb. 17.08.1946) en Frans (geb. 12.11.1947). Na hun huwelijk verhuisden Pieter en Trijntje naar de Berkendaal vlakbij de Beukendaal, in Tuindorp Vreewijk; later naar het Meiland. Henk bezocht de Chr. kleuterschool en later de lagere school ernaast, de Tweede Joh. Bogermanschool in de Elzendaal, vlakbij de oprit naar de Feijenoordbrug. Hij zakte voor het toelatingsexamen van de HBS, hoewel hij tot de besten van de klas behoorde: zo bleek dat hij op de lagere school toch niet goed voorbereid was. Hij ging nu naar de Chr. MULO aan de Dordtsestraatweg/hoek Charlois Lagendijk. Toen hij zijn diploma in de zak had, ging hij, omdat zijn vriend die keus al bewust gemaakt had, maar naar de UTS, elektrotechniek. Na zijn opleiding ging hij in dienst, bij de marine op het Kattenburg in Amsterdam, waar hij opgeleid werd tot radarservice van Radio-Holland aan de Sluisjesdijk in Rotterdam (waar ook Jan "radiotelegrafist" werkte, zie o.a. jg. 6, af. 11, blz.330). Bij Radio-Holland kon je alleen carrière maken als je de interne marconistenopleiding had gevolgd: alle chefs waren ex-telegrafisten. Nu lag Henks interesse trouwens meer bij de schepen dan bij de reparaties waarvoor hij aan het werk gezet werd en waarmee hij niet veel verdiende. Hij nam klakkeloos ontslag, ging naar het arbeidsbureau (Mathenesserlaan, vlakbij de Claes de Vrieselaan). Op een zonnige dag kreeg hij een kaartje mee voor een bedrijf in Schiedam. Henk stapt uit de tram, loopt langs het bedrijf van Bottelo NV, de fabrikant van Coca Cola in de regio - het is immers mooi weer en Henk heeft dorst - en herinnert zich een advertentie gelezen te hebben, ongeveer: sportieve jongemannen gevraagd voor de functie van routeverkoper. Hij stapt naar binnen - al was het maar voor een gratis flesje cola - maar als hij de deur uitstapt, is hij aangenomen!

Henk kreeg als rijder een opleiding voor het groot rijbewijs, na zijn examen een eigen rayon met provisieregeling en een basissalaris: een behoorlijke betaling, maar voor zwaar werk. Niet alleen moest je de hele dag met volle kratten sjouwen, maar je droeg de volledige verantwoording voor je rayon tot de reclamevoorzieningen aan toe. Voor de bekende geëmailleerde Colaborden probeerde je bij de klanten een gunstig plaatsje aan hun gevel te krijgen (beitel en pluggen mee!). Er werd op je inventiviteit gelet en iedere ochtend was er een soort verkoopvergadering. Verkopers die weggingen bij de Cola kregen altijd een vertegenwoordigersbaan in verwante branches. In deze jaren, in 1963, trouwde Henk met Corry Alders, die hij had leren kennen in 1954 als 14-jarig meisje, toen hij en haar broer lid waren van de NJN (Ned. Jeugdbond voor Natuurstudie).

Hoewel Henk in een gezellig team werkte, bevredigde het hem toch niet dat hij zijn opleiding niet kon gebruiken. Toen een collega vertegenwoordiger werd bij een elektrotechnische groothandel (König, later Ogem, aan de Mariniersweg, nu verdwenen) schudde dat hem door elkaar: een half jaar later zat hij bij dezelfde groothandel, weliswaar in de binnendienst, maar toen een technische vertegenwoordiger wegging, kreeg Henk dat rayon: Brabant en Zeeland. In die tijd had je in kleine plaatsen een collectieve diepvriesinstallatie, waar de mensen een kluis konden huren: er werd veel zelf geslacht en men had een moestuin ook. Maar die installaties werden op den duur opgeheven, de mensen schaften een eigen diepvriezer aan en die verkocht Henk dus. In menig zaaltje van het grootste dorpscafé heeft hij zijn collectie diepvriezers met een overtuigende lezing aan de man gebracht.

Na vijftienhalf jaar was er in de werksfeer zoveel veranderd, dat Henk naar iets anders uitkeek. Dankzij een serieuze medewerker van het arbeidsbureau kwam hij bij een elektrotechnische groothandel voor de scheepvaart terecht, een zeer gespecialiseerd bedrijf, waar hij nu 22 jaar werkt, ook al kreeg hij het de eerste paar jaar zwaar te verduren. Een oud herenhuis aan de Schiedamse singel, een kelder en twee verdiepingen vol voorraad, op de bovenste verdieping een administratieve afdeling en het kantoor voor directie en verkopers: de bureaus als een massief blok aan elkaar geschoven en iedereen zat als een zombie te werken. Shipchandlers belden, gaven een order en dan ging je in de eigen voorraad zoeken of proberen het gevraagde bij een ander vandaan te halen. Vaak moesten eerst modellen opgehaald worden: dan kreeg je een doos met rotzooi: modellen van het schip. Binnen een paar uur moest een order meestal afgeleverd worden. En intussen kwamen er dan weer nieuwe orders binnen, enzovoorts. Wat een atmosfeer! Toen Henk werd aangenomen zei de directeur dat-ie zeer tevreden zou zijn als hij het na drie jaar in de vingers zou hebben. "Nou", dacht Henk, "drie weken zal wel niet lukken, maar drie maanden moet te doen zijn". maar het duurde echt drie jaar: een heel apart wereldje! Maar Henk nam de uitdaging aan en wat voor een aantal voorbijgangers (misschien te jong nog) een te drukkende situatie bleek, daar liet hij (inmiddels 35 jaar) zich niet klein door krijgen, misschien ook doordat zijn vorige werk als vertegenwoordiger hem meer sociale vaardigheden had bijgebracht. Na Henks vierde jaar werd een nieuw pand in Schiedam, ruim en goed opgezet, betrokken en het aantal verkopers van drie tot zeven uitgebreid.

Ook de broers van Henk hebben allen werk naar hun zin. Piet heeft na de zeevaartschool drie jaar gevaren, eerst als ketelbinkie, daarna als stuurman op de grote vaart, later als stuurman op de kustvaart. Hij woont nu in Delfzijl, waar hij wachtchef is op de Aramidefabriek van AKZO. Aramide is de grondstof voor een supervezel. Er zijn twee soorten: de kevlar-vezel, die bij Dupont de Nemours wordt vervaardigd en de Aramide-vezel van AKZO. Deze vezel is veel sterker dan staal, maar vooral lichter in gewicht. Wat is daarvan het voordeel? Herinnert u zich dat ten noorden van Noorwegen een Russische atoomonderzeeër op de zeebodem ligt? Die zou door Smit Tak opgehaald worden, maar het schip ligt op 2 km diepte en stalen kabels zouden door hun eigen enorme gewicht zichzelf stuk trekken. Aramidekabels kunnen zo'n klus wel aan, maar de paar honderd miljoen die daarvoor nodig zijn, liggen nog niet op tafel. Piet begon bij de AKZO in Europoort, maar toen het bedrijf aldaar gesloten werd, werd hem gevraagd naar Delfzijl mee te gaan en de fabriek daar op te starten.

Gerrit woont in Barendrecht en werkt, na veel studies, als hoofd control en ondersteuning op het hoofdkantoor van de ABN-AMRO Bank in Rotterdam. Hij is gewoon bij zijn eerste werkgever gebleven (al bijna 30 jaar).

Frans woont in Oud-Beijerland en werkt als computertechnicus bij Paktank, een afdeling van Pakhoed, het wereldoverslagbedrijf in Rotterdam. Hij is begonnen als matroos op een Van-Ommertanker in de binnenvaart, toen is hij aan de wal gaan werken en dankzij zijn interesse voor computerkunde en een aantal cursussen is hij van lieverlee in een goede baan gegroeid bij Paktank.

De broers zijn alle vier getrouwd; Henk en Corry hebben een zoon, Gerrit heeft twee zoons (deze tak heeft iets met zoons). Ze hebben regelmatig contact met elkaar, er is nooit (zou het waar zijn?) heibel en ook de aangetrouwde vrouwen kunnen het onderling goed vinden, ook al is er een leeftijdsverschil. Verjaardagen worden in ere gehouden en afstanden zijn geen beletsel.

Henk en Corry hebben 22 jaar een boot gehad, een 11 m. lang motorschip, dat eerst in Hellevoetsluis lag (waar ook Piet eenzelfde schip had liggen tot hij zich in Delfzijl vestigde) en later bij het Kleinpolderplein. Hun vakanties brachten ze altijd met de boot door, op het IJsselmeer en bij de Waddeneilanden. In hun woonvertrek zijn de sporen van hun liefde voor schepen te zien, een bord met scheepsknoppen, een navigatielantaarn en een scheepsschroef: van schepen leven ze, letterlijk, en genieten ze! (hoewel ze mij, als volslagen landrot, zeer hartelijk te woord hebben gestaan!).

F.J.S.

Carla Sparreboom: "Biljarten is beslist geen specifieke mannensport"

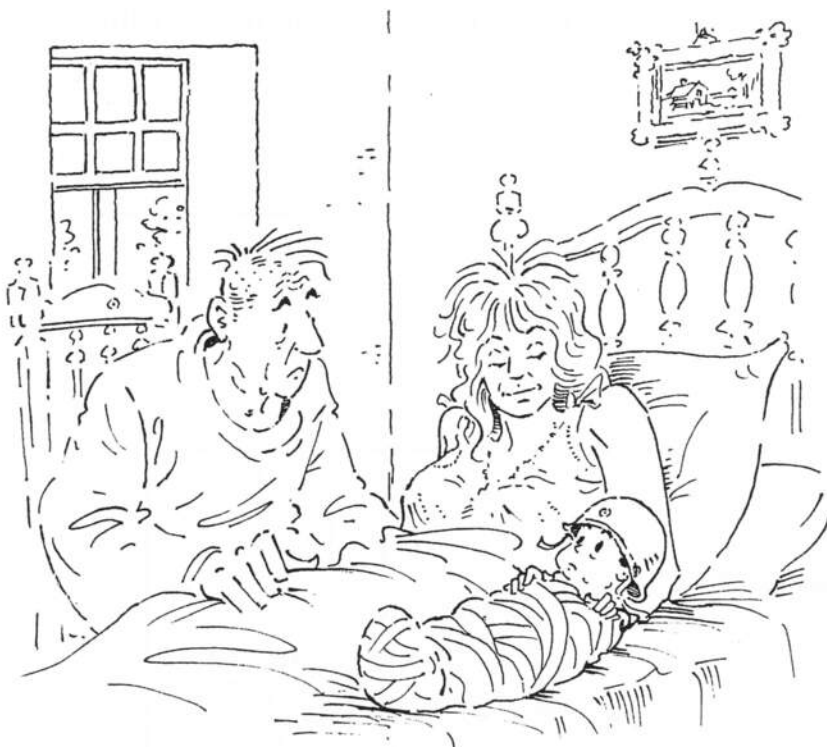
Onder de kop "Carla staat haar mannetje" werd Carla Sparreboom in "de Dordtenaar" van 27 januari 1996 weer eens in het zonnetje gezet. Carla biljart, en dat doet zij zeer verdienstelijk.

(zie uitgebreide portrettering in afl.3 van 3e jaargang)

VERVOLG - GEBRUIKEN ROND DE GEBOORTE (slot)

De moederkoek

Een veel voorkomend gebruik was het begraven of in zee gooien van de nageboorte of moederkoek. Dit was een taak voor de vader, die het het beste 's nachts bij volle maan kon doen. In de jaren vijftig en begin van de jaren zestig werd de moederkoek in een met kranten beklede emmer in de grond begraven. Ook werd hij wel in plastic gedaan en met de vuilnisman meegegeven. Een ander gebruik dat uit de laatste dertig jaar stamt is dat mensen met een hond de hond de nageboorte lieten opeten om te voorkomen dat deze jaloers zou worden op de baby.

Soms werd de baby "met de helm" geboren, dat wil zeggen met de vruchtvliezen rondom het hoofdje, dus ook om het gezichtje.

Het was dan de taak van de baker om de helm te begraven of te verbranden. De helm was een geluksteken en als zodanig werd er ook grif geld voor betaald. Er werd gezegd dat met de helm geboren kinderen het "tweede gezicht" hadden: ze konden in de toekomst kijken.

De min

In Nederland is het van oudsher gebruikelijk geweest dat de moeder haar kind zelf borstvoeding gaf. In sommige rijke families of als de kraamvrouw zwak was, werd er gebruik gemaakt van de diensten van een min. Dat was een vrouw uit de lagere klassen, die zelf een kind aan de borst had en tegen betaling het voeden van de moeder overnam. Soms betekende dit dat haar eigen kind te kort kwam. Het kwam ook voor dat de min het zogen van andermans kinderen zag als een gemakkelijke manier om aan geld te komen en het kind verwaarloosde. Het was dus zaak om een gezonde en betrouwbare min te vinden. Dat was ook belangrijk omdat men er vanuit ging dat het karakter van het kind beïnvloed werd door de melk van de min. Men raadpleegde de vroedvrouw over de keuze van een min en zette soms advertenties. Aan het einde van de zeventiende eeuw werd het in Nederland mode in de hogere kringen om het kind te laten voeden door een min. De moeder was dan vrij om volop deel te blijven nemen aan het sociale leven en ook haar figuur kon zij behouden. Er kwamen natuurlijk ook protesten, omdat men vond dat de moeder op die manier haar kind te kort deed. In 1809 werd in een decreet van Lodewijk Napoleon aan Zeeuwse boerinnen die hun kinderen zelf zoogden twee gouden oorijzers in het vooruitzicht gesteld!

Maar onder het gewone volk is de min nooit wijdverbreid geweest. De min is tot in deze eeuw blijven bestaan, getuige advertenties in kranten. Moedermelk is beter voor het kind dan kunstvoeding, en dat gold zeker in de vroeger eeuwen toen de kunstvoeding nog van slechte kwaliteit was. Ook kreeg de baby voorgekauwd voedsel van de moeder te eten, een voorloper van de gepureerde babyvoeding die we nu kennen. Omstreeks 1900 kwam er voor het eerst goede babyvoeding op de markt.

Met blijdschap geven wij kennis

Tegenwoordig hoort de naaste familie het blijde nieuws van de nieuwbakken vader via de telefoon, verdere familie en kennissen worden op de hoogte gebracht door middel van een geboortekaartje en soms wordt er ook nog een berichtje in de krant gezet.

Kraamkloppertjes

In sommige streken werd van de vijftiende tot in de negentiende eeuw de geboorte van een kind aan de buurt bekend gemaakt door de deur te versieren. Men gebruikte daarvoor een strook linnen, of een palmbosje, ook werden er strikken gebruikt aan de klopper van de deur. Van oorsprong lijkt dit lint bedoeld te zijn om het geluid van de klopper te dempen uit consideratie met moeder en kind. Vandaar dat zo'n kraamklopper ook wel "stiltje" werd genoemd. Toen de kloppers werden vervangen door schellen, bleef men de kraamklopper gebruiken. Kraamkloppers zagen er vaak prachtig uit. In het algemeen bestonden ze uit een vierkant stuk kant van circa 40 centimeter, gespannen over rode zijde. Als er een meisje was geboren stak men een stuk papier tussen de beide lagen. Bij een tweeling hing men twee kloppers op de deur. Als de ouders om een of andere reden in de rouw waren, bespande men het kloppertje met zwarte zijde. Ongehuwde moeders mochten geen kraamklopper uithangen. Het werd ook weggehaald wanneer de kraamvrouw stierf. Kraamkloppers bleven aan de deur tot de eerste kerkgang van de moeder. Een huis met kraamklopper was ooit verboden terrein voor schuldeisers en belastinginners. In grote steden hoefde de kraamheer vaak geen nachtwacht te lopen bij de schutterrij.

Geboortebrieven

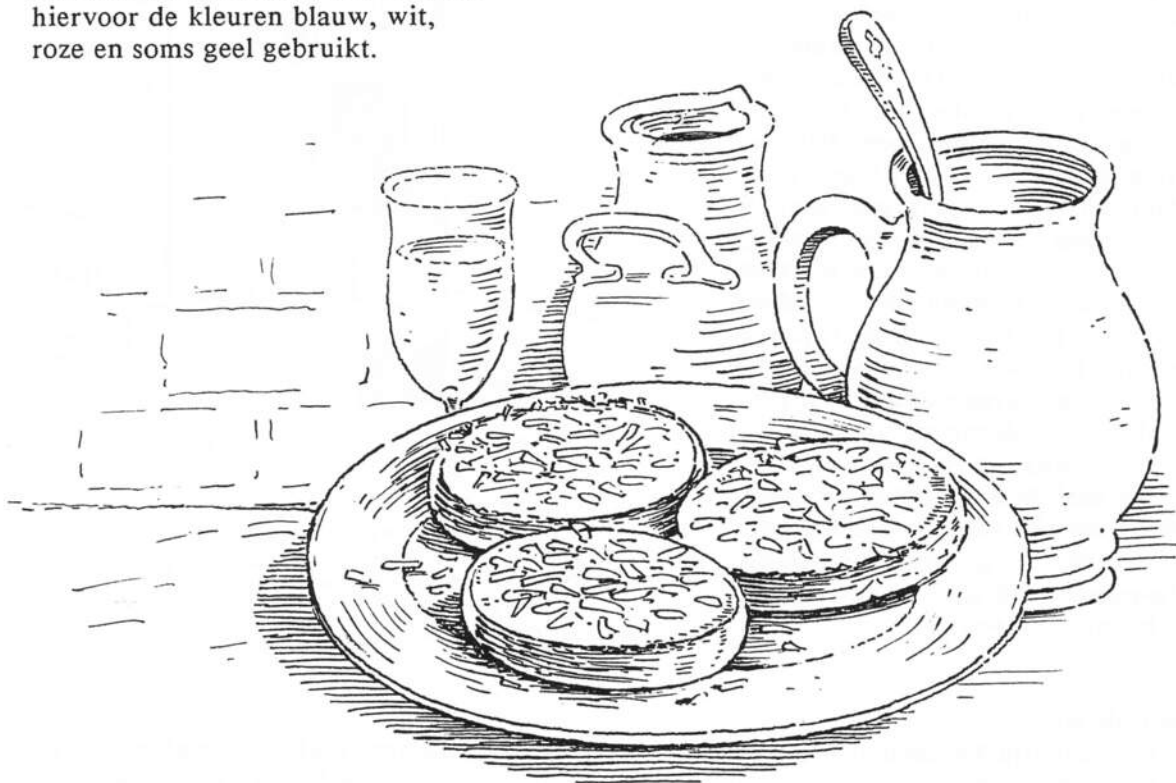
In de loop der tijd kwamen er ook andere geboorte-aankondigingen, zoals een briefje voor het raam met daarop een korte samenvatting van de toestand waarin moeder en kind verkeerden. Ook ging de aanspreker rond om de omgeving op de hoogte te stellen van de geboorte. Soms was dit de baker, die ging vertellen dat er een kleine buurtgenoot was bijgekomen. Maar meestal was dit een vaste aanzegger of aanspreker, hij droeg een zwart pak en men kon meteen zien of hij een goede of slechte boodschap had: hij droeg een zwarte pet bij een geboorte en een zwarte hoed bij een sterfgeval. In de achttiende eeuw verdwijnen de kraamkloppertjes en ook de aanzegger, en werd het steeds gebruikelijker, zeker bij de rijke mensen, om de geboorte per brief of later in de krant aan te kondigen. Eerst waren deze brieven geschreven, maar later werden ze gedrukt en per post verstuurd. Op den duur kwamen daar speciale geboortekaartjes voor, die bij de drukker uitgezocht konden worden. Sinds de jaren vijftig van deze eeuw is het een algemeen gebruik geworden deze speciale kaartjes te versturen.

Eten en drinken

De geboorte van een kind werd meestal flink gevierd. De hele gemeenschap voelde zich daarbij betrokken. Vlak na de geboorte gingen buurvrouwen het kraameten naar de kraamvrouw brengen. Dit bestond uit versterkend voedsel zoals bouillon en eieren. Vlees of een pannetje soep. Veel mensen hadden maar karig te eten, en een vrouw die niet bevallen was had versterkend voedsel nodig vond men. Een paar dagen later was het officiële kraambezoek: het kraamschudden. En dan was er nog eens feest als het kind gedoopt werd. Eten en drinken was bij deze kraamvisites erg belangrijk, er zijn nu nog allerlei drink en eetgewoonten die al heel oud zijn en die wij nog kennen.

Kindermanstik

Kindermanstik, dat waren lekkernijen die het kindje zogenaamd had meegebracht voor de kinderen, bijvoorbeeld een suikerbol of een boterham met suiker. Al in de middeleeuwen werd kindjessuiker gegeven, meestal in de vorm van bonen. Later werden deze suikerbonen in puntzakjes of in doopsuikerdoosjes verpakt. Voor de (volwassen) visite werden ze op een mooi schaaltje gelegd of in een bonbonnière. In de achttiende eeuw hadden deze suikerbonen vaak de vorm van een wikkkelkindje, gemaakt door de suikerbakker. Dit suikergoed was zo hard dat men het moest opsabbelen. Deze suikerwikkkelkindjes zijn nog te koop bij sommige bakkers. Een oud gebruik is ook het geven van kraamflesjes aan kinderen, gevuld met anijsmuisjes. Op heel veel plaatsen was het de taak van de meter om te zorgen voor de doop of kraamsuiker, anders werden ze meegebracht door het kraambezoek, ze werden niet door het kraamgezin gekocht zoals nu het geval is. Nu is het ook mogelijk om behalve suikerwikkkelkinderen ook wiegjes en ooievaars te kopen, vaak worden hiervoor de kleuren blauw, wit, roze en soms geel gebruikt.

De inmiddels in heel Nederland alom bekend beschuit met muisjes is afkomstig uit de Zaanstreek. Vroeger werd beschuit alleen als lekkernij gegeten bij feestelijke gelegenheden. Het was een echte luxe. In de vorige eeuw waren het dan ook uitsluitend de rijke burgerij die dit trakteerde, eenvoudige mensen bleven nog lang op brood met suiker trakteren. Oorspronkelijk werden bij de geboorte van een meisje roze muisjes geserveerd en bij een jongen witte. Een toepasselijke lekkernij, aangezien de muis een symbool van vruchtbaarheid was.

De volwassenen hadden liever iets sterkers. De armen dronken veelal jenever of een brandewijntje met suiker. Ook werd er wel kandeel geserveerd: dit is warme rijnwijn met kaneel, kruidnagelen en andere kruiden, suiker en veel eierdooiers. Oorspronkelijk was dit bedoeld als versterkende drank voor de kraamvrouw, maar de visite vond het ook heerlijk! Bij het schenken van de kandeel was een speciale rol weggelegd voor de vader of kraamheer. In Noord-Holland droeg hij een speciale kamerjas en een kraamherenmuts met pluim. De kraamheer roerde de kandeel met een met linten versierde kandeelstok of een pijpje kaneel en deelde de drank rond. Oorspronkelijk dronken alle aanwezigen uit dezelfde kaneelbeker, later in de zeventiende eeuw kreeg iedereen een eigen kommetje. In de achttiende eeuw had men zelfs speciaal vervaardigde kandeelstellen. Prins Claus zette dit gebruik voort door kandeel te drinken met de ambtenaren van de burgelijke stand toen hij zijn kinderen kwam aangegeven. Een andere typische kraamdrank was de kraamanijs: dit is een likeur op basis van anijs, anijs stimuleert de melkproductie. Ook boerenjongens en -meisjes waren populair bij het kraambezoek. Na de oorlog werd het meenemen van "kraameten" vervangen door het geven van speelgoed en babykleertjes. Vroeger was het de gewoonte dat de schoonmoeder zorgde voor de baby-uitzet in de vorm van een goed gevulde luiermant. Tegenwoordig geven schoonmoeders nog wel eens een kraammand aan de jonge moeder, maar deze bevat niet meer de hoogst noodzakelijk spullen. Er worden tien cadeautjes in gedaan, waarvan de kraamvrouw er ieder dag een mag uitpakken. De pakjes worden meestal versierd met de kleuren roze of blauw.

De doop

Bij de rooms-katholieken moest de doop snel plaatsvinden, vaak nog op dezelfde dag, omdat een kind dat ongedoopt overleed geen zieleheil kreeg en volgens het volksgeloof in moerassen ronddoolde. Omdat een ongedoopt kind niet in de hemel kon komen, werden in de middeleeuwen kinderen die tijdens een moeilijke bevalling in levensgevaar verkeerden al gedoopt voordat zij ter wereld kwamen, het zogenaamde doopsputen. Ook bij protestanten is de doop een bijzonder belangrijk ritueel, maar men is er wat minder haastig mee dan de katholieken. Bij protestanten werden de kinderen later gedoopt, bijvoorbeeld tijdens een dienst of een doopzitting. De doopdiensten werden op geregelde tijden gehouden, bijvoorbeeld een keer per maand en er werden dan een paar kinderen tegelijk gedoopt. Het kind is ook gekleed in een witte doopjurk en de ouders moeten evenals tijdens de katholieke ceremonie, beloven dat ze hun kind een christelijke opvoeding zullen geven.

De doopjurk is rond 1800 wit van kleur als symbool van onschuld. Voor die tijd werd voor doopkleding vaak rood, blauw, zwart en paars gebruikt. Soms gebruikte men de toonjurk (een jurkje waarin de baby gekleed werd als de kraamvisite het kwam bewonderen) hiervoor. Was het kindje nog ingebakerd dan gebruikte men tijdens de doop een wikkkelkleed van sits (fijne dicht geweven katoen). Een doopjurk is vaak een familiestuk. De kraamvrouw was vanwege de kraamtijd meestal niet aanwezig bij de doop, ook vanwege allerlei taboes. Ze was onrein, ze maakte pas na ongeveer zes weken haar eerste kerkgang of begankenis. Ook was het lang gebruikelijk dat de vrouw tot de eerste kerkgang niet in het openbaar verscheen. Bij deze eerst kerkgang hoorde de man zijn vrouw te begeleiden van en naar de kerk.

Pillegift

Tegenwoordig kiezen ouders meestal een bepaalde naam voor hun kind omdat ze die mooi vinden. Daardoor is een grote variëteit aan namen ontstaan. In het verleden diende men rekening te houden met bepaalde gewoonteregels. Het kind werd meestal vernoemd, maar niet naar de ouders!, omdat men bang was dat het dan eerder dan de ouders zelf zou sterven. Vaak kreeg het de naam van een van de peten. De peter en meter waren oorspronkelijk degenen die voor het kind zouden zorgen als de ouders zouden overlijden. Voor het eerste kind werden de ouders van de vader peter en meter, voor het tweede kind de ouders van de moeder en zo volgde er een hele hiërarchie van ooms en tantes, broers en zussen, neven, nichten en vrienden. Wel werd er rekening gehouden met de gedragingen van de personen die men vroeg, want men vreesde dat het kind beïnvloed zou worden door de slechte eigenschappen van de peter of de meter. De peten droegen het kind ten doop op het bakerkussen. Na de doop werden de namen van het kind bijgeschreven voorin de familiebijbel.

De peter gaf aan zijn pupil (ook pil genoemd) een zogenaamde pillegift, dat was een geschenk, meestal een munt. Ook wel een bijtring, rammelaar of geboortelepel, waarin dan vaak iets werd gegraveerd. (soms ook zilver).

- slot -

Marian de Groot-van der Hoofd

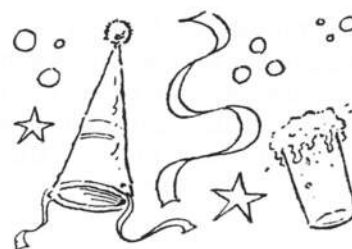
Sneeuwbeeldhouwers tweede in China

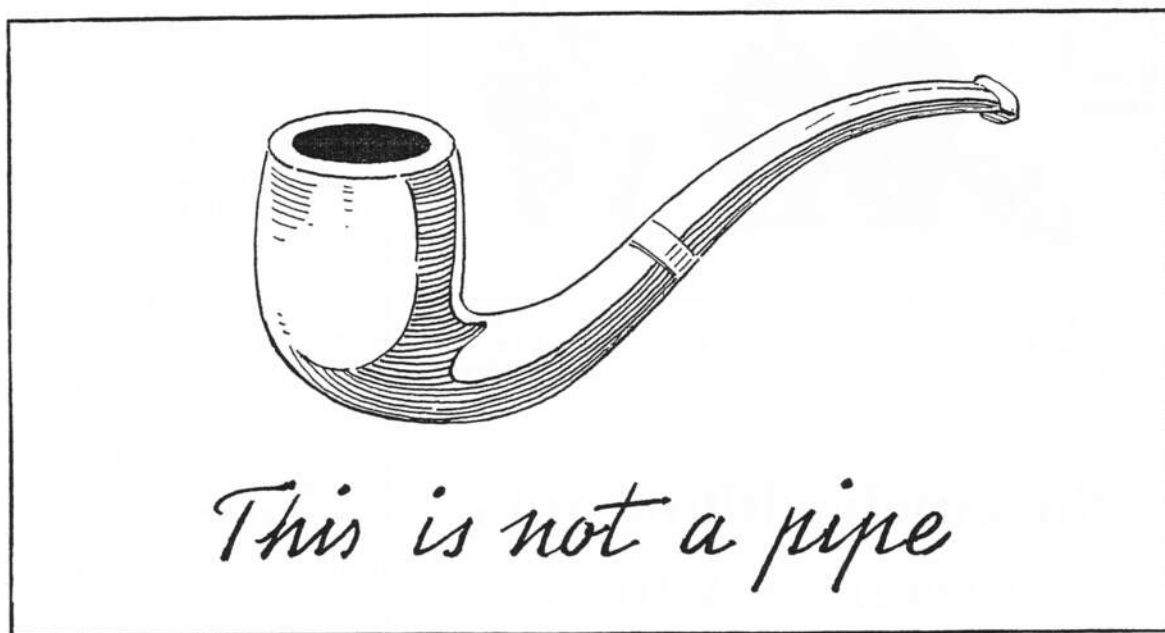
Aan de internationale wedstrijd deden o.a. Nieuw-Zeeland, Frankrijk, Oostenrijk, de Verenigde Staten en Australië mee. Een Chinese jury bepaalde zaterdag 13 januari de winnaars op basis van criteria als originaliteit, artistiekiteit en techniek. Australië won de wedstrijd en het Neder-

"Daar waren prachtige momenten en het was heel leuk om te doen", aldus de beeldhouwer, die vorig weekeinde voor de tiende keer een prijs in de wacht sleepte.

Prinsenbal Sparrenarren

bal kosten 17,50 gulden, donateurs veertien gulden en zijn verkrijgbaar aan de zaal en bij de voorverkoopadressen: Drogisterij Janmaat, Kantoomachinehandel Frie, Slijterij Hans van Vugt en Cafeteria De Twee Molentjes.

De schilder Rene Magritte heeft wonderlijke werken achtergelaten. Een daarvan toont een zeer realistisch afgebeelde pijp, waarbij geschreven staat: "Ceci n'est pas une pipe. Een klein meisje vroeg me wat daar stond, "Dit is geen pijp". Ze begreep het meteen: "Nee, natuurlijk is dat geen pijp, het is een plaatje van een pijp!" Zo eenvoudig is dat. En zo eenvoudig is het ook dat ons hele leven door "plaatjes" van de werkelijkheid beheerst wordt. De realiteit van het nieuws op de televisie? Een film van kunststof met kunstkleuren, die op ingenieuze wijze zich over een scherm in onze huiskamers afrolt. En zelfs al zouden er geurstoffen aan toegevoegd worden, dan blijven we nog even ver van die werkelijkheid op die momenten op die plek. Maar voor ons maakt dat allang niets meer uit: tot in de meest afgelegen hoeken van de aarde zijn mensen vertrouwd geraakt met het verschijnsel "televisie" (het zien op verre afstand in tijd en ruimte) en niemand zal tegen het tv-toestel gaan praten in de verwachting dat hij gehoord zal worden. (En toch is commentaar geven op televisiebeelden tijdens het kijken een geliefde bezigheid!)

Klein Duimpje liet kiezelsteentjes achter op het pad door het bos, zodat hij en zijn broertjes en zusjes de weg naar huis terugvonden. Die kiezelstjes waren geen steentjes meer, zoals de bomen nog bomen waren gebleven, het waren tekens geworden, ze betekenden voor de kinderen iets heel bijzonders. Voor de vogels, die op de tweede tocht van Klein Duimpje de gestrooide broodkruimels hadden opgegeten, hadden die kiezels geen betekenis. Een teken kan heel exclusief zijn, een "code", maar als u op uw huisdeur een briefje prikt met de mededeling dat u een weekend weg bent, dan zal iedereen dat begrijpen ...! Wat op dat briefje staat, zijn lettertekens, samengevoegd tot woorden en die weer tot een zin. En alle mensen die kunnen lezen en Nederlands geleerd hebben, zullen de boodschap op dat briefje begrijpen. Dat is natuurlijk erg gemakkelijk, want als u op vakantie bent, dan kunt u niet ook nog thuis zijn om iedereen te vertellen dat u weg bent. Dit wordt natuurlijk een onmogelijk gek voorbeeld, doet u dus vooral niet wat hier gedrukt staat: onze lettertekens kunnen dus ook onzin doorgeven!

In de prehistorie konden jagers ongeveer als Klein-Duimpjes berichten doorgeven: wie achter wild aanzat, kerfde een afgesproken teken in een boomschors: daaruit konden de stamgenoten zelfs "aflezen" om welke diersoort het ging, of het om een enkel exemplaar of om een kudde ging, op welk tijdstip en in welke richting de jager aan zijn achtervolging begon. Zo kunnen een aantal tekens ontstaan die volgens afspraak gebruikt worden voor een kleine groep mensen.

Maar we gaan zo'n tekensstelsel pas "schrift" noemen als het gebruikt kan worden voor boodschappen van verschillende aard in een samenleving van een zekere uitgestrektheid en ingewikkeldheid, in een samenleving die zonder een tekenssysteem niet had kunnen ontstaan, in een samenleving waar een "gezag" zich kenbaar moet maken aan alle onderdanen en waar op ieder ogenblik de regels, de wetten in hun juiste bewoordingen geraadpleegd moeten worden. Wie land of vee bezat, wie handel dreef, had eveneens zo'n schrift nodig. En als de angst voor de vergetelheid zich aankondigde, liet de heerser zich door een kroniekschrijver in tekens vereeuwigen! De (al langer bestaande) religieuze spelen, rituele teksten, mythen, sprookjes, liederen werden nog eeuwen na het ontstaan van tekenssystemen mondeling doorgegeven: die behoorden tot een andere werkelijkheid.

Ik kan iemand bijvoorbeeld vertellen dat ik twee auto's heb zien botsen. Die ander heeft niets gezien, dus ik zal met bekende klanken bekende woorden tot zinnen moeten vormen, die de ander hoort en waarmee hij zich een beeld vormt van de gebeurtenis. Ik zou ook een heel simpele tekening kunnen maken van de botsing, een strip misschien. De getekende autootjes geven eigenlijk het begrip auto weer en niet de klanken van het door mij uitgesproken woord "auto". Over een eeuwenlange periode is het begrippenschrift, van tekens voor woorden, via tekens voor lettergrepen tot een systeem van lettertekens voor klanken uitgegroeid (maar er zijn ook andere taalsystemen) en dankzij de vindingrijkheid van onze voorouders beschikken wij nu over een (redelijk ideaal) communicatiemiddel: het schrift. Hoe dat tot stand kwam, daarover vertelt Marian Groot-van der Hoofd ons een en ander in enkele afleveringen.

F.J.S.

In het zomernummer van ons blad starten wij met de eerste aflevering van de boeiende serie "De geschiedenis van het schrift".

Red.

116

FIG. 8a.

FIG. 8i.

117

- XI bi Jan Sparreboom, geb. Rotterdam 25-7-1910, stucadoor, overl. Leiden 11-4-1993, tr. Leiden 25-6-1941 Jacoba van der Tuin, geb. Leiden 10-6-1921.
Uit dit huwelijk:
1. Margrietha, geb. Leiden 19-10-1943, overl. Leiden 8-2-1945.
 2. Margrietha Hendrika Wilhelmina, geb. Leiden 27-2-1947, tr. 27-5-1964 J. Willemse.
 3. Hendrika Wilhelmina Jannetje, geb. Leiden 2-9-1950, tr. 27-5-1971 C.J.L.M. Barning.
 4. Jan, geb. Leiden 5-2-1953.
 5. Jacoba, geb. Leiden 14-7-1958, tr. 14-6-1976 M. Pauw.
 6. Willem Cornelis, geb. Leiden 4-9-1961, tr. Henriette NN.
- XI bj Machildus Sparreboom, geb. Rotterdam 3-9-1911, overl. 's-Gravenhage 10-11-1988, tr. 's-Gravenhage 2-7-1941 Herman Staal, geb. 's-Gravenhage 22-1-1917, overl. 's-Gravenhage 11-8-1981.
Uit dit huwelijk:
1. Machildus Maria, geb. 's-Gravenhage 19-11-1946.
- XI bk Hendrika Sparreboom, geb. Ridderkerk 17-2-1916, tr. Cornelis J. Meijer, geb. 4-8-1910.
Uit dit huwelijk:
1. Hendrikus J.F.M., geb. 20-12-1941.
- VIII ab Evert Sparreboom, geb. Ridderkerk 15-7-1835, arbeider, overl. Hendrik Ido Ambacht 18-2-1870, tr. Ridderkerk 16-11-1857 Maaïke van Drunen, geb. Hendrik Ido Ambacht 15-6-1834, arbeidster, overl. Hendrik Ido Ambacht 30-11-1870, dr. van Jan van Drunen en Barbara Bakker.
Uit dit huwelijk:
1. Jan Evert, geb. Ridderkerk 15-7-1858, overl. Ridderkerk 6-2-1860.
 2. Barbara, geb. Ridderkerk 28-1-1860.
 3. Jan, geb. Ridderkerk 16-8-1861, overl. Hendrik Ido Ambacht 13-9-1862.
 4. Trijntje, geb. Hendrik Ido Ambacht 15-8-1863, volgt IX ad.
- IX ad Trijntje Sparreboom, geb. Hendrik Ido Ambacht 15-8-1863, overl. Poortugaal 20-5-1943, tr. Rotterdam 3-8-1887 Machiel Johannes van Heest, geb. Rotterdam 21-4-1865, overl. Rotterdam 9-2-1924, zn. van Florus van Heest en Lena Beekman.
Uit dit huwelijk:
1. Lena Flora, geb. Rotterdam 10-6-1888.
 2. Florus Evert, geb. Rotterdam 28-1-1890.
 3. Evert, geb. Rotterdam 6-4-1892.
 4. Dirk, geb. Rotterdam 15-3-1894.
 5. Machiel Johannes, geb. Rotterdam 29-12-1896, overl. Rotterdam 29-1-1897.
- VIII ac Cornelis Sparreboom, geb. Hendrik Ido Ambacht 16-11-1832, arbeider, overl. Ridderkerk 5-1-1866, tr. Ridderkerk Aagje Plezier, geb. Sandelingen Ambacht 19-12-1837, overl. Ridderkerk, dr. van Huig Plezier en Gerrigje van der Linden.
Uit dit huwelijk:
1. Gerrigje, geb. Ridderkerk 12-6-1863, overl. Ridderkerk 12-12-1863.
 2. Gerrigje, geb. Ridderkerk 27-9-1864, volgt IX ae.
- IX ae Gerrigje Sparreboom, geb. Ridderkerk 27-9-1864, tr. Ridderkerk 25-4-1884 Arie Pieter de Waard, geb. Heerjansdam 18-7-1857, werkman, zn. van Cornelis de Waard en Maaïke van Rijs.
Uit dit huwelijk:
1. Pietje, geb. Ridderkerk 20-5-1885.
 2. Aagje, geb. Ridderkerk 1-6-1886.

Hier begint bijlage 13.

- VI h Leendert Soarreboom, geb./doop IJsselmonde 30-4/15-5-1763, arbeider, overl. IJsselmonde 14-6-1821, tr. Ridderkerk 30-10-1791 Klazina van den Berg, doop Ridderkerk 10-6-1764, overl. IJsselmonde 29-10-1852, dr. van Arij van den Berg en Neeltje van den Berg.

2,
Uit dit huwelijk:

1. Pieter, doop Ridderkerk 4-3-1792, volgt VII p.
2. Arie, geb. Ridderkerk 27-8-1796, volgt VII q.
3. Willem, geb. Ridderkerk 7-3-1802.
4. Klaartje, geb. IJsselmonde 3-6-1803, volgt VII r.

VII p

Pieter Sparreboom, doop Ridderkerk 4-3-1792, arbeider, overl. IJsselmonde 6-10-1859, tr. IJsselmonde 19-2-1818 Geertruy Moog, geb. Ridderkerk 27-7-1794, overl. IJsselmonde 10-2-1857, dr. van Johannes Moog en Pleuntje van den Bogert.

Uit dit huwelijk:

1. Leendert, geb. Ridderkerk 7-4-1819, volgt VIII ad.
2. Johannes, geb. Ridderkerk 29-12-1820, volgt VIII ae.
3. Arie, geb. IJsselmonde 19-10-1822, overl. Ridderkerk 19-1-1893, tr. (1) IJsselmonde 25-4-1861 Sijgje van der Graaf, geb. IJsselmonde 27-9-1813, dr. van Adrianus van der Graaf en Teuntje Dorsman, tr. (2) IJsselmonde 3-5-1872 Heiltje van der Sluis, geb. Groote Lindt 2-6-1817, overl. Ridderkerk 13-3-1901, dr. van Pieter van der Sluis en Lisebeth Barendrecht.
4. Pleun, geb. IJsselmonde 2-11-1824, volgt VIII af.
5. Klaas, geb. IJsselmonde 22-10-1826, volgt VIII ag.
6. Wouter, geb. IJsselmonde 7-2-1829, volgt VIII ah.
7. Pleuntje, geb. IJsselmonde 17-1-1831, overl. IJsselmonde 10-8-1836.
8. Willem, geb. IJsselmonde 15-11-1833, volgt VIII ai.
9. Klazina, geb. IJsselmonde 25-5-1836, volgt VIII aj.
10. Pleuntje, geb. IJsselmonde 17-12-1838, volgt VIII ak.

VIII ad Leendert Sparreboom, geb. Ridderkerk 7-4-1819, arbeider, overl. IJsselmonde 29-6-1863, tr. IJsselmonde 7-12-1844 Sijgje van Ielen, geb. IJsselmonde 28-10-1822, dr. van Abram van Ielen en Neeltje Commijs.

Uit dit huwelijk:

1. Pieter, geb. IJsselmonde 22-6-1845, volgt IX af.
2. Neeltje, geb. IJsselmonde 25-1-1848, overl. IJsselmonde 16-8-1869.
3. Geertruy, geb. IJsselmonde 17-5-1852, volgt IX ag.
4. Belligje Johanna, geb. IJsselmonde 4-10-1855, volgt IX ah.
5. Leendert Abraham, geb. IJsselmonde 18-11-1858, volgt IX ai.

IX af

Pieter Sparreboom, geb. IJsselmonde 22-6-1845, IJzerwerker, overl. Ridderkerk 18-1-1928, tr. Ridderkerk 12-11-1875 Neeltje Salie, geb. Ridderkerk 1-11-1852, overl. Ridderkerk 28-2-1943, dr. van Fop Salie en Hilletje Boer.

Uit dit huwelijk:

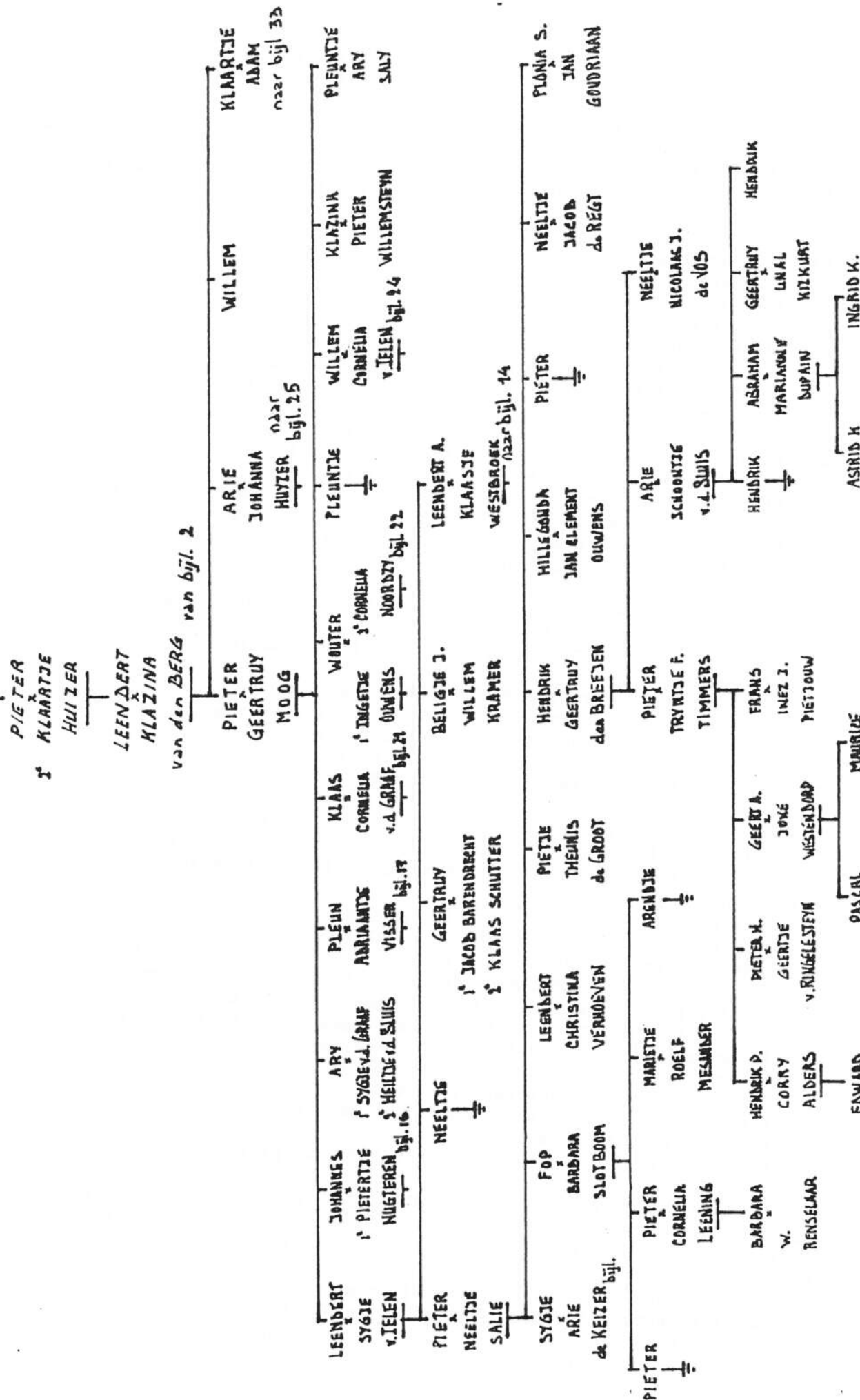
1. Sijgje, geb. Ridderkerk 21-5-1876, volgt X bf.
2. Fop, geb. Ridderkerk 19-4-1878, volgt X bg.
3. Leendert, geb. Ridderkerk 24-1-1880, tr. Ridderkerk 23-9-1904 Christina Verhoeven, geb. Ridderkerk, dr. van Arie Verhoeven en Cornelia Alderliesten.
4. Pietje, geb. Ridderkerk 4-3-1882, overl. Amsterdam 1-5-1951, tr. Ridderkerk 7-6-1901 Theunis de Groot, geb. Utrecht 1-5-1882, zn. van Johannes de Groot en Heintje van den Akker.
5. Hendrik, geb. Ridderkerk 2-3-1884, volgt X bh.
6. Hillehonda, geb. Ridderkerk 14-7-1886, volgt X bi.
7. Pieter, geb. Ridderkerk 25-3-1889, ijzerwerker, overl. Ridderkerk 27-9-1907.
8. Neeltje, geb. Ridderkerk 30-10-1891, volgt X bj.
9. Plonia Sara, geb. Ridderkerk 31-12-1893, volgt X bk.

X bf

Sijgje Sparreboom, geb. Ridderkerk 21-5-1876, overl. 's-Gravenhage 1-9-1959, tr. Ridderkerk 2-12-1898 Arie de Keijzer, geb. Ridderkerk 4-2-1875, overl. Schiedam 15-7-1953, zn. van Maarten de Keijzer en Maaïke Verhagen.

Uit dit huwelijk:

1. Maarten, geb. Ridderkerk 7-7-1901, overl. jong.
2. Neeltje, geb. Ridderkerk 7-12-1903, tr. H. Semeijn.
3. Pieter, geb. Schiedam 6-5-1906, tr. .. Bloemendaal.
4. Maarten, geb. Schiedam 5-6-1912.

FAMILIEBERICHTEN

Overleden te Rotterdam, 17 januari 1996, Willem Sparreboom, 89 jaar, sinds 14 januari 1977 weduwnaar van Neeltje Sparreboom-Kranenburg.

*Want tussen ons was er dat hoge
dat verder gaat dan denkvermogen,
maar wat voorgoed is weggevlogen
die dag, die avond dat je ging.*

*Jij bent sindsdien in hoger sferen,
en ik beneden moet nog leren
om – Helma is dood – te accepteren.
Dag zus, dag lieve noordeling.*

naar Jan-Simon Minkema

**HELMA
CLEMENTS SPARREBOOM**

4-4-1946
19-1-1996

zij was een zorgzame oudste zus
Paul

Helma was de oudste dochter van Wijnand Clements Sparreboom (overleden dec. 1994) en Jacoba van Rij. In een familieblad is er al eens aandacht aan Wijnand besteed.

VAN DE PENNINGMEESTER

FINANCIEEL OVERZICHT 1995

Ontvangsten		Uitgaven	
Saldo per 1.1.95	<i>f</i> 737,87		
Donaties 1995	3.050,00	Kosten Familieblad	<i>f</i> 1.343,16
Donaties 1996	25,00	Portokosten	998,00
Extra giften 1995	385,00	Lidmaatschap Gen.Ver.	95,50
Extra giften 1996	5,00	Kamer van Koophandel	61,00
Verkoop glaswerk ed	181,00	Kosten geneal.onderzoek	1.079,50
Bijdragen reünie	1.162,50	Kosten reünie	1.683,10
		Diverse kosten	78,95
Van Plusrekening	1.000,00	Naar Plusrekening	832,77
Rente	2,47		
		Saldo per 31.12.95	<i>f</i> 376,86
	-----		-----
	<i>f</i> 6.548,84		<i>f</i> 6.548,84
	=====		=====

PLUSREKENING

Ontvangsten		Uitgaven	
Saldo per 1.1.95	<i>f</i> 3.667,23		
Van Girorekening	832,77	Naar Girorekening	<i>f</i> 1.000,00
Rente	145,92		
		Saldo per 31.12.95	<i>f</i> 3.645,92
	-----		-----
	<i>f</i> 4.645,92		<i>f</i> 4.645,92
	=====		=====

Toelichting:

Inkomsten:

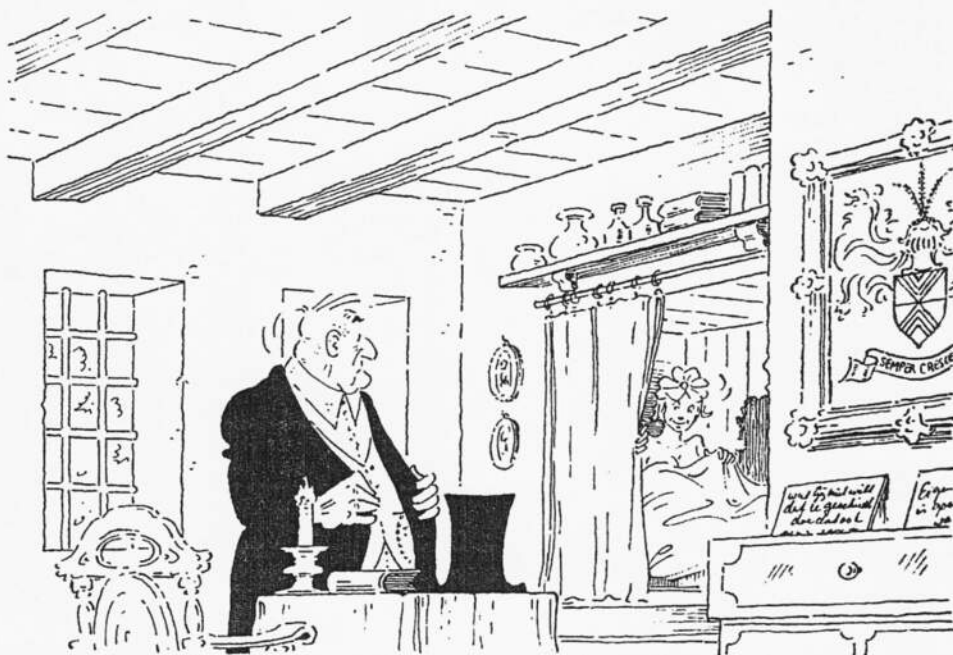
In 1994 en 1995 is voor het jaar 1995 een totaal aan donaties ontvangen van *f* 4.065,00, waarvan *f* 490,00 aan extra giften. Hartelijk dank hiervoor.

De opbrengst van glaswerk, wapenafbeeldingen en balpennen bedroeg *f* 181,00.

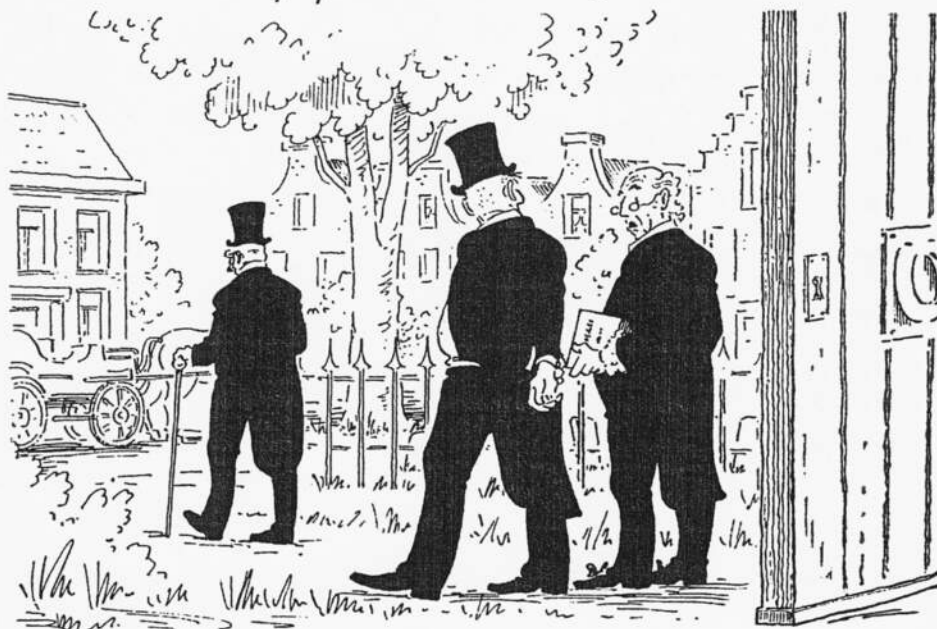
Uitgaven:

De totale kosten van de in 1995 verschenen familiebladen bedroegen *f* 1.220,81 en portokosten *f* 993,80. De uiteindelijke reüniekosten zijn na aftrek van de betaalde bijdragen *f* 520,60.

In het Decembernummer van ons familieblad hebben wij een acceptgirokaart bijgevoegd met het verzoek voor 1 april 1995 uw donatie daarmee over te maken. Niet allen hebben aan dit verzoek om welke redenen dan ook gevolg gegeven. Wilt u ons extra portokosten besparen voor het toesturen van een herinnerings-acceptgirokaart, maak dan uw bijdrage over door gebruikmaking van de acceptgirokaart of door overmaking op girorekening 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom.

*Een Sparreboom in Ysselmonde
trof zondag de meid in zijn sponde.
Hy zei: „Ze had pech,
ik stuurde haar weg.”
De dorpspredikant zei: „Da's zonde.”*

Familieblad

INGEKOMEN 2 6 AUG. 1996

Sparreboom

Jaargang 7 afl. 2

september 1996

ZOMERNUMMER MET O.A.

*** FAMILIEDAG * GEDICHT * EEN BIJZONDER
ORANJEFEEST * MEDEDELINGEN * FAMILIEBERICHTEN * GESCHIEDENIS
VAN HET SCHRIFT * SPARREBOMEN IN HET NIEUWS * DRIE
SPARREBOMEN * GENEALOGIE**

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter:

Gerrit Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

BESTUUR

Voorzitter:

Trudy Schipper-Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]

Secretaris:

Mr. Carlo Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Penningmeester:

Jaap Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Genealoog:

Miep Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad:

Kees Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]

Ingrid Daas-Sparreboom
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1996 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

FAMILIEDAG OP ZATERDAG 5 OKTOBER 1996
IN RESTAURANT "DE KRAKELING" AAN DE WoudenBERGSEWEG 17 IN ZEIST
(van 10.00 uur tot ±15.00 uur)

Over de familiedag in Zeist is in ons vorige blad al reeds beknopt aangegeven hoe het een en ander er zal gaan uitzien. Nu, na de laatste bestuursvergadering en na een bezoek van voorzitter Trudy aan onze schitterend gesitueerde locatie in een der groene harten van Nederland zijn wij in staat de dingen wat beter op en rijtje te zetten.

Om te beginnen: "de Krakeling" blijkt zeer gemakkelijk bereikbaar. Geen eindeloos gezoek, u treft op de volgende pagina een duidelijk kaartje aan, bovendien wordt het recreatiepark vanaf de A12 Utrecht-Arnhem bewegwijzerd.

Informatie openbaar vervoer: eveneens volgende pagina.

Het tweede kaartje laat zien hoe u bij slot Zeist kunt komen (geen loopafstand). Daaraan kunt u na afloop van de reünie eventueel een bezoek brengen (de mooie tuinen rond het slot zijn gratis toegankelijk).

En mochten de weergoden ons niet welgevallig zijn: er is altijd nog dat alternatief waar jong en oud nimmer genoeg van krijgen. Bingo! Ter plaatse wordt dat voor ons georganiseerd. Prijsjes verzorgen wij (u en ik). Heeft u een zak snoep waar u geen raad mee weet omdat het een kleverige, niet te ontwarren massa is geworden: breng mee. Rook de nog voor driekwart gevulde fles wijn na de eerste ontkurking anders dan na de twee keer: leng aan en breng mee. Om kort te gaan: u verzint wel iets.

In feite heb ik nu nog niets over ons officiële programma verteld (ik ben bij het slot begonnen).

Misschien ten overvloede, maar toch: u wordt om tien uur onthaald op koffie met cake. Daarna, na Trudy's welkomstwoord, start rond half elf onze gast Maryla Kielbinska haar kunst- en kitschshow. Maryla, van professie arts, is niet als de deskundige, die soortgelijke TV-programma's met onderbouwde taxaties volstopt. Ik heb begrepen dat zij vooral van mooie en lelijke dingen houdt en daar boeiend over kan praten.

Onze mening zal tijdens haar presentatie zeker een belangrijke rol gaan spelen. Zij heeft haar eigen curiosa, en ook u heeft ongetwijfeld voorwerpen die de moeite waard zijn.

"Wat dan?" vraagt u misschien. Nou, een vergeelde foto die u niet kunt thuisbrengen, een schilderijtje dat zo beroerd is geschilderd dat het de argeloze beschouwer de adem beneemt, of ... u bent nu net die ene geluksvogel die al vijftig jaar een echte Vermeer op zolder had staan. Gebruiksvoorwerpen, gereedschappen, speelgoed, sieraden, kleding, er zit allicht iets tussen met een klein mysterie.

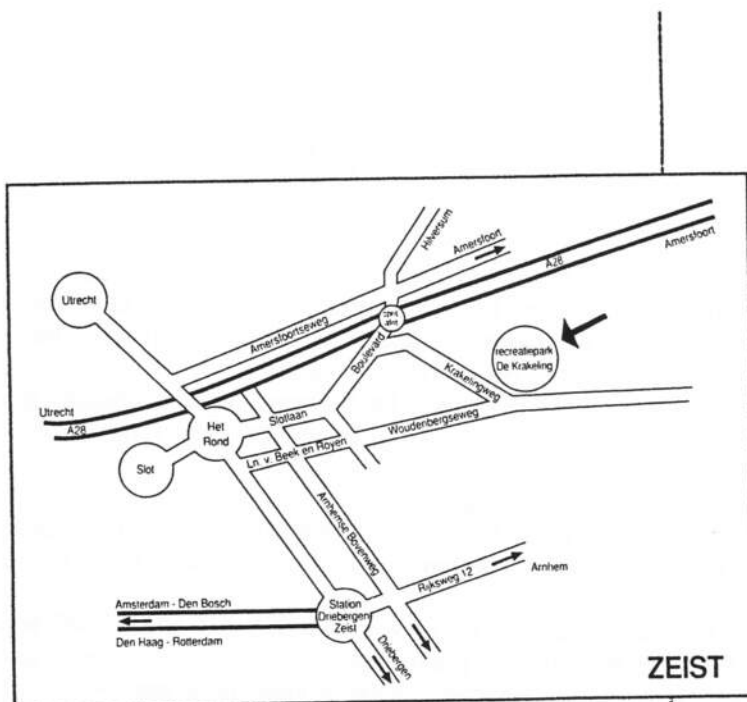
De gezamenlijke lunch die rond half één op al het curieuze zal aansluiten, is ook nu weer hét gebeuren bij uitstek voor de gezellige babbel.

Wellicht zijn er onder u, die het voltallige gezelschap willen laten meegenieten van een anekdote, een gedicht of een grap die het Sparreboom-zijn nog sterker profileert. Kom er mee voor de draad!

In dit verband herinner ik u aan de spontane voordracht van twee dames tijdens de vorige reünie. En mocht drempelvrees uw handicap zijn: er is ook nog een familieblad. Uw literaire bijdrage is zeker de moeite van het plaatsen waard.

Na de lunch is het "Jan Genealoog" die ons tot slot van het geplande programma over het toch wel woelige Sparrebomenverleden ongetwijfeld weer van de ene verbazing in de andere zal laten vallen.

Had u voor wat betreft de vijfde oktober nog geen besluit genomen en koestert u nu, na het lezen van dit veelbelovende overzicht opeens de onstuitbare wens er bij te zijn, wacht dan niet langer, stuur het antwoordstrookje naar penningmeester Jaap en maak het bedrag voor de lunch over via de u eerder toegezonden acceptgirokaart. Betaling en deelname zijn ook nog mogelijk aan de zaal. Komen dus!

Routebeschrijving

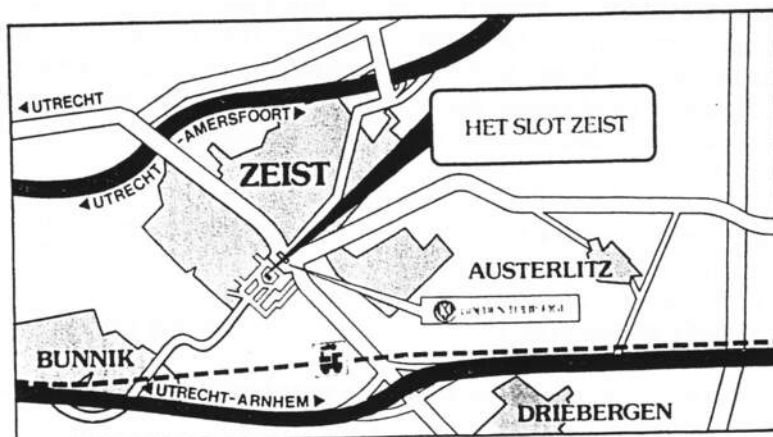
De route naar de camping is bewegwijzerd vanaf de A12 Utrecht-Arnhem, afslag Driebergen-Zeist in Zeist richting Woudenberg. Vanaf de A28, afslag Zeist-Oost ANWB borden volgen naar de Krakeling.

Openbaar Vervoer

Vanaf NS-station Driebergen-Zeist Midnedbus 81 naar Zeist, waar u moet overstappen om probleemloos voor het recreatiepark uit te stappen.

Nog eenvoudiger is de treintaxi, die u er vanaf het station linea-recta naar toebrengt.

GEDICHT

Deze zomer...

Ik ken wel van die saaie tijden
die zwijgend langs mijn aandacht glijden.
Zo'n zomer met een zon die wekt,
waarin geen kraan in 't woonhuis lekt.
De dagen rijgen zich aaneen
ontdaan van vreugde en gewezen.

De zomermaanden van dit jaar
leken geen meter op elkaar.
In Mei was er die fijne fuif,
de dag daarna die dode duif,
een kleinzoon slipte met zijn fiets,
hij brak zijn been, de fiets had niets.
In Juni kwam de blijdschap langs,
een nieuwe vriend, een nieuwe kans.
Na veertien dagen vreugdevuur
was hij geen vriend, maar verre buur.
In Juli het te volle strand,
terug naar huis, die lekkende band,
de goudvis die niet meer bewoog,
een zus die over vroeger loog.
En in Augustus ('k ben naïef)
was hij terug, hij leek weer lief.
Na 'n kruidig zondagmiddagmaal
belandde hij in 't hospitaal.
"Mijn lieve An, ik lig hier goed;
voor 't eerst mijn ex weer eens ontmoet.
Bij nader inzien, gek maar waar,
ben ik het liefste ziek bij haar".

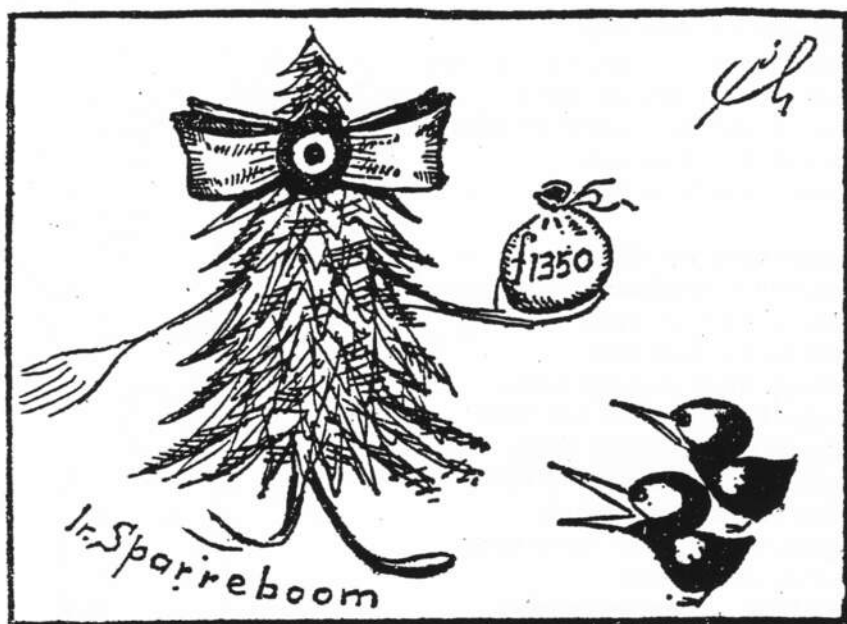
September al, wat vliegt de tijd
als je aan levenskwalen lijdt.
Wat komt er nu? Een saai verschiet?
Ik zie wel weer, ik weet het niet.

Annemarie van Schouwenburg '82
(uit de dichtbundel "Levenskunst")

UIT EEN (NOG NIET) GRIJS VERLEDEN: EEN BIJZONDER ORANJEFEEST

In de eerste aflevering van deze jaargang op bladzijde 385 verradt Kees Redacteur, hoe gezellig het (soms) kan toegaan op bestuursvergaderingen. Hij nodigt Gerrit, nu onze oudvoorzitter en erelid, uit, eens wat anecdotes op te schrijven "om er het familieblad mee op te sieren". Hier is dan zo'n verhaaltje, uit Gerrits mond opgetekend.

Oranjecomité contra gemeentebestuur NOP

'Oranje boven, weg met B. en W....

Grapje in „Het Vrije Volk”

In het Vrije Volk van zaterdag j.l. vonden wij bovenstaande spotprent. Het „grapje” heeft betrekking op de karige subsidiëring van de Emmeloordse Oranjevereniging, onder voorzitterschap van de heer G. Sparreboom. Het bedrag werd onjuist vermeld: de heer Sparreboom c.s. moeten met f 350,—, niet met f 1.350,— toe. Overigens geloven wij niet dat de controverse tussen „Oranjebestuur” en gemeentebestuur onoverbrugbaar is, zoals het spotprentje misschien een beetje suggereert.

"Jullie weten waarschijnlijk dat ik behalve het voorzitterschap van onze Familiestichting, nog een aantal bestuurbanen gehad heb en één daarvan was het voorzitterschap van de Oranjevereniging in Emmeloord (Gerrit's woonplaats). Mijn entree was al meteen curieus. Toen ik voor de functie gevraagd werd, lag het bestuur uit elkaar; dat was begin januari 1966. Dat jaar beloofde een druk jaar te worden voor besturen van Oranjeverenigingen, want op 10 maart zou onze toenmalige kroonprinses Beatrix trouwen met de heer Claus von Amsberg en zoiets bezorgt deze besturen natuurlijk een hoop werk. Zo'n bestuur moet dan hecht in elkaar zitten en dat was nou net wat dat zittende bestuur niet deed. De leden hadden nogal wat moeilijkheden onder elkaar en toen de kruitdamp opgetrokken was, bleek het bestuur nog te bestaan uit twee mensen. Die twee kwamen bij mij met de vraag of ik voorzitter wilde worden. Daar heb ik in een onbewaakt ogenblik ja tegen gezegd, maar pas toen de beide heren na de ledenvergadering mij kwamen verblijden met de boodschap "dat ik 't geworden was", deelden ze mij mee dat er nog f 67,20 in kas was. Dat is natuurlijk betrekkelijk weinig om daar een groots feest van op te zetten. Maar goed, ik zat er aan vast en we zijn aan de slag gegaan.

Ik legde een bezoek af bij de burgemeester en dat was ook alweer enigszins curieus, want de vorige voorzitter, was de echtgenote van de burgemeester. We hebben elkaar dus wel even aan zitten kijken, maar ja, omdat het voor burgemeesters uitzonderlijk belangrijk is dat de feesten voor het Oranjehuis goed gevierd worden - daar ziet de Commissaris der Koningin in hoogst eigen persoon op toe - ging dat gesprek toch redelijk van start. Ons Oranjebestuur had een voorlopig programma opgesteld, met een kostenpost achter de onderdelen, voor zover we daar althans verstand van hadden.

De burgemeester bekeek het eens en schrapte een paar posten. Wij hadden bijvoorbeeld het idee, herauten door de plaats te laten rijden, die op de hoeken van de straten het huwelijk zouden afroepen. Dat zou gebeuren door de Landelijke Ruiters en die wilden daarvoor betaald worden. Aangezien die al gesubsidieerd werden door de gemeente, vond de burgemeester dat de Oranjevereniging voor deze ene keer toch wel voor niks van hun diensten gebruik moest kunnen maken. Tenslotte kwamen we uit op een begroting van ongeveer f 3.000,-. De burgemeester zou dat bedrag overleggen met enkele ambtenaren en het daarna in het College brengen. Een dag later belde hij me: of ik nog eens even bij hem wilde komen, de heren hadden het rode potlood gehanteerd en nog wat posten weggeschraapt of verlaagd. Het bedrag werd nu ongeveer f 2.600,- en met wat kunst-en-vliegwerk- was daar wel wat mee te organiseren. Een groot verlangen van het Oranjebestuur was een goede vlaggemast; de dag zou namelijk geopend worden met het hijsen van de vlag. Die wens werd in ieder geval niet vervuld, ook al hadden we verkondigd dat een vlaggemast onontbeerlijk was.

Een week later kregen we een briefje waarin het College meedeelde dat het zich over het programma had gebogen en - in opperste wijsheid - had besloten een subsidie te verstrekken van f 330,- Eerst ontstond er in het Oranjebestuur enige consternatie, maar daarna werden we boos, en niet zo'n klein beetje ook!

We hebben voor de volgende dag de pers bij elkaar geroepen, de plaatselijke en wat regionale kranten, die allemaal kopij roken, en we hebben uitgebreid uit de doeken gedaan waarom er geen Oranjefeest zou komen. Toen de persconferentie bijna afgelopen was, zei een journalist die ik goed kende " Nou zitten we hier nog bij elkaar en nou moeten we even overleggen, want als wij dit zo als jullie ons dat verteld hebben (en we hadden duidelijke taal gesproken ...) in onze krant zetten, dan hangt morgen de halve vaderlandse pers aan de telefoon. Dit is immers pas ècht leuk voor de grote dagbladen". De anderen zaten daarbij zeer wijs te knikken en ach, die journalisten waren eigenlijk wel een beetje vertederd, want die zagen daar een kersvers bestuur tegenover zich, dat met recht verontwaardigd was, maar niet precies de spelregels kende die in acht genomen dienden te worden. We hebben ter plaatse in goed overleg uitgemaakt wat wel en wat niet in de kranten zou komen. Eén regionaal dagblad ging echter toch over de schreef en verscheen de volgende dag met een kop over de hele pagina: Gemeente Noordoostpolder (een gemeente van 33.000 inwoners en waarvan Emmeloord de centrumplaats is) tast in de buidel voor het feest van de Kroonprinses: 1 cent per inwoner. De consternatie op het gemeentehuis was groot, de burgemeester werd uit een vergadering geroepen, de Commissaris van de Koningin zou dit niet leuk vinden, wij werden weer bij de burgemeester genodigd, hebben duidelijk gemaakt dat we geen feest wilden organiseren dat de Kroonprinses en haar man niet waardig was, enzovoorts, enzovoorts, en zo kwam er dan toch nog een bedrag uit de bus waar we iets mee konden. Weer een dag later verscheen in Het Vrije Volk een karikatuur (waarvan de afdruk hierbij gaat), waaruit de indruk gewekt werd dat er een flinke ruzie was tussen de Oranjevereniging en het gemeentebestuur. Dat was eigenlijk niet zo, we hadden geen reden tot ruzie, B en W kon kiezen tussen een goed feest en geen feest; in het tweede geval had het Oranjebestuur een vrije dag! Zelf had ik veel plezier om de karikatuur. Minister Oud heeft eens gezegd dat je als politicus dan pas geslaagd bent, als de eerste karikatuur van je in de krant komt

Op de huwelijksdag zelf deed er zich toch nog een "incident" voor. 't Was erbarmelijk slecht weer en iedereen die de opening van het feest gade moest slaan, wilde eigenlijk maar één ding: naar huis en voor de TV zitten om het allemaal te zien gebeuren daar in Amsterdam. Maar het vlaghijsen moest natuurlijk wel doorgaan. Er was dus geen vlaggemast gekomen en daar hebben wij - een beetje kinderachtig misschien - wraak genomen door uit het bos een boom te halen - ja, een spar. Hij was krom, we hebben hem geschild, wit geschilderd en een oranje balletje op de top geslagen, en daaraan heeft de burgemeester de vlag gehesen. Ik heb bewondering voor hem gekregen, want hij vertrok geen spier.

Hij deed dit op die huwelijksdag van 10 maart, maar op 30 april was het Koninginnedag en toen stond er en pracht van een aluminium vlaggemast, waarvan mij is verteld dat-ie bijna net zoveel had gekost als het hele feest van de Kroonprinses!

Gerrit Sparreboom (in samenwerking met Frieda Sparreboom)

GOOCHELEN MET ACHTERNAAM

Een lezeres vraagt zich in het meinummer af of het gebruik van het door haar verfoeide woord *meisjesnaam* in een wet dwingend wordt voorgeschreven. Dat is niet het geval.

Het Burgerlijk Wetboek spreekt van 'geslachtsnaam'. De geslachtsnaam van een wettig, gewettigd, geadopteerd of erkend kind is die van zijn vader of die van zijn moeder. Een gehuwde of niet meer gehuwde vrouw is bevoegd de geslachtsnaam van haar man te voeren of aan de hare te doen voorafgaan. De gehuwd (geweest) zijnde vrouw mag dus kiezen hoe zij wenst te worden aangesproken of aangeschreven. Dat geldt ook voor de vermelding van haar naam in documenten als paspoort en rijbewijs. De voorschriften spreken steeds van *eigen naam*. Zij kan dat naamgebruik officieel laten vastleggen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (het vroegere bevolkingsregister). Iedere vrouw die trouwt of wier huwelijk door echtscheiding wordt ontbonden, krijgt een formulier thuisgestuurd waarop zij kan invullen welke naam zij wenst te gebruiken. Als zij dat formulier niet invult, wordt zij door de overheid onder haar eigen naam aangeschreven. Stuurt zij het ingevulde formulier wel terug, dan registreert de gemeente dat zij overeenkomstig haar wens voortaan door de overheid uitsluitend onder haar mans naam of onder diens naam gevolgd door haar eigen naam aangeschreven wordt.

Vaak wordt gedacht dat het huwelijk voor een vrouw behalve een verandering van haar burgerlijke staat ook een naamswijziging met zich meebrengt. Dat is beslist niet het geval: zij behoudt haar eigen geslachtsnaam. De registratie van het naamgebruik gaat alleen over hoe zij door de overheid wil worden aangeschreven.

Overigens heb ik in de praktijk nooit gemerkt dat het woord *meisjesnaam* misleidend, denigrerend en discriminerend werkt. Dagelijks vragen de ambtenaren van Burgerzaken vele malen naar de meisjesnaam, zonder dat dit op bezwaren stuit.

Dat een meisje vroeger uitsluitend door haar huwelijk 'vrouw' werd en dat daar tegenwoordig anders over wordt gedacht, weet ik ook wel. De aanduiding *meijuffrouw* wordt bijna niet meer gebruikt. Maar de ervaring is toch dat verreweg de meeste gehuwde vrouwen kiezen voor het gebruik van de naam van de echtgenoot, al dan niet gevolgd door - inderdaad - de eigen naam.

(Maar "Sparreboom" mag iedere vrouw van onze familie zich dus tot in lengte van dagen blijven noemen!)

Door Frieda uit "onze Taal" gelicht (juni '95) en van slotzin voorzien.

Red.

FAMILIEBERICHTEN

Op 13 mei van dit jaar heeft voorzitter Trudy Sarah gezien. Er wordt wel beweerd dat het leven pas echt bij de veertig begint, anderen vinden dat het vijftig zijn daar meer voor in aanmerking komt. Misschien is de gedachte dat het leven elke dag opnieuw begint de meest bruikbare.

13 mei, dat is vier maanden geleden, Trudy! Desalniettemin: proficiat en sukses met alles wat je nog te doen staat!

Red.

Op dinsdag 7 mei jl. is WOUTER geboren.

Coen, Anja en Laurie-Anne Sparreboom

Strijpsedijk 14 - Rockanje

(voor zijn stamreeks: zie zijn zusje Laurie-Anne in jaargang 5, afl.2, blz. 297)

Van Jaap Sparreboom uit Meppel ontving de redactie het volgende briefje:

"Beste Kees,

Zoon Tycho en partner Maaïke verhuisden naar [REDACTED], maakten leuk kaartje, maar beide achternamen vonden ze 't vermelden niet waard. Bruikbaar desondanks?"

(Ja dus.)

Geslaagd: uit het Rotterdams Dagblad van:

17.06.96, Sander Sparreboom aan het Farel College te Ridderkerk - Mavo.

20.06.96, Willem Kornelis Sparreboom aan het Gemini College te Ridderkerk - electrotechniek.

03.07.96, Nadine Sparreboom aan het Caland Lyceum te Rotterdam - VWO.

vervolg FAMILIEBERICHTEN

Uit het Rotterdams Dagblad van 14.06.96

HIEP HIEP HOERA

OMA SPARREBOOM

61 JAAR

Maarten

Uit het Algemeen Dagblad van 02.07.96

Uitgeloot (2)

Ook mijn dochter wil geneeskunde studeren. Helaas heeft ook zij een kansloos lotnummer boven de 5000. Haar met veel doorzettingsvermogen en hard werken behaalde gemiddelde van 8,9 is niet bijzonder genoeg voor een plaats aan een universiteit. Eén briljante leerlinge heeft een voorkeursbehandeling gekregen en de "gewone" goede tot zeer goede leerlingen, die uitgeloot worden, moeten maar naar België uitwijken of een parkeerstudie gaan doen en hopen op meer geluk in de loterij, volgend jaar of het jaar daarop. Is dit geen talent vergooien?

Een systeem zoals in België is beter: geef iedereen een eerlijke kans om te beginnen, maar maak het in de eerste jaren zo moeilijk dat degenen met voldoende intelligentie, maar ook met de meeste inzet, geselecteerd worden. Er zullen dan meer eerstejaars studenten geneeskunde komen, maar qua kosten maakt het niet uit of iemand een parkeerstudie doet of geneeskunde. Na een aantal jaren zal er een balans ontstaan en zal er ongeveer een zelfde aantal artsen afstuderen als nu. Het zal de kwaliteit van de artsen bevorderen.

P. Sparreboom-Jagtenberg,
Berkel en Rodenrijs

Uit het Rotterdams Dagblad van 13.05.96

Spookrijder in peleton

Spijkenisse - Bij de valpartij op de Haringvlietbrug, die zich tijdens de OZ Tour Beneden-Maas voordeed, bevond zich onder de slachtoffers een renner met een vreemd rugnummer. Het bleek te gaan om Roy Sparreboom van de Rotterdamse Rennersclub Feijenoord die in Spijkenisse bij de recreanten had moeten rijden, maar zich bij de start had vergist.

De Nijmeegse student was met de eliterenners meegegaan. Ongemerkt reed hij tot aan de valpartij mee, maar door de schade aan zijn fiets kon hij niet verder. Omdat de bezemwagen weigerde hem als niet -deelnemer mee te nemen, moest Roy Sparreboom naar Achthuizen. Daar belde hij zijn vader, die hem later kwam ophalen.

Opsporing verzocht

Is bovenvermelde Nadine wellicht de dochter van mevrouw Sparreboom-Jagtenberg?

Wie weet wie de fietsende Roy Sparreboom is?

Wie is de jarige oma Sparreboom?

Gaarne bericht aan Miep en Jan.

ALEXANDER SPARREBOOM PROMOVEERT!

Op 23 september 1996 zal Alexander Sparreboom promoveren op het proefschrift
"BIOANALYSIS AND MURINE PHARMACOKINETICS
OF TAXANE ANTINEOPLASTIC DRUGS"

Alexander, geboren op 17 oktober 1969, zoon van Margreet, Kees "redacteur" en jongere broer van Carlo "secretaris" bracht zijn jeugd door in Spijkenisse.

Na het VWO (1982-1988) is hij in Utrecht farmacie gaan studeren. In 1992 en 1993 heeft hij een deel van zijn studietijd aan de universiteit van Kumamoto in Japan doorgebracht.

"Een zeer leerzame en boeiende periode", zegt hij, "een ervaring die ik voor geen goud had willen missen".

"détail van het ontwerp voor de coverplaat"

Na zijn afstuderen wilde hij zich vooral gaan toeleggen op het onderzoek. Een spannende tijd, want solliciteren doe je tegenwoordig niet alleen.

Gekozen uit velen, begon hij in 1993 met zijn kankeronderzoek in het A. van Leeuwenhoek-ziekenhuis in Amsterdam.

Alexander: "Eén van de manieren om kanker te bestrijden is het geneesmiddel. Het probleem is echter, dat er maar weinig stoffen écht werkzaam zijn. In de jaren '60 is in Amerika een groot onderzoek gestart met als doel natuurprodukten op anti-kankerwerking te testen. Tot aan de vondst "Taxol", een produkt dat gewonnen wordt uit de bast van de taxusboom, waren er al meer dan 110.000 (!) stoffen getest, afkomstig van 35.000 verschillende planten. Vanaf het ontdekken van taxol tot nu is gebleken, dat deze stof een der belangrijkste geneesmiddelen voor de toekomst zal zijn".

De laatste drie jaar heeft Alexander zich beziggehouden met pharmacokinetiek van dit geneesmiddel in proefdiermodellen (pharmacokinetiek: de lotgevallen van een geneesmiddel in een organisme). Het uiteindelijke doel van zijn onderzoek is gericht op een beter en duidelijker beeld van werking en toepassingsmogelijkheden bij behandeling van kanker.

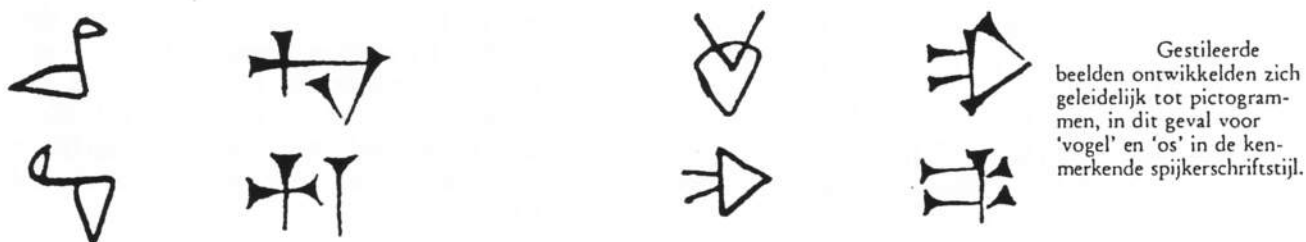
"Bestuur en redactie wensen je een onvergetelijke promotie toe!"

Geschiedenis van het schrift.

De vroegste voorbeelden van schrift die we kennen, zijn afkomstig van de Sumerische nederzettingen in de delta van de Eufraat en de Tigris, ongeveer 5500 jaar geleden. Deze opmerkelijke mensen kanaliseerden de wateren van de Eufraat en de Tigris ter irrigatie van de droge vlakte waarin ze zich hadden gevestigd, en ze ontwikkelden daar één van s'werelds eerste beschavingsvormen. Ze bouwden steden, legden tuinen aan en beoefenden een bloeiende landbouw. Ze verwezenlijkten de methode van een regionaal bestuur met een gecentraliseerde voedseldistributie, ze kweekten dadelpalmen en verbouwden graan. Ze hadden handwerkslieden in dienst in de textiel-, riet-, en leernijverheid even zo goed als dokters, beeldhouwers en graveurs. Hun beschaving heeft geduurd vanaf rond 3500 v. Ch. tot zij ongeveer 1800 jaar later ten val werden gebracht. Hun schrift dat we spijkerschrift of wigvormig schrift noemen, geeft ons een duidelijk beeld van de wijze waarop het tekenen van simpele beelden zich kan ontwikkelen tot een systematisch geschreven taal. Bovendien was het spijkerschrift zo succesvol dat het werd overgenomen door de Babylonische veroveraars van de Sumerische beschaving in 1720 v. Ch., en zich over alle Semetische volken van het Midden-Oosten verspreidde.

Aangezien de Sumeriërs hun alfabet schreven op tabletten van vochtige klei die dan werden gebakken, is een groot aantal ervan intact teruggevonden. Veel van de oudste bewaard gebleven spijkerschrifttabletten zijn aantekeningen van de administratie van tempels, en ze geven ons een glimp van een welvarende en stabiele samenleving. De meest vroegste vorm van schrift is, een reeks beelden die samen een verhaal vertellen, iets berichten of gegevens optekenen voor toekomstige raadpleging. De z.g. rotstekeningen en muurschilderingen.

Het volgende stadium is de vereenvoudiging en stilering van dergelijke beelden zodat ze snel en met zo min mogelijk moeite kunnen worden getekend. De Sumeriërs zetten deze tweede stap vanwege de aard van hun schrijfmateriaal. Hoewel het heel gemakkelijk is in klei je fouten uit te wissen, is het tekenen van een gedetailleerde of bewerkelijke afbeelding allesbehalve gemakkelijk. Dit gestileerde symbool van een afbeelding staat bekend als een pictogram.

De manier waarop pictogrammen bepaalde concrete voorwerpen afbeelden, kan men zich gemakkelijk voorstellen; maar begrippen als licht of dag of tijd kunnen niet op die wijze worden 'getekend'. De Sumeriërs gebruikten het 'zon symbool' dan ook niet alleen voor hun woord voor de zon zelf, maar ook voor de begrippen 'dag' en 'tijd'.

Het symbool voor iets onstoffelijks noemt men een ideogram.

Heden ten dage vertegenwoordigt elke letter in ons modern alfabet slechts èèn afzonderlijk geluidsfragment in de woorden die we uitspreken. Door het herhaaldelijk anders rangschikken van deze letters hebben we slechts het kleine aantal van ongeveer dertig vormen nodig om elke klinker en medeklinker weer te geven die de woorden van de meeste Europese talen vormen. Het eerste schrift had niet zo'n rechtstreeks verband tussen symbool en klank. Ideogrammen zijn een doelmatig middel tot het overdragen van bepaalde informatie en ze zijn gemakkelijk en snel leesbaar voor iedereen. Een voorbeeld hiervan; het internationale systeem van verkeersborden.

De Sumeriërs hadden minstens 2000 symbolen, de hoeveelheid bleek een nadeel en hun volgende stap was dan ook dat een bestaand symbool voor een voorwerp tevens kon worden gebruikt voor een ander voorwerp met een overeenkomstige klank. Zo kon bijvoorbeeld het pictogram voor een bij worden gebruikt voor elk woord of deel van een woord waarin de klank 'b' voorkwam.

Dit was een grote stap vooruit, maar de aanpassing van symbool aan klank moet zeer geleidelijk verlopen zijn en natuurlijk werd in die zelfde periode ook de feitelijke vorm van de pictogrammen vereenvoudigd. De symbolen die klanken vertegenwoordigen, worden fonogrammen genoemd en de combinatie van twee of meer fonogrammen om een woord te maken, noemen we een rebusdevies.

'Bijblad'. De gedachte om twee beelden alleen om hun klankwaarde te combineren, een soort rebussysteem, was een van de eerste stappen naar een doelmatiger schrift.

Het beginsel om een klank aan een geschreven woord te verbinden was een revolutionaire gedachte en is in feite nog steeds de basis van de geschreven taal van vandaag.

De kunst van het schrijven was voorbehouden aan een kleine groep mensen, onder de Sumeriërs wist de priesterlijke kaste het reservoir van pictogrammen, ideogrammen en fonogrammen van 2000 terug te brengen tot een veel praktischer aantal tekens ongeveer 600. Omdat vele symbolen een 'dubbelrol' konden spelen en zowel worden gebruikt als lettergrepen of gedeelten van woorden alsook als weergave van een enkel voorwerp. Maar de verbetering was slechts betrekkelijk, er was nog een lange weg te gaan voordat een complexe taal (samengesteld geheel) kon worden geschreven. Met de niet meer dan 26 letters van ons eigen alfabet.

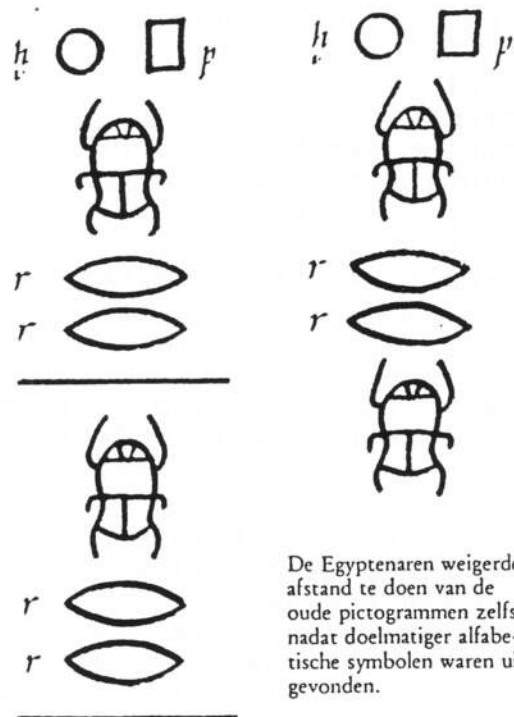
Toen de Sumeriërs in 1720 v. Ch. onder de voet werden gelopen door de Babylonische stammen, bleef een groot deel van hun cultuur met inbegrip van hun schrift en de techniek van de schrijvers behouden en werd overgenomen door hun veroveraars. Duizenden Babylonische kleitabletten zijn teruggevonden met gegevens over godsdienstige feesten, wetten, astronomie, medicijnen.

De Babylonische volken zelf werden later op hun beurt veroverd of opgenomen door de Assyriërs, en afgeleide vormen van het spijkerschrift verspreidden zich door alle beschavingen van Mesopotamië en werden overgenomen door de talrijke Semitische stammen.

Het Egyptische schrift.

In de tijd rond 3500 v. Ch. toen de Sumeriërs bezig waren het land tussen de samenvloeiing van de Eufraat en de Tigris te koloniseren, werd langs de vruchtbare oevers van de Nijl door de Egyptenaren een grotere en duurzamere beschaving gesticht. Zoals heden ten dage nog grotendeels, was in de oude tijden de economie van de Egyptenaren geheel gebaseerd op het stijgen en dalen van de Nijl en op de vruchtbaarheid van de vlakten langs haar oevers. De vroegste inscripties (opschriften) die bewaard zijn gebleven gaan bijna alle over zaken als de hoogte van de waterstand, de grenslijnen van land, goederen en de inning van belastingen die waren gekoppeld aan de staat van het overstroomde land.

De Egyptische en Sumerische schriften hebben zich ontwikkeld langs gelijke lijnen door de stadia van pictogram ideogram en fonogram, maar de Egyptenaren zetten het proces verder voort door het scheppen van alfabetische tekens. Ze ontwikkelden een reeks van ongeveer 24 symbolen die elk een afzonderlijke medeklinker vertegenwoordigen en hadden daardoor de beschikking over een bijna volledig bruikbaar alfabet. Toch lieten ze om een aantal redenen na de vereenvoudiging die hierdoor mogelijk was gemaakt, volledig te benutten met als gevolg dat hun schrift overladen bleef met overbodige tekens.

Ondanks de overeenkomstige ontwikkelingsfases waren het Egyptische en het Sumerische schrift uiterlijk totaal verschillend. De eerste fase, daterend van het prille begin van de Egyptische schrijfkunst werd Hiërogliefisch (heilig graveerschrift) genoemd door de Grieken die er ongeveer 2000 jaar later kennis mee maakten, en dit schrift heeft zich gehandhaafd als de officiële schrijfstijl van godsdienstige en monumentale inscripties tot lang nadat de twee fasen, bekend als het hiëratistische en het demotische schrift, zich hadden ontwikkeld. Alle drie de stijlen bleven in wezen beeldschriftsystemen, bestaande uit een combinatie van pictogrammen, ideogrammen en fonogrammen, ook nog nadat het eenvoudiger systeem van alfabetische tekens was ontstaan.

Het kleitablet had de Sumeriërs en hun navolgers gedwongen hun systeem te vereenvoudigen en te verbeteren, maar ironisch genoeg heeft het Egyptische schrijfmateriaal wellicht eerder een remmend effect gehad op vernieuwingen. Met een rietpenseel en inkt op papyrus kan men zo vlot en vloeiend werken dat er veel minder noodzaak was tot vereenvoudiging en tot afdanking van verouderde vormen. In feite was de combinatie van vloeibare inkt, pen en papier, voor het eerst gebruikt door de Egyptenaren, zo'n revolutionaire stap dat ze nog steeds de basis is van de meeste met de hand geschreven vormen van communicatie van tegenwoordig.

De volgende belangrijke verbetering in de schriftvormen werden ontwikkeld door de Semitische stammen die doelmatiger en plooibaarder alfabetische technieken ontwikkelden, aangepast aan de behoeften van de internationale handel, en in de diversiteit van elkaar overlappende systemen die uit dit gebied afkomstig zijn, kunnen we de eerste aanzet herkennen van bijna alle later volgende schriftvormen die tegenwoordig in de gehele wereld in gebruik zijn.

The story of writing 1980
Donald Jackson.

deel 1.

Marian v.d. Hoofd.

Uit het Rotterdams Dagblad van dinsdag 12 maart 1996, aansluitend op het artikel van Miep en Jan over de stamboomzwendel in ons vorige nummer

Boete voor stamboomzwendel

Rotterdam - De rechtbank in Rotterdam heeft de 34-jarige Ferry van P. vanochtend veroordeeld tot een geldboete van 50.000 gulden, waarvan de helft voorwaardelijk. Van P. heeft zich als eigenaar van de bedrijven Louter en Heraldica schuldig gemaakt aan verkopersbedrog.

In zijn brieven spiegelde Van P. zijn klanten voor dat ze een familiewapen in originele heraldische kleuren en een geslachtsbeschrijving bij hem konden bestellen. Het familiewapen was echter verzonden en de stamboomgegevens klopten niet. De officier van justitie had veertien dagen geleden tegen Van P. een geldboete van 75.000 gulden, zes maanden voorwaardelijke celstraf en openbaarmaking van het vonnis geëist.

*Ingrid, ondanks je laatste spannende dagen van
blijde verwachting heb je toch nog kans gezien
weer op voor treffelijke wijze aan ons blad mee
te werken.*

Bedankt namens bestuur en mede-redacteur!

C.S.

Algemeen directeur Arie Sparreboom:

„Slingelandziekenhuis is weer gezond”

DOETINCHEM - Het Slingelandziekenhuis in Doetinchem viert zijn eerste lustrium. De afgelopen vijf jaar kende het ziekenhuis hoogte- en dieptepunten.

„Het is altijd een prima ziekenhuis geweest voor de patiënten”, stelt Arie Sparreboom, sinds mei 1994 algemeen directeur van het ziekenhuis. „Op managementniveau is er echter het een en ander fout gegaan. Er was een forse technische ingreep nodig, die in feite niets met de dagelijkse gang van zaken in het ziekenhuis te maken had. De ontvangst en behandeling van de patiënten is en was goed. De problemen zaten bij de aansturing en de bewaking van het budget.”

De resultaten keren zich ten goede. De toekomst ziet er rooskleurig uit. Het werk van een keiharde saneerder? „Ach, misschien hebben de mensen dat in het begin wel gedacht. Maar inmiddels weten ze beter, ik ben best een gezellig mens.”

Sparreboom is een Rotterdammer in de Achterhoek. Door de week woont hij een huis in de buurt van Doetinchem, in het weekeinde zit hij in Rotterdam. „Een Rotterdammer verschilt niet veel van een Achterhoeker. Het zijn nuchtere mensen met een pragmatische instelling. Dat vind ik wel prettig.”

Tot nu toe is hij niet echt veel in de picture geweest. „Ik vind het leuk om over mijn werk te praten, maar ik heb er een hekel aan om op de voorgrond te treden. Het ging in dit ziekenhuis niet om de persoon, maar om de sores. En die problemen los je niet alleen op, dat doe je samen.”

Sparreboom vindt het Slingelandziekenhuis een prettige organisatie om in te werken.

„In plaats van ervan uit te gaan dat de bomen tot in de hemel groeien, is en blijft het belangrijk te realiseren, dat de organisatie met beide benen op de grond moet staan. In het

nabije verleden was het zo dat er middelen aangeschaft werden, die niet alleen het beste waren maar ook het duurste, als een soort vanzelfsprekendheid.”

Met een budget van 105 à 110 miljoen gulden is een kleine afwijking genoeg om grote gaten te slaan. „Als je van 100 miljoen slechts één procent afwijkt, zit je met een gat van één miljoen. Maar met een miljoen betaal je wel twintig full time medewerkers.”

Op het moment dat het ziekenhuis in 1993 werd geconfronteerd met een gat van zeven miljoen gulden, begonnen de problemen pas goed. „Als je dan niet ingrijpt, steven je direct af op een faillissement.”

Zonder franje

In '94 kwamen de dramatische cijfers aan het licht. Eind mei van dat jaar kwam Sparreboom. Vrijwel direct is hij aan de slag gegaan om orde op zaken te stellen.

DRIE SPARREBOMEN

Ik heb twee kantjes A-vier voor het blad over. Ze zijn nog blanco. Als Koffie-Jan en Cola-Henk komen, is het probleem de wereld uit. Dan kletsen we de hele avond over vroeger en kom ik misschien zelfs A-viertjes tekort.

Koffie-Jan en Cola-Henk, zo noem ik hen gemakshalve, want in mijn kennissenkring krioelt het van de Jannen en de Henken ("Koffie" en "Cola" omdat ze daar beroepshalve iets mee hebben).

Ze zaten begin jaren '50 bij mij in de klas, die twee, op de Mulo aan de Dordtsestraatweg in Rotterdam-Zuid, (Frieda heeft hen beiden al eens uitvoerig in het zonnetje gezet) en omdat drie Sparrebomen in één klas niet niets is, leek het mij aardig er wat over te schrijven.

Eigenlijk is die inmiddels verdwenen school alleen al de moeite van een cursiefje waard. De oma van een mijner jeugdvrienden zat er als zesjarig meisje al op. Toen was het lang nog geen Mulo, maar een SVGLO (school voor gewoon lager onderwijs).

In 1952 was die oma precies tachtig jaar. Dat weet ik nog goed omdat ze haar leeftijd tijdens bezoeken van haar kleinzoon en mij bijna om de vijf minuten vol trots aan ons meedeelde. Een zeer oude oma dus voor twaalfjarige jongens, maar zoiets zette ons niet aan tot berekeningen die aangegeven hoe in een grijs verleden vorken eventueel in stelen hadden gestoken. Even zovaak vroeg ze waar we school gingen, wie onze meester was en of we een aardig hoofd hadden. En als we dan voor de zoveelste keer vertelden waar we middelbaar uitgebreid lager onderwijs genoten, vertelde zij over muizen en spinnen, die naast onderwijspersoneel en leerlingen destijds (1878) de klasselokalen al bevolkten en dat het dak van de eerste water doorliet, zelfs als het niet regende.

De eerste keer dat ik het schoolgebouw van binnen zag, was in het laatste oorlogsjaar. De gymzaal, toen al over zijn (of haar) lengte van, pakweg, vijftig meter met een verloop van zeker vijftig centimeter, was gedegradeerd tot gaarkeuken. Mijn vader, die altijd wel kans had gezien zijn gezin met extra voedsel te bevoordelen, zag het in de hongerwinter niet meer zo zitten, en met lood in zijn schoenen stond hij dan ook vaak met een pannetje in de rij, daar op dat hellende vlak, om in het bezit te geraken van drie liter drab, dat in de volksmond ook wel soep werd genoemd.

De hongerigen werden bediend door twee vrouwen, een dikke en een dunne. De dunne neuriede bij het soepverstrekken onverstoord liederen uit de bundel van Johan de Heer en had een karige hand van geven. "Bij die dikke moeten we zijn", zei mijn vader zacht (hij sprak met gedempte stem om anderen niet op een idee te brengen). "Dikke mensen geven meestal een schepje extra". Nou, over deze filosofie heb ik vaak nagedacht omdat ik er maar niet achterkwam of dikke mensen zich guller gedroegen dan dunne. In onze tijd past de hokjesgeest niet meer, maar toen nog waren roodharigen driftig, grootneuzigen immer geobsedeerd door het andere geslacht en dunlijvigen gierig. Op zondag was de soep iets beter. Dat rook je al als je het schoolgebouw naderde. Het was op zondag ook drukker. Zelfs onze naaste burens, die weigerden van de bedeling te leven, overwonnen dan al hun ijdele schroom en schuifelden als gewone stervelingen aan in de rij, zij het dat ze het deden met zo'n uitdrukking van: "We staan hier, maar eigenlijk hebben we wel wat anders aan onze kop".

Na de oorlog werd het uit zes lokalen bestaande schoolgebouw opgesplitst in twee lagere scholen. Oudere broer Wim naar de ene, ik twee jaar later naar de andere. Nieuwbouw en rivaliteit die zich al spoedig tussen beide kampen voordeed waren er debet aan dat de school van Wim naar elders moest vertrekken. Wij hadden het rijk alleen en daar genoten we van. De lokalen leken ineens veel groter, en je jas in het portaal werd niet langer bedolven onder een kluwe zelfgemaakte paardeharen kledingstukken waarin hoofdluizen zich ongestoord overgaven aan de meest bandeloze orgiën.

Hoewel het verkeer in 1947 nog nauwelijks iemand verontrustte, was er wel dat dominante treintje naar de Hoeksche Waard, dat om het uur langs de school denderde. Toen nog werden de wagons met voornamelijk sigarenrokende eilandboeren getrokken door een stoomlocomotiefje, dat wij "Het Hijgend Hert" noemden.

Als het monster tijdens de zangles passeerde kon je ongestraft het "Hollands vlag" en "Ferre jongens" hier en daar voorzien van schunnige teksten, want niemand hoorde dat. Het ding ging juist daar zo tekeer omdat het de kruising "Smeetlandse dijk" en "Charloise lagendijk" moest nemen. Daarna dook het razende boemeltje over een bruggetje in de kuil die in Barendrecht uitmondde. Het bruggetje (zes planken met een enkel spoor over een smerige sloot) was de grootste denkbare uitdaging van Rotterdam Zuid. Jongens, die het lef hadden daar in opgevouwen toestand onder te gaan zitten als "Het Hijgend Hert" er overheen raasde, waren helden die alle grandeur van het veelbezongen verzet tegen de Germaanse onderdrukker deed verschralen tot een belachelijk vijfjarig padvindervanontuur. Je scoorde er mee bij de meisjes. Die durfden zelf niet, maar namen er wel op veilige afstand in vochtige extase notitie van. Op het dak klimmen van de zesde, ooit om de een of andere reden los van de rest midden op het schoolplein gebouwd, maakte ook wel enige indruk, maar echte heldenverering leverde dat niet op. De dakklimmers, als het zuiver om de gunsten van de schoonste bloemen uit de klas ging, verloren glansrijk van de brugzitters. Zelf heb ik slechts eenmaal onder de brug plaats genomen. Voor Truusje, het mooiste kind uit Smeetland, een tuindorp dat ergens tussen '40 en '45 in een vloek en een zucht voor gebombardeerden in elkaar was gemetseld. Ze blikte of bloosde niet toen ik er zwart van roet en olie onderuit kroop. "Zal je moeder leuk vinden", zei ze alleen maar en ze ging weer touwtje springen. Mijn moeder vond het niet leuk. Klappen kregen we nooit, maar ik heb mij er geen tweede keer aan gewaagd.

Leeftijdsgenoten, en zeker de nog ouderen, zullen zich ongetwijfeld de destijds in gebruik zijnde schoolbanken herinneren. Dat waren, in tegenstelling tot het niets verhullende schoolmeubilair van tegenwoordig, kleine onderkomens waar in zich de grootste ondeugden voordeden. Zo'n onderwijzer of onderwijzeres, toen nog respectabel in het front van de klas op zijn of haar hoge troon gezeten, had daar vaak geen enkele weet van. Dick Bos, de verboden stripfiguur werd er in verslonden, spiekbriefjes zaten er, aan de onderkant met een dot kauwgom vastgeplakt, en bij ons werd de ruimte onder onze lessenaren met ingebouwde inktpotten en potloodgleuven eveneens gebruikt voor het knietrillen. Dit behoeft enige uitleg. Knietrillen geschiedt éénbenig, met opgetrokken hiel, waarbij de knie zich in snelle bewegingen op en neer begeeft (ongeveer zoals nerveuze mensen soms plegen te doen als ze echt helemaal geen raad meer weten, of, simpeler, als mensen broodnodig moeten en een bezoek aan het toilet te lang uitstellen).

Omdat wij gezegend waren met een gammele houten vloer, waarbij de tussendraagbalken of ontbraken of verrot waren had iemand al gauw ontdekt dat het klassikaal knietrillen een soort golfbeweging in de vloer veroorzaakte waar de leerkracht de dupe van kon worden. Want, wie schetst onze verbazing, het hoogst oplopende centrum van de golfbeweging ontstond precies daar wij hij of zij zat. Uiteraard moest de actie zich voordoen als de trein passeerde, want wij wisten van niets.

U heeft weleens films gezien over rodeo's? Welnu, zo erg was het niet, maar in die richting moet er zeker gedacht worden. Er was niemand in de klas die een startteken gaf, het ritueel deed zich spontaan voor, en ieder droeg er gedwee zijn steentje aan bij. Gelachen werd er op de lange duur ook niet meer om. Apathisch, bijna zonder leedvermaak keken we naar het slachtoffer, dat op nagenoeg regelmatige tijden elke keer weer bijna uit zijn zetel werd gerammeld. Een van hen kon nooit nalaten na elke beurt verbijsterd op te merken: „Eigenaardig toch, wat zo'n passerend stuk ongeluk hier onder de vloer teweeg kan brengen!" De ware toedracht is voor hem en zijn collega's altijd ons geheim gebleven.

Toen de luidruchtige, doch vriendelijkogende boemeltrein op een kwade dag een jongen uit de buurt bij het oversteken had gegrepen, viel hij voorgoed in ongenade; zelfs toen de stoomlocomotief, in een poging de gemoederen te sussen, door een meer gestroomlijnde dieseltrekker was vervangen. "Hijgend Hert" werd "Moordenaar", en dat is zo gebleven tot de dag dat de spoorlijn voorgoed opdoekte.

Intussen bemerk ik, dat mijn twee kantjes A-vier toch nog aardig vol beginnen te raken. De perikelen in en rond de Mulo, en dan ook met bijdragen van Koffie-Jan en Cola-Henk, komen wellicht in ons volgende familieblad aan bod.

- X bg Fop Sparreboom, geb. Ridderkerk 19-4-1878, smid, overl. Rotterdam 1-4-1908, tr. Ridderkerk 22-9-1899 Barbara Slotboom, geb. Ridderkerk 13-8-1879, dr. van Marinus Slotboom en Marietje van der Burg.
Uit dit huwelijk:
1. Pieter, geb. Ridderkerk 25-12-1899, overl. Barendrecht 2-2-1900.
 2. Pieter, geb. Ridderkerk 20-2-1901, volgt XI bl.
 3. Marietje, geb. Ridderkerk 31-10-1902, overl. Rotterdam 29-8-1945, tr. Rotterdam 8-6-1927 Roelf Mesander, geb. Groningen 29-7-1901.
 4. Neeltje, geb. Ridderkerk 26-10-1903, volgt XI bm.
 5. Arendje, geb. Ridderkerk 27-12-1904, overl. Rotterdam 19-7-1905.
- XI bl Pieter Sparreboom, geb. Ridderkerk 20-2-1901, metaal draaier, overl. Utrecht 19-7-1973, tr. Rotterdam 15-7-1925 Cornelia Leening, geb. Rotterdam 21-3-1899, overl. Amersfoort 16-6-1960, dr. van Jan Jacob Leening en Maria Burger.
Uit dit huwelijk:
1. Barbara, geb. Rotterdam 16-10-1927, volgt XII x.
- XII x Barbara Sparreboom, geb. Rotterdam 16-10-1927, tr. Rotterdam 6-9-1950 Wilhelmus Reuselaars, geb. Rotterdam 2-10-1926, kleine zelfstandige, zn. van Wilhelmus Antonius Reuselaars en Arendina Rijken.
Uit dit huwelijk:
1. Wilhelmus, geb. Rotterdam 27-5-1953.
 2. Pieter Cornelis, geb. Ooltgensplaat 8-1-1959.
 3. Johannes, geb. Rotterdam 22-1-1969.
 4. Robbert, geb. Rotterdam 23-1-1963.
- XI bm Neeltje Sparreboom, geb. Ridderkerk 26-10-1903, tr. Niek Bruning, varensgezel,
Uit dit huwelijk:
1. Wilhelmina Janna, geb. 20-7-1935.
 2. Barbara Cornelia, geb. 23-7-1938.
- X bh Hendrik Sparreboom, geb. Ridderkerk 2-3-1884, ijzerwerker, sigarenwinkelier, overl. Ridderkerk 17-2-1945, tr. Ridderkerk 7-9-1906 Geertrui den Breejen, geb. Ridderkerk 28-3-1885, overl. Rotterdam 24-6-1942, dr. van Arie den Breejen en Maaïke Ouwens.
Uit dit huwelijk:
1. Pieter, geb. IJsselmonde 7-2-1907, volgt XI bn.
 2. Arie, geb. IJsselmonde 14-12-1908, volgt XI bo.
 3. Neeltje, geb. IJsselmonde 9-9-1911, tr. Nicolaas Jan de Vos, geb. ca. 1909, overl. Barendrecht 8-10-1991
- XI bn Pieter Sparreboom, geb. IJsselmonde 7-2-1907, besteller PTT, expeditie, overl. Rotterdam 23-8-1992, tr. Zwijndrecht 18-6-1938 Trijntje Francina Timmers, geb. Hendrik Ido Ambacht 24-12-1909, dr. van Pieter Timmers en Lijntje Adriana Visser.
Uit dit huwelijk:
1. Hendrik Pieter, geb. Rotterdam 16-12-1938, volgt XII y.
 2. Pieter Hendrik, geb. Rotterdam 5-4-1943, tr. Rotterdam 9-2-1965 Geertje van Ringelesteijn, geb. Rotterdam 3-10-1946, dr. van Arie van Ringelesteijn en Geertje Sterk.
 3. Geert Adriaan, geb. Rotterdam 17-8-1946, volgt XII z.
 4. Frans, geb. Rotterdam 12-11-1947, voorraadadministrateur, tr. Klaaswaal 29-4-1974 Inez Johanna Pietjouw, geb. Rotterdam 30-9-1952, hoofd personeelszaken en organisatie brandweer Rotterdam, dr. van F. Pietjouw en H. E. Weber.
- XII y Hendrik Pieter Sparreboom, geb. Rotterdam 16-12-1938, commercieel medewerker, tr. Rotterdam 10-10-1963 Corry Alders, geb. Nijmegen 29-11-1940, kantoorbediende, dr. van Cornelius Ludovicus Alders en Teuntje Anna van Asch.
Uit dit huwelijk:
1. Edward, geb. Rotterdam 4-5-1964.
- XII z Geert Adriaan Sparreboom, geb. Rotterdam 17-8-1946, bankbediende, tr. Barendrecht 23-3-1973 Joke Westendorp, geb. 18-3-1950.
Uit dit huwelijk:

1. Pascal, geb. Rotterdam 2-4-1977.
2. Maurice, geb. Rotterdam 17-3-1979.

- XI bo Arie Sparreboom, geb. IJsselmonde 14-12-1908, grondwerker Ned. Heidemy., overl. Rotterdam 26-9-1975, tr. Rotterdam 4-4-1934 Schoontje van der Sluis, geb. Rotterdam 15-7-1914, overl. Rotterdam 28-6-1971.
Uit dit huwelijk:
1. Hendrik, geb. Rotterdam 2-6-1935, overl. Rotterdam 30-1-1944.
 2. Abraham, geb. Rotterdam 1-10-1940, volgt XII aa.
 3. Geertrui, geb. Rotterdam 6-6-1943, tr. Rotterdam 30-11-1967 Unal Kizkurt, geb. Izmir (Turkye) 3-1-1938, monteur hydrolic, zn. van Osman Kizkurt en Hatice.
 4. Hendrik, geb. Rotterdam 28-6-1956.
- XII aa Abraham Sparreboom, geb. Rotterdam 1-10-1940, planner, tr. Rotterdam 7-12-1967 Marianne Dupain, geb. Rotterdam 6-6-1947, dr. van Casparus Dupain en Marianne Ians.
Uit dit huwelijk:
1. Astrid Karen, geb. Terneuzen 13-1-1971.
 2. Ingrid Kirsten, geb. Terneuzen 4-5-1972.
- X bi Hillgonda Sparreboom, geb. Ridderkerk 14-7-1886, overl. Leiden 14-8-1979, tr. Ridderkerk 29-5-1908 Jan Clement Ouwens, geb. IJsselmonde 16-9-1884, ijzerwerker, overl. Schiedam 8-8-1959, zn. van Jan Klement Ouwens en Bastiaantje de Iijster.
Uit dit huwelijk:
1. Bastiaantje, geb. Schiedam 9-4-1909.
 2. Pieter, geb. Schiedam 18-9-1910.
 3. Jan Klement, geb. Vlaardingen 15-3-1914.
 4. Neeltje, geb. Vlaardingen 30-11-1915.
- X bj Neeltje Sparreboom, geb. Ridderkerk 30-10-1891, overl. Ridderkerk 29-3-1948, tr. Ridderkerk 28-1-1916 Jacob de Regt, geb. Colijnsplaat 17-7-1892.
Uit dit huwelijk:
1. Maria, geb. 9-11-1921.
- X bk Plonia Sara Sparreboom, geb. Ridderkerk 31-12-1893, overl. Rotterdam 5-9-1956, tr. Ridderkerk 3-3-1916 Jan Goudriaan, geb. Hardinxveld 15-10-1893, overl. Ridderkerk 2-3-1956.
Uit dit huwelijk:
1. Christina Stoffelina, geb. Ridderkerk 17-6-1916.
 2. Pieter, geb. Ridderkerk 11-4-1918.
 3. Jan, geb. Ridderkerk 20-9-1922, overl. Ridderkerk 26-1-1923.
- X ag Geertruy Sparreboom, geb. IJsselmonde 17-5-1852, overl. IJsselmonde 19-8-1913, tr.(le)Ridderkerk 30-10-1874 Jacob Barendrecht, geb. Barendrecht 31-7-1850, arbeider, overl. Ridderkerk 15-4-1891, zn. van Simon Barendrecht en Pietertje Hagendijk.
Uit dit huwelijk:
1. Leendert, geb. Ridderkerk 31-7-1875, ijzerwerker, overl. Ridderkerk 11-10-1900.
 2. Pietertje Neeltje, geb. Ridderkerk 22-12-1876, overl. Ridderkerk 8-3-1877.
 3. Pietertje Neeltje, geb. Ridderkerk 31-3-1878.
 4. Neeltje, geb. Ridderkerk 30-7-1880, jong overleden.
 5. Simon, geb. Ridderkerk 25-2-1882, overl. Ridderkerk 28-1-1901.
 6. Neeltje, geb. Ridderkerk 30-6-1884.
 7. Jacob, geb. Ridderkerk 6-2-1887, overl. IJsselmonde 27-3-1906.
 8. Sijgje, geb. Ridderkerk 24-4-1889, overl. IJsselmonde 17-9-1911.
 9. Geertruida, geb. Ridderkerk 13-3-1891.
- Geertruy Sparreboom tr. (2) Ridderkerk 28-3-1902 Klaas Schutter, geb. Capelle aan de IJssel 31-5-1857, stoombootkapitein, zn. van Cornelis Schutter en Marrijge de Jong.
- IX ah Beligje Johanna Sparreboom, geb. IJsselmonde 4-10-1855, overl. Ridderkerk 6-10-1929, tr. Ridderkerk 23-5-1879 Willem Kramer, geb. Emmikhoven ca. 1855, zn. van Willem Kramer en Machelina Iankhaar.
Uit dit huwelijk:

1. Willem, geb. Ridderkerk 10-12-1879.
2. Leendert, geb. Ridderkerk 10-10-1880.
3. Machelina, geb. Ridderkerk 23-4-1884.
4. Sijgje, geb. Ridderkerk 23-9-1886,
5. Beligje Johanna, geb. ca. 1900.

Hier begint bijlage 14.

- IX ai Leendert Abraham Sparreboom, geb. IJsselmonde 18-11-1858, arbeider, overl.
Krimpen aan de IJssel 1-3-1956, tr. Krimpen aan de IJssel 29-3-1883 Klaasje
Westbroek, geb. Krimpen aan de IJssel 13-3-1865, overl. Krimpen aan de
IJssel 6-4-1938.
Uit dit huwelijk:
1. Leendert, geb. Ridderkerk 1-9-1884, volgt X b1.
 2. Maggeltje, geb. Krimpen aan de IJssel 25-3-1886, volgt X bm.
 3. Jacob, geb. Krimpen aan de IJssel 3-10-1888, volgt X bn.
 4. Sijgje, geb. Krimpen aan de IJssel, overl. Delft 4-10-1971, tr. Krimpen aan
de IJssel 9-7-1910 Cornelis Droog, geb. Polsbroek 31-8-1886, overl. Delft
19-11-1969.
 5. Willem, geb. Krimpen aan de IJssel 27-5-1893, volgt X bo.
 6. Pieter, geb. Krimpen aan de IJssel 2-12-1895, volgt X bp.
 7. Neeltje, geb. Krimpen aan de IJssel 17-10-1897, volgt X bq.
 8. Cornelis, geb. Krimpen aan de IJssel 1-3-1900, volgt X br.
 9. Johannes, geb. Krimpen aan de IJssel 21-9-1905, volgt X bs.
- X b1 Leendert Sparreboom, geb. Ridderkerk 1-9-1884, koopman, petroleumventer, overl.
Krimpen aan de IJssel 7-2-1981, tr. Krimpen aan de IJssel 11-11-1905 Johanna
Adriana Brussee, geb. Capelle aan de IJssel 27-10-1886, overl. Krimpen aan de
IJssel 24-7-1967, dr. van Leendert Brussee en Johanna Adriana Harreman.
Uit dit huwelijk:
1. Klaasje, geb. Krimpen aan de IJssel 14-3-1906, tr. 11-10-1929 H.W. Krijgsman.
 2. Leendert, geb. Krimpen aan de IJssel 25-5-1907, volgt XI bp.
 3. Abraham Leendert, geb. Krimpen aan de IJssel 18-8-1908, overl. 16-10-1925.
 4. Johannes Adrianus, geb. Krimpen aan de IJssel 9-11-1909, bierbottelaar,
overl. Krimpen aan de IJssel 4-12-1993.
 5. Maggeltje, geb. Krimpen aan de IJssel 5-2-1911, overl. Rotterdam 8-3-1985,
tr. Krimpen aan de IJssel 5-2-1938 Willem Kors, geb. Krimpen aan de Lek
12-4-1910, overl. Krimpen aan de IJssel 15-4-1994.
 6. Pieter, geb. Krimpen aan de IJssel 1-1-1913, volgt XI bq.
 7. Leendert Abraham, geb. Krimpen aan de IJssel 6-9-1918, volgt XI br.
 8. Johanna Adriana, geb. Krimpen aan de IJssel 6-3-1920, tr. (1) Rotterdam
24-12-1947 J.H. Kalkhoven, tr. (2) F. Dellius.
 9. Maria, geb. Krimpen aan de IJssel 9-6-1921, volgt XI bs.
 10. Aaltje Lena, geb. Krimpen aan de IJssel 17-5-1927, tr. Krimpen aan de
IJssel 21-7-1950 C.J. Visser.
- XI bp Leendert Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 25-5-1907, tr. Adriana Jacoba
Spruit, geb. 28-5-1908, overl. Rotterdam 18-3-1988.
Uit dit huwelijk:
1. Letta Adriana, geb. 9-2-1932, volgt XII ab.
- XII ab Letta Adriana Sparreboom, geb. 9-2-1932, tr. A. van Zwienen.
Uit dit huwelijk:
1. Barbara.
- XI bq Pieter Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 1-1-1913, tr. Krimpen aan de
IJssel 7-11-1936 Margje Buijs, geb. Krimpen aan de IJssel 19-1-1918, dr. van
Jan Arie Buijs en Margje de Boer.
Uit dit huwelijk:
1. Abraham Leendert, geb. Krimpen aan de IJssel 14-2-1937, volgt XII ac.
 2. Jan Arie, geb. Krimpen aan de IJssel 8-3-1938, volgt XII ad.

KENNISMAKING

Een Sparreboom in Rotterdam vindt
het liefste zo'n vrouw die 'em niet vastbindt.
„Eén zonder gezag
die bij elk bedrag
kritiekloos de boel met haar pas pint.”

Een weduwe Sparreboom in Delft zoekt
een heer die in zaken sukses boekt
„Zo'n oude met geld
die geen vragen stelt
en na't „ja schat!” naar't eeuwige opdoekt.”

(REACTIE NAAR DE REDACTIE)

Jaargang 7 afl. 3

december 1996

KERSTNUMMER MET O.A.

- * VAN DE VOORZITTER-PENNINGMEESTER EN REDACTIE *
- * FAMILIEREÛNIE * GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (2) *
- * FAMILIEBERICHTEN * SPARREBOMEN IN HET NIEUWS *
- * GEDICHT * ALLERLEI * " DE KORSEMUS" * GENEALOGIE *

FAMILIESTICHTING SPARREBOOM (opgericht 26 januari 1990)

Ere-Voorzitter: Gerrit Sparreboom
Neptunusstraat 8
8303 AB Emmeloord
tel. 0527 - 699226

BESTUUR

Voorzitter: Trudy Schipper-Sparreboom
Venkelstraat 13
3231 XT Brielle
tel. 0181 - 413981

Secretaris: Mr. Carlo Sparreboom
Van Wijngaardenlaan 81
3078 JR Rotterdam
tel. 010 - 4795326

Penningmeester: Jaap Sparreboom
J.J. Slauerhofflaan 29
2624 JV Delft
tel. 015 - 2562421

Genealoog: Miep Sparreboom
Merlijnpad 24
3077 NH Rotterdam
tel. 010 - 4828529

Alle genealogische gegevens vallen onder verantwoording van de genealogen Miep en Jan Sparreboom, tenzij anders vermeld.

Redactie familieblad: Kees Sparreboom
Uranusstraat 60a
3204 XT Spijkenisse
Tel: 0181 - 627525

Ingrid Daas-Sparreboom
Libel 19
2954 BC Alblasserdam
Tel: 078 - 6917388

Dit Familieblad is het orgaan van de Familiestichting Sparreboom en wordt gratis verstrekt aan de donateurs.

Nieuwe donateurs kunnen zich opgeven bij de secretaris en hun donatie overmaken op gironr. 2792447 t.n.v. Familiestichting Sparreboom (voor 1996 f 25,=) onder vermelding van naam en adres.

De kersttijd vormt bij uitstek een periode om terug te kijken op hetgeen ons in het bijna voorbijge jaar ten deel is gevallen. Als ik me daarbij bepaal tot alles wat binnen de Familiestichting Sparreboom heeft plaatsgevonden, is er sprake van een doorgetrokken lijn. We zijn met enthousiasme doorgedaan met datgene waarmee in 1990 werd gestart: het bijeenbrengen en -houden van de leden van de grote familie Sparreboom alsmede het speuren naar het verleden en het in kaart brengen van de namen en de zo mogelijk saillante 'wapen'-feiten van de voorouders.

Het resultaat van al die inspanningen is vooral zichtbaar en tastbaar op de Familiedag, maar daarnaast ook in het familieblad dat zich in de loop der jaren een steeds prominenter plaats verwierf in het onderhouden van de onderlinge contacten. Met velen van u zie ik terug op een geslaagde Familiedag op 5 oktober in Zeist. Het was, zo is mij door verschillende Sparrebomen verzekerd, een alleszins plezierige bijeenkomst.

Als ik naar de toekomst kijk, ook dat is voor mij onlosmakelijk verbonden met Kerstmis, dan hoop ik op versteviging van de aangehaalde banden en een nog grotere betrokkenheid van de jongeren bij onze familiestichting. Een pure noodzaak als we de stichting ook op langere termijn willen laten voortbestaan. Mijn verzoek aan u is dan ook om de Familiestichting Sparreboom niet alleen bij uw kinderen en kleinkinderen, maar ook bij uw nichtjes en neefjes met de naam Sparreboom onder de aandacht te brengen. Het familieblad met veel wetenswaardigheden en niet te vergeten de fantastische illustraties waarin ons wapen vaak zo schitterend verwerkt wordt, kan daarbij een aanknopingspunt vormen. Legt u het met Kerstmis eens bij de versierde sparrenboom die u wellicht in huis heeft. De invoering van de nieuwe spelling heeft onze familienaam Sparreboom overigens zo mogelijk nog exclusiever gemaakt doordat de tussenklank -en- daarvoor uiteraard niet geldt.

Tijdens de evaluatievergadering van het bestuur op 23 november, een gezellige bijeenkomst bij mij thuis waarbij ook de erevoorzitter en zijn echtgenote aanwezig waren, zijn er al plannen gesmeed voor 1997. Wij willen immers de lijn nog verder doortrekken. Uw steun is daarbij onmisbaar. In mijn eerste jaar als voorzitter heb ik veel hulp en medewerking gekregen. Mag ik daar ook in het nieuwe jaar weer op rekenen?

Tot slot ben ik ervan overtuigd dat u een aangenaam gevoel ervaart als u zich een dezer dagen in een gezellig hoekje nestelt om zich in deze kersteditie van het familieblad te verdiepen. Het is goed dat we ons juist met Kerstmis als leden van die grote familie verbonden weten met het verleden en tegelijkertijd hoopvol uitzien naar de toekomst. Ik wens u, mede alle leden van het bestuur, goede kerstdagen en een in vele opzichten voorspoedig 1997 toe.

Trudy Schipper-Sparreboom

VAN DE PENNINGMEESTER

Betaling donaties 1996

Helaas hebben enkele donateurs niet gereageerd op ons verzoek hun donaties over dit jaar via de "herinnerings"-accept-girokaart aan ons over te maken. Aangenomen wordt, dat zij geen belangstelling (jammer!) meer hebben. Toezending van ons familieblad zal daarom niet meer plaatsvinden.

Betaling donaties 1997

Voor het jaar 1997 zijn, zoals gebruikelijk, wederom accept-girokaarten toegevoegd met het verzoek uw bijdragen (f 25,= of meer) aan ons over te maken. Bij voorbaat dank.

Jaap Sparreboom.

VAN DE REDACTIE

Na de inspirerende intro van voorzitter Trudy en de wat strenge, doch broodnodige woorden van penningmeester Jaap iets heel anders.

Zoals altijd, bij het samenstellen van een blad als dit, ontstaan er hier en daar leemten die opgevuld dienen te worden. De meest simpele wijze om in dit verband A-viertjes vol te krijgen is het plaatsen van werk van hen, die binnen het literaire hun sporen al ruimschoots hebben verdiend. Daar is misschien niets verkeerd aan, je speelt in elk geval op zeker. En toch voelen wij van de redactie meer voor koekjes van eigen deeg.

Kort geleden werden wij gebeld door een gewaardeerd lid, dat om voor hem onnaspeurbare oorzaak twee afleveringen uit de vierde jaargang was kwijtgeraakt (is intussen opgelost), en begin November van dit jaar liet mevr. Nel Lagendijk-Sparreboom uit Ridderkerk ons weten, dat zij vanwege haar passie voor portretfoto's in zwart-wit graag in het bezit zou willen komen van oude opnamen waarop Sparrebomen staan afgebeeld (liefst begin deze eeuw en nog liever vorige eeuw) en dan, indien mogelijk vergezeld van een briefje met wat persoonlijke gegevens over die bewuste Sparreboom. Mogen kopieën van originelen zijn, "want", zegt Nel, "het gaat mij uitsluitend om de geportretteerde".

Met andere woorden: het moment voor een rubriek "Vraag en (eventueel) aanbod" in ons blad lijkt hiermee geboren. In het geval "Nel uit Ridderkerk" stuurt u ons bijvoorbeeld de foto op van uw over- of betovergrootvader(moeder).

Zou er als volgt uit kunnen zien:

Willem Cornelis Leendert Sparreboom ("*duimen Nelis*"), geboren te Staphorst op 31-12-1850 / overleden te Alcatraz op 31-12-1900 / beroep: zeeman / had twaalf kinderen uit vier huwelijken / hield van "kopstoten" (bier + jenever) / verloor beide duimen tijdens plundertocht en roofbuit bij het klaverjassen.

Flauwe kul natuurlijk, dit voorbeeld, want wij kennen alleen keurige, beschaafde Sparrebomen. Maar heeft u iets nodig of wilt u iets kwijt: stuur het naar de redactie. En als het om kopieën van oude foto's gaat, zullen ze na plaatsing in ons blad zeker op de plaats van bestemming komen.

Red.

FAMILIEREÛNIE

Alweer twee en een halve maand geleden "de happening" in Zeist.

Dat had u zelf ook uit kunnen rekenen, maar voor ieder van ons zijn de klokzuivere partjes waarin geschiedenis wordt gemaakt gevoelsmatig verschillend van lengte. Waar we het doorgaans over eens zijn: leuke dingen gaan te snel en vervelende dingen duren te lang.

Dat wist mijn moeder ook. "Eén minuut hangen", zei ze als het te pas kwam, "duurt een eeuwigheid". In relativeren was ze trouwens goed. Als ik als kind weleens vond dat mijn bal gehakt te klein was uitgevallen, luidde haar antwoord: "Zo'n ding zou je eens onder je neus moeten hebben".

Lang, kort, groot, klein, mooi, lelijk, we vullen zelf in wat we vinden.

Met mijn aanhef "Alweer " enz. geef ik aan dat Zeist mij goed is gekomen. Het weer was redelijk, de opkomst niet verontrustend en al het gebodene van die dag pakte naar mijn smaak goed uit.

Maryla Kielbinska (die van de kunst en de kitsch) maakte een wat moeilijke start. Misschien een beetje irritant voor velen; wellicht begrijpelijk voor hen die ook af en toe hun nek uitsteken. Licht en geluid zijn nu eenmaal aspecten die bij een dergelijke presentatie niet te verwaarlozen zijn. Hoe dan ook: eenmaal op dreef heeft Maryla ons tot aan de gezamenlijke maaltijd op boeiende wijze bezig gehouden.

Na de lunch de boswandeling onder de bezielende leiding van John Sparreboom.

Wat hadden we nog meer? Trudy natuurlijk (voor 't eerst echt in het diepe) die het een en ander zeer professioneel aan elkaar babbelde.

De voordracht van Adrie en Sjoukje over onze moedertaal. Verderop in dit blad kunt u nog eens nalezen hoe aardig de beide dames met woordverbuigingen omsprongen.

En dan de genealoog. Jan is Jan. Daar kan geen speld tussen. Jan is gewoon het spraakwatertoetje dat nooit tegenvalt.

Wat vond u trouwens van de spontaniteit waarmee Truus v.d. Wal-Sparreboom uit Rotterdam ons tot samenzang aanzette? Voor mij een staaltje van durf. Voetbalsupporters of ingezetenen van een touringcar naar de Beekse Bergen heb je zo op de hand; in een gezelschap dat niet direkt overloopt van uitbundigheid gaat dat wat moeilijker. En toch, naarmate onze vocaliste met haar selectie uit "The sound of music" vorderde, begonnen er hier en daar wat keelklanken uit de zaal op te klinken.

Ik durf te wedden dat men tot aan slot Zeist live van ons zou hebben gehoord als Truus haar repertoire had aangevuld met Hollandse dijenkletsers als "de blanke top der duinen" en "daar bij die molen".

Voortvarend als we zijn, is er tijdens de laatste bestuursvergadering alweer over de reünie van 1997 nagedacht. Met wellicht opnieuw een locatie die u allen zal aanspreken. Wordt nóg leuker. En héél anders. Mededelingen daaromtrent kunt u het komende jaar in ons blad tegemoet zien.

Op de twee volgende pagina's een fotocollage van de familiedag in Zeist. Niet iedereen zal zichzelf er in terugvinden (zeker niet zij, die helaas schitterden door afwezigheid). De opname bijvoorbeeld van Adrie en Sjoukje mislukte, en bij mijn poging om Jan te vereeuwigen schoof er opeens een onwaarschijnlijk groot hoofd langs mijn lens. Desalniettemin, twee kantjes die iets zeggen over een dag waarop Sparrebomen elkaars gezelschap weer eens hebben gezocht.

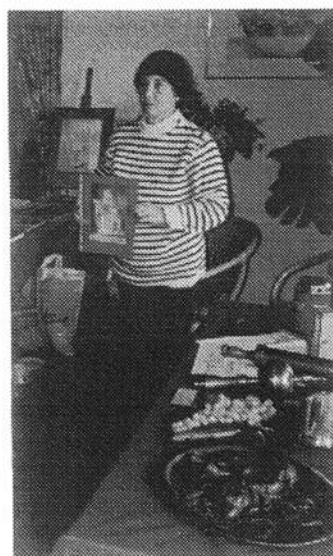
„... is uiferaard
voor rekening van
de familie stichting.
Wilt u echter een
tweede plakje”

„... en wie mij tegenspreket gaat er uit.”

„... is het logisch
dat ik zelf 3 nachts
nog op gas pit.”

„... als ik nu
sweeg krijg ik
de wind van
voren.”

„Ze slaapt nu toch, dus
waarom zouden we
niet even?”

„Er uit is simpel, maar nu er in.”

„Nemen we nog
een bal aan de
bar vóór de brunch?”

„ ¡¡ GRANÁDA.....!! ”

„Hoe bedoelt u, geen vlees en geen vis?”

...en trouwens, als ik niet uitblaas hebben ze hergens last van.

„niet direct omkijken, maar moet je die vent schuin achter je zien.”

„.... voor als ik thuis benen moet maken.”

„.... en niet van het bloemenwater drinken hoor!”

¡¡.... Falderie, faldera, falderie, faldera ha ha ha ha....!!

„.... Deed ik het echt zo slecht?”

GESCHIEDENIS VAN HET SCHRIFT (2)

Ontstaan van het alfabet.

De meeste levende alfabetten vormen een mengeling van symbolen uit tal van bronnen. De oude Grieken dachten dat hun voorvaderen de kunst van het letterschrift hadden overgenomen van de Feniciërs. Dezen hadden vanaf ongeveer de 12e eeuw voor Ch. een buitengewoon energieke beschaving ontwikkeld, gebaseerd op hun handelsverkeer door het gehele Middellandse-Zeegebied, en hun alfabet was reeds tegen 1000 v. Ch. tot volle wasdom gekomen.

We weten nu dat reeds rond 3000 v. Ch. het begin van een schrift bestond op het eiland Kreta en dat zich daar tegen 2000 v. Ch. een klank nabootsend schrift had ontwikkeld, ongeveer tweehonderd jaar later gevolgd door een tweede versie. Van deze twee schriften, bekend als het Minöisch Lineair A en B, is slechts het tweede ontcijferd, en de taal is Grieks. Het lijkt er dus op dat de Grieken in het 2e millennium (2000-1000 v. Ch.) een schrift bezaten dat verloren is gegaan toen de Dorische veroveraars hun cultuur rond 1100 vernietigden, en dat het Fenicische schrijfsysteem ongeveer drie- tot vierhonderd jaar later geleidelijk door de Grieken is overgenomen.

De Feniciërs waren een koloniserend handelsvolk, gevestigd langs de kust van Syrië. Vanaf de 10e eeuw hebben ze vierhonderd jaar lang hun invloed steeds meer naar het westen uitgebreid door de stichting van nederzettingen rond de gehele Middellandse Zee, langs de kust van Noord-Afrika, in het zuiden van Spanje, op Sardinië, Sicilië, en Cyprus, en op het vaste land van Italië en Griekenland. Ze waren de grondleggers van een enorm welvarend en levendig handelsverkeer, vele van hun westelijke nederzettingen zijn blijven voortbestaan ook nadat Fenicië zelf was geplunderd en veroverd door de Assyriërs (850-722 v. Ch.). Gezien al deze internationale betrekkingen hebben de Feniciërs hun alfabet waarschijnlijk gevormd uit tal van verschillende bronnen met inbegrip van het spijkerschrift, de Egyptische hiëroglfen, het minöische schrift en andere schriftvormen die zich ten noorden en oosten van hun gebied ontwikkelden.

Het grote voordeel van het Fenicische systeem was dat het in tegenstelling tot het Egyptische volkomen zelfstandig was en geen nadere definiëring of verfraaiing met overblijfselen van een ouder systeem nodig had. Het gebruikte een enkel symbool voor een enkele klank, en niet een symbool voor een lettergreep, en de symbolen waren duidelijk en gemakkelijk te schrijven lettervormen zonder de pretentie van enig verband met beelden of ideogrammen. Dit waren de beginselen en ook de vormen die de Grieken overnamen en die ook voortbestonden in het oude Hebreeuws, het Punisch en andere Noordafrikaanse talen. We weten dat de Feniciërs de kusten van Bretagne en Engeland hebben bereikt en er hun culturele invloed verspreidden.

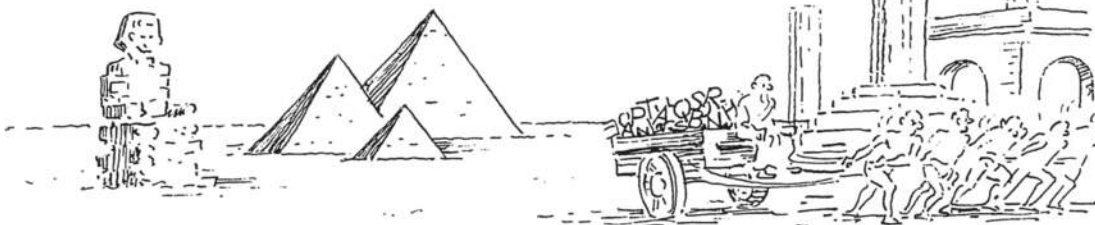
Een Fenicische alfabetische inscriptie uit de 9e eeuw v.C.

Oosterse schriftvormen.

Het door de Feniciërs ontwikkelde alfabet is ook de grondslag van de oosterse schriftvormen. De Aramese volken waarvan de Feniciërs deel uitmaakten, hadden zich al voor 1000 v. Ch. in Syrië gevestigd en wisten zich op te werken tot welvarende en actieve handelslieden in het gehele gebied tussen de Middellandse Zee en het dal van de Eufraat. Hun schrift had veel gemeen met het systeem dat de Feniciërs uitdroegen naar het westen met inbegrip van een alfabet dat er min of meer identiek mee was. Ze werden onderdrukt en uiteengejaagd door de Assyrische invallen na 732 v. Ch., maar toen waren ze al begonnen de Babylonische taal en het spijkerschrift in hun gebied door hun eigen schrift te vervangen en naarmate ze verder naar het oosten trokken, zette dit proces van taalkundige kolonisatie zich voort.

Het Aramese schrift verspreidde zich door het gehele Assyrische rijk, verving de spijkerschriften in de talen van Babylonie en Perzië, in de landen rond de Perzische Golf en zelfs tot aan Afghanistan, India en Mongolië. Uit deze voorbeelden zijn het moderne en Hebreeuwse schrift ontstaan alsmede de niet-Semitische Perzische schriften en het Brahmaanse schrift van India. Verschillende verwijzingen in de Hebreeuwse bijbel maken duidelijk dat de kennis van het geschreven woord door de Hebreeërs al op een heel vroeg tijdstip als volkomen normaal werd beschouwd. Algemeen wordt aangenomen dat reeds rond 1000 v. Ch. een geavanceerde (vooruitstrevend) vorm van het alfabetische schrift algemeen in gebruik was onder de Hebreeuwse en andere Semitische volken.

Het Arabische schrift van de Islam, afkomstig van de Nabatese tak van de familie van Aramese schriften, verschijnt voor het eerst rond 500 na Ch. maar vroege vormen ervan zijn ongetwijfeld reeds ten minste tweehonderd jaar eerder tot ontwikkeling gekomen. En althans in zijn uiterlijke vormen is het niet moeilijk een rechtstreekse schakel te vinden niet alleen met het Fenicische schrift, maar ook met de hieratische en demotische schriften van het oude Egypte. En toen dit schrift eenmaal vaste vorm had gekregen doordat het is gebruikt voor het schrijven van de heilige Koran in het begin van de 7e eeuw, verspreidde het zich door de massale Islamitische veroveringen over Noord-Afrika, Klein-Azië en oostwaarts naar India en China.

𐤀 𐤁 𐤂 𐤃 𐤄 𐤅 𐤆 𐤇 𐤈 𐤉 𐤊 𐤋 𐤌 𐤍 𐤎 𐤏 𐤐 𐤑 𐤒 𐤓 𐤔 𐤕 𐤖 𐤗 𐤘 𐤙 𐤚 𐤛 𐤜 𐤝 𐤞 𐤟 𐤠 𐤡 𐤢 𐤣 𐤤 𐤥 𐤦 𐤧 𐤨 𐤩 𐤪 𐤫 𐤬 𐤭 𐤮 𐤯 𐤰 𐤱 𐤲 𐤳 𐤴 𐤵 𐤶 𐤷 𐤸 𐤹 𐤺 𐤻 𐤼 𐤽 𐤾 𐤿 𐥀 𐥁 𐥂 𐥃 𐥄 𐥅 𐥆 𐥇 𐥈 𐥉 𐥊 𐥋 𐥌 𐥍 𐥎 𐥏 𐥐 𐥑 𐥒 𐥓 𐥔 𐥕 𐥖 𐥗 𐥘 𐥙 𐥚 𐥛 𐥜 𐥝 𐥞 𐥟 𐥠 𐥡 𐥢 𐥣 𐥤 𐥥 𐥦 𐥧 𐥨 𐥩 𐥪 𐥫 𐥬 𐥭 𐥮 𐥯 𐥰 𐥱 𐥲 𐥳 𐥴 𐥵 𐥶 𐥷 𐥸 𐥹 𐥺 𐥻 𐥼 𐥽 𐥾 𐥿 𐦀 𐦁 𐦂 𐦃 𐦄 𐦅 𐦆 𐦇 𐦈 𐦉 𐦊 𐦋 𐦌 𐦍 𐦎 𐦏 𐦐 𐦑 𐦒 𐦓 𐦔 𐦕 𐦖 𐦗 𐦘 𐦙 𐦚 𐦛 𐦜 𐦝 𐦞 𐦟 𐦠 𐦡 𐦢 𐦣 𐦤 𐦥 𐦦 𐦧 𐦨 𐦩 𐦪 𐦫 𐦬 𐦭 𐦮 𐦯 𐦰 𐦱 𐦲 𐦳 𐦴 𐦵 𐦶 𐦷 𐦸 𐦹 𐦺 𐦻 𐦼 𐦽 𐦾 𐦿 𐧀 𐧁 𐧂 𐧃 𐧄 𐧅 𐧆 𐧇 𐧈 𐧉 𐧊 𐧋 𐧌 𐧍 𐧎 𐧏 𐧐 𐧑 𐧒 𐧓 𐧔 𐧕 𐧖 𐧗 𐧘 𐧙 𐧚 𐧛 𐧜 𐧝 𐧞 𐧟 𐧠 𐧡 𐧢 𐧣 𐧤 𐧥 𐧦 𐧧 𐧨 𐧩 𐧪 𐧫 𐧬 𐧭 𐧮 𐧯 𐧰 𐧱 𐧲 𐧳 𐧴 𐧵 𐧶 𐧷 𐧸 𐧹 𐧺 𐧻 𐧼 𐧽 𐧾 𐧿 𐨀 𐨁 𐨂 𐨃 𐨄 𐨅 𐨆 𐨇 𐨈 𐨉 𐨊 𐨋 𐨌 𐨍 𐨎 𐨏 𐨐 𐨑 𐨒 𐨓 𐨔 𐨕 𐨖 𐨗 𐨘 𐨙 𐨚 𐨛 𐨜 𐨝 𐨞 𐨟 𐨠 𐨡 𐨢 𐨣 𐨤 𐨥 𐨦 𐨧 𐨨 𐨩 𐨪 𐨫 𐨬 𐨭 𐨮 𐨯 𐨰 𐨱 𐨲 𐨳 𐨴 𐨵 𐨶 𐨷 𐨸 𐨹 𐨺 𐨻 𐨼 𐨽 𐨾 𐨿 𐩀 𐩁 𐩂 𐩃 𐩄 𐩅 𐩆 𐩇 𐩈 𐩉 𐩊 𐩋 𐩌 𐩍 𐩎 𐩏 𐩐 𐩑 𐩒 𐩓 𐩔 𐩕 𐩖 𐩗 𐩘 𐩙 𐩚 𐩛 𐩜 𐩝 𐩞 𐩟 𐩠 𐩡 𐩢 𐩣 𐩤 𐩥 𐩦 𐩧 𐩨 𐩩 𐩪 𐩫 𐩬 𐩭 𐩮 𐩯 𐩰 𐩱 𐩲 𐩳 𐩴 𐩵 𐩶 𐩷 𐩸 𐩹 𐩺 𐩻 𐩼 𐩽 𐩾 𐩿 𐪀 𐪁 𐪂 𐪃 𐪄 𐪅 𐪆 𐪇 𐪈 𐪉 𐪊 𐪋 𐪌 𐪍 𐪎 𐪏 𐪐 𐪑 𐪒 𐪓 𐪔 𐪕 𐪖 𐪗 𐪘 𐪙 𐪚 𐪛 𐪜 𐪝 𐪞 𐪟 𐪠 𐪡 𐪢 𐪣 𐪤 𐪥 𐪦 𐪧 𐪨 𐪩 𐪪 𐪫 𐪬 𐪭 𐪮 𐪯 𐪰 𐪱 𐪲 𐪳 𐪴 𐪵 𐪶 𐪷 𐪸 𐪹 𐪺 𐪻 𐪼 𐪽 𐪾 𐪿 𐫀 𐫁 𐫂 𐫃 𐫄 𐫅 𐫆 𐫇 𐫈 𐫉 𐫊 𐫋 𐫌 𐫍 𐫎 𐫏 𐫐 𐫑 𐫒 𐫓 𐫔 𐫕 𐫖 𐫗 𐫘 𐫙 𐫚 𐫛 𐫜 𐫝 𐫞 𐫟 𐫠 𐫡 𐫢 𐫣 𐫤 𐫥 𐫦 𐫧 𐫨 𐫩 𐫪 𐫫 𐫬 𐫭 𐫮 𐫯 𐫰 𐫱 𐫲 𐫳 𐫴 𐫵 𐫶 𐫷 𐫸 𐫹 𐫺 𐫻 𐫼 𐫽 𐫾 𐫿 𐬀 𐬁 𐬂 𐬃 𐬄 𐬅 𐬆 𐬇 𐬈 𐬉 𐬊 𐬋 𐬌 𐬍 𐬎 𐬏 𐬐 𐬑 𐬒 𐬓 𐬔 𐬕 𐬖 𐬗 𐬘 𐬙 𐬚 𐬛 𐬜 𐬝 𐬞 𐬟 𐬠 𐬡 𐬢 𐬣 𐬤 𐬥 𐬦 𐬧 𐬨 𐬩 𐬪 𐬫 𐬬 𐬭 𐬮 𐬯 𐬰 𐬱 𐬲 𐬳 𐬴 𐬵 𐬶 𐬷 𐬸 𐬹 𐬺 𐬻 𐬼 𐬽 𐬾 𐬿 𐭀 𐭁 𐭂 𐭃 𐭄 𐭅 𐭆 𐭇 𐭈 𐭉 𐭊 𐭋 𐭌 𐭍 𐭎 𐭏 𐭐 𐭑 𐭒 𐭓 𐭔 𐭕 𐭖 𐭗 𐭘 𐭙 𐭚 𐭛 𐭜 𐭝 𐭞 𐭟 𐭠 𐭡 𐭢 𐭣 𐭤 𐭥 𐭦 𐭧 𐭨 𐭩 𐭪 𐭫 𐭬 𐭭 𐭮 𐭯 𐭰 𐭱 𐭲 𐭳 𐭴 𐭵 𐭶 𐭷 𐭸 𐭹 𐭺 𐭻 𐭼 𐭽 𐭾 𐭿 𐮀 𐮁 𐮂 𐮃 𐮄 𐮅 𐮆 𐮇 𐮈 𐮉 𐮊 𐮋 𐮌 𐮍 𐮎 𐮏 𐮐 𐮑 𐮒 𐮓 𐮔 𐮕 𐮖 𐮗 𐮘 𐮙 𐮚 𐮛 𐮜 𐮝 𐮞 𐮟 𐮠 𐮡 𐮢 𐮣 𐮤 𐮥 𐮦 𐮧 𐮨 𐮩 𐮪 𐮫 𐮬 𐮭 𐮮 𐮯 𐮰 𐮱 𐮲 𐮳 𐮴 𐮵 𐮶 𐮷 𐮸 𐮹 𐮺 𐮻 𐮼 𐮽 𐮾 𐮿 𐯀 𐯁 𐯂 𐯃 𐯄 𐯅 𐯆 𐯇 𐯈 𐯉 𐯊 𐯋 𐯌 𐯍 𐯎 𐯏 𐯐 𐯑 𐯒 𐯓 𐯔 𐯕 𐯖 𐯗 𐯘 𐯙 𐯚 𐯛 𐯜 𐯝 𐯞 𐯟 𐯠 𐯡 𐯢 𐯣 𐯤 𐯥 𐯦 𐯧 𐯨 𐯩 𐯪 𐯫 𐯬 𐯭 𐯮 𐯯 𐯰 𐯱 𐯲 𐯳 𐯴 𐯵 𐯶 𐯷 𐯸 𐯹 𐯺 𐯻 𐯼 𐯽 𐯾 𐯿 𐰀 𐰁 𐰂 𐰃 𐰄 𐰅 𐰆 𐰇 𐰈 𐰉 𐰊 𐰋 𐰌 𐰍 𐰎 𐰏 𐰐 𐰑 𐰒 𐰓 𐰔 𐰕 𐰖 𐰗 𐰘 𐰙 𐰚 𐰛 𐰜 𐰝 𐰞 𐰟 𐰠 𐰡 𐰢 𐰣 𐰤 𐰥 𐰦 𐰧 𐰨 𐰩 𐰪 𐰫 𐰬 𐰭 𐰮 𐰯 𐰰 𐰱 𐰲 𐰳 𐰴 𐰵 𐰶 𐰷 𐰸 𐰹 𐰺 𐰻 𐰼 𐰽 𐰾 𐰿 𐱀 𐱁 𐱂 𐱃 𐱄 𐱅 𐱆 𐱇 𐱈 𐱉 𐱊 𐱋 𐱌 𐱍 𐱎 𐱏 𐱐 𐱑 𐱒 𐱓 𐱔 𐱕 𐱖 𐱗 𐱘 𐱙 𐱚 𐱛 𐱜 𐱝 𐱞 𐱟 𐱠 𐱡 𐱢 𐱣 𐱤 𐱥 𐱦 𐱧 𐱨 𐱩 𐱪 𐱫 𐱬 𐱭 𐱮 𐱯 𐱰 𐱱 𐱲 𐱳 𐱴 𐱵 𐱶 𐱷 𐱸 𐱹 𐱺 𐱻 𐱼 𐱽 𐱾 𐱿 𐲀 𐲁 𐲂 𐲃 𐲄 𐲅 𐲆 𐲇 𐲈 𐲉 𐲊 𐲋 𐲌 𐲍 𐲎 𐲏 𐲐 𐲑 𐲒 𐲓 𐲔 𐲕 𐲖 𐲗 𐲘 𐲙 𐲚 𐲛 𐲜 𐲝 𐲞 𐲟 𐲠 𐲡 𐲢 𐲣 𐲤 𐲥 𐲦 𐲧 𐲨 𐲩 𐲪 𐲫 𐲬 𐲭 𐲮 𐲯 𐲰 𐲱 𐲲 𐲳 𐲴 𐲵 𐲶 𐲷 𐲸 𐲹 𐲺 𐲻 𐲼 𐲽 𐲾 𐲿 𐳀 𐳁 𐳂 𐳃 𐳄 𐳅 𐳆 𐳇 𐳈 𐳉 𐳊 𐳋 𐳌 𐳍 𐳎 𐳏 𐳐 𐳑 𐳒 𐳓 𐳔 𐳕 𐳖 𐳗 𐳘 𐳙 𐳚 𐳛 𐳜 𐳝 𐳞 𐳟 𐳠 𐳡 𐳢 𐳣 𐳤 𐳥 𐳦 𐳧 𐳨 𐳩 𐳪 𐳫 𐳬 𐳭 𐳮 𐳯 𐳰 𐳱 𐳲 𐳳 𐳴 𐳵 𐳶 𐳷 𐳸 𐳹 𐳺 𐳻 𐳼 𐳽 𐳾 𐳿 𐴀 𐴁 𐴂 𐴃 𐴄 𐴅 𐴆 𐴇 𐴈 𐴉 𐴊 𐴋 𐴌 𐴍 𐴎 𐴏 𐴐 𐴑 𐴒 𐴓 𐴔 𐴕 𐴖 𐴗 𐴘 𐴙 𐴚 𐴛 𐴜 𐴝 𐴞 𐴟 𐴠 𐴡 𐴢 𐴣 𐴤 𐴥 𐴦 𐴧 𐴨 𐴩 𐴪 𐴫 𐴬 𐴭 𐴮 𐴯 𐴰 𐴱 𐴲 𐴳 𐴴 𐴵 𐴶 𐴷 𐴸 𐴹 𐴺 𐴻 𐴼 𐴽 𐴾 𐴿 𐵀 𐵁 𐵂 𐵃 𐵄 𐵅 𐵆 𐵇 𐵈 𐵉 𐵊 𐵋 𐵌 𐵍 𐵎 𐵏 𐵐 𐵑 𐵒 𐵓 𐵔 𐵕 𐵖 𐵗 𐵘 𐵙 𐵚 𐵛 𐵜 𐵝 𐵞 𐵟 𐵠 𐵡 𐵢 𐵣 𐵤 𐵥 𐵦 𐵧 𐵨 𐵩 𐵪 𐵫 𐵬 𐵭 𐵮 𐵯 𐵰 𐵱 𐵲 𐵳 𐵴 𐵵 𐵶 𐵷 𐵸 𐵹 𐵺 𐵻 𐵼 𐵽 𐵾 𐵿 𐶀 𐶁 𐶂 𐶃 𐶄 𐶅 𐶆 𐶇 𐶈 𐶉 𐶊 𐶋 𐶌 𐶍 𐶎 𐶏 𐶐 𐶑 𐶒 𐶓 𐶔 𐶕 𐶖 𐶗 𐶘 𐶙 𐶚 𐶛 𐶜 𐶝 𐶞 𐶟 𐶠 𐶡 𐶢 𐶣 𐶤 𐶥 𐶦 𐶧 𐶨 𐶩 𐶪 𐶫 𐶬 𐶭 𐶮 𐶯 𐶰 𐶱 𐶲 𐶳 𐶴 𐶵 𐶶 𐶷 𐶸 𐶹 𐶺 𐶻 𐶼 𐶽 𐶾 𐶿 𐷀 𐷁 𐷂 𐷃 𐷄 𐷅 𐷆 𐷇 𐷈 𐷉 𐷊 𐷋 𐷌 𐷍 𐷎 𐷏 𐷐 𐷑 𐷒 𐷓 𐷔 𐷕 𐷖 𐷗 𐷘 𐷙 𐷚 𐷛 𐷜 𐷝 𐷞 𐷟 𐷠 𐷡 𐷢 𐷣 𐷤 𐷥 𐷦 𐷧 𐷨 𐷩 𐷪 𐷫 𐷬 𐷭 𐷮 𐷯 𐷰 𐷱 𐷲 𐷳 𐷴 𐷵 𐷶 𐷷 𐷸 𐷹 𐷺 𐷻 𐷼 𐷽 𐷾 𐷿 𐸀 𐸁 𐸂 𐸃 𐸄 𐸅 𐸆 𐸇 𐸈 𐸉 𐸊 𐸋 𐸌 𐸍 𐸎 𐸏 𐸐 𐸑 𐸒 𐸓 𐸔 𐸕 𐸖 𐸗 𐸘 𐸙 𐸚 𐸛 𐸜 𐸝 𐸞 𐸟 𐸠 𐸡 𐸢 𐸣 𐸤 𐸥 𐸦 𐸧 𐸨 𐸩 𐸪 𐸫 𐸬 𐸭 𐸮 𐸯 𐸰 𐸱 𐸲 𐸳 𐸴 𐸵 𐸶 𐸷 𐸸 𐸹 𐸺 𐸻 𐸼 𐸽 𐸾 𐸿 𐹀 𐹁 𐹂 𐹃 𐹄 𐹅 𐹆 𐹇 𐹈 𐹉 𐹊 𐹋 𐹌 𐹍 𐹎 𐹏 𐹐 𐹑 𐹒 𐹓 𐹔 𐹕 𐹖 𐹗 𐹘 𐹙 𐹚 𐹛 𐹜 𐹝 𐹞 𐹟 𐹠 𐹡 𐹢 𐹣 𐹤 𐹥 𐹦 𐹧 𐹨 𐹩 𐹪 𐹫 𐹬 𐹭 𐹮 𐹯 𐹰 𐹱 𐹲 𐹳 𐹴 𐹵 𐹶 𐹷 𐹸 𐹹 𐹺 𐹻 𐹼 𐹽 𐹾 𐹿 𐺀 𐺁 𐺂 𐺃 𐺄 𐺅 𐺆 𐺇 𐺈 𐺉 𐺊 𐺋 𐺌 𐺍 𐺎 𐺏 𐺐 𐺑 𐺒 𐺓 𐺔 𐺕 𐺖 𐺗 𐺘 𐺙 𐺚 𐺛 𐺜 𐺝 𐺞 𐺟 𐺠 𐺡 𐺢 𐺣 𐺤 𐺥 𐺦 𐺧 𐺨 𐺩 𐺪 𐺫 𐺬 𐺭 𐺮 𐺯 𐺰 𐺱 𐺲 𐺳 𐺴 𐺵 𐺶 𐺷 𐺸 𐺹 𐺺 𐺻 𐺼 𐺽 𐺾 𐺿 𐻀 𐻁 𐻂 𐻃 𐻄 𐻅 𐻆 𐻇 𐻈 𐻉 𐻊 𐻋 𐻌 𐻍 𐻎 𐻏 𐻐 𐻑 𐻒 𐻓 𐻔 𐻕 𐻖 𐻗 𐻘 𐻙 𐻚 𐻛 𐻜 𐻝 𐻞 𐻟 𐻠 𐻡 𐻢 𐻣 𐻤 𐻥 𐻦 𐻧 𐻨 𐻩 𐻪 𐻫 𐻬 𐻭 𐻮 𐻯 𐻰 𐻱 𐻲 𐻳 𐻴 𐻵 𐻶 𐻷 𐻸 𐻹 𐻺 𐻻 𐻼 𐻽 𐻾 𐻿 𐼀 𐼁 𐼂 𐼃 𐼄 𐼅 𐼆 𐼇 𐼈 𐼉 𐼊 𐼋 𐼌 𐼍 𐼎 𐼏 𐼐 𐼑 𐼒 𐼓 𐼔 𐼕 𐼖 𐼗 𐼘 𐼙 𐼚 𐼛 𐼜 𐼝 𐼞 𐼟 𐼠 𐼡 𐼢 𐼣 𐼤 𐼥 𐼦 𐼧 𐼨 𐼩 𐼪 𐼫 𐼬 𐼭 𐼮 𐼯 𐼰 𐼱 𐼲 𐼳 𐼴 𐼵 𐼶 𐼷 𐼸 𐼹 𐼺 𐼻 𐼼 𐼽 𐼾 𐼿 𐽀 𐽁 𐽂 𐽃 𐽄 𐽅 𐽆 𐽇 𐽈 𐽉 𐽊 𐽋 𐽌 𐽍 𐽎 𐽏 𐽐 𐽑 𐽒 𐽓 𐽔 𐽕 𐽖 𐽗 𐽘 𐽙 𐽚 𐽛 𐽜 𐽝 𐽞 𐽟 𐽠 𐽡 𐽢 𐽣 𐽤 𐽥 𐽦 𐽧 𐽨 𐽩 𐽪 𐽫 𐽬 𐽭 𐽮 𐽯 𐽰 𐽱 𐽲 𐽳 𐽴 𐽵 𐽶 𐽷 𐽸 𐽹 𐽺 𐽻 𐽼 𐽽 𐽾 𐽿 𐾀 𐾁 𐾂 𐾃 𐾄 𐾅 𐾆 𐾇 𐾈 𐾉 𐾊 𐾋 𐾌 𐾍 𐾎 𐾏 𐾐 𐾑 𐾒 𐾓 𐾔 𐾕 𐾖 𐾗 𐾘 𐾙 𐾚 𐾛 𐾜 𐾝 𐾞 𐾟 𐾠 𐾡 𐾢 𐾣 𐾤 𐾥 𐾦 𐾧 𐾨 𐾩 𐾪 𐾫 𐾬 𐾭 𐾮 𐾯 𐾰 𐾱 𐾲 𐾳 𐾴 𐾵 𐾶 𐾷 𐾸 𐾹 𐾺 𐾻 𐾼 𐾽 𐾾 𐾿 𐿀 𐿁 𐿂 𐿃 𐿄 𐿅 𐿆 𐿇 𐿈 𐿉 𐿊 𐿋 𐿌 𐿍 𐿎 𐿏 𐿐 𐿑 𐿒 𐿓 𐿔 𐿕 𐿖 𐿗 𐿘 𐿙 𐿚 𐿛 𐿜 𐿝 𐿞 𐿟 𐿠 𐿡 𐿢 𐿣 𐿤 𐿥 𐿦 𐿧 𐿨 𐿩 𐿪 𐿫 𐿬 𐿭 𐿮 𐿯 𐿰 𐿱 𐿲 𐿳 𐿴 𐿵 𐿶 𐿷 𐿸 𐿹 𐿺 𐿻 𐿼 𐿽 𐿾 𐿿 𐻀 𐻁 𐻂 𐻃 𐻄 𐻅 𐻆 𐻇 𐻈 𐻉 𐻊 𐻋 𐻌 𐻍 𐻎 𐻏 𐻐 𐻑 𐻒 𐻓 𐻔 𐻕 𐻖 𐻗 𐻘 𐻙 𐻚 𐻛 𐻜 𐻝 𐻞 𐻟 𐻠 𐻡 𐻢 𐻣 𐻤 𐻥 𐻦 𐻧 𐻨 𐻩 𐻪 𐻫 𐻬 𐻭 𐻮 𐻯 𐻰 𐻱 𐻲 𐻳 𐻴 𐻵 𐻶 𐻷 𐻸 𐻹 𐻺 𐻻 𐻼 𐻽 𐻾 𐻿 𐼀 𐼁 𐼂 𐼃 𐼄 𐼅 𐼆 𐼇 𐼈 𐼉 𐼊 𐼋 𐼌 𐼍 𐼎 𐼏 𐼐 𐼑 𐼒 𐼓 𐼔 𐼕 𐼖 𐼗 𐼘 𐼙 𐼚 𐼛 𐼜 𐼝 𐼞 𐼟 𐼠 𐼡 𐼢 𐼣 𐼤 𐼥 𐼦 𐼧 𐼨 𐼩 𐼪 𐼫 𐼬 𐼭 𐼮 𐼯 𐼰 𐼱 𐼲 𐼳 𐼴 𐼵 𐼶 𐼷 𐼸 𐼹 𐼺 𐼻 𐼼 𐼽 𐼾 𐼿 𐽀 𐽁 𐽂 𐽃 𐽄 𐽅 𐽆 𐽇 𐽈 𐽉 𐽊 𐽋 𐽌 𐽍 𐽎 𐽏 𐽐 𐽑 𐽒 𐽓 𐽔 𐽕 𐽖 𐽗 𐽘 𐽙 𐽚 𐽛 𐽜 𐽝 𐽞 𐽟 𐽠 𐽡 𐽢 𐽣 𐽤 𐽥 𐽦 𐽧 𐽨 𐽩 𐽪 𐽫 𐽬 𐽭 𐽮 𐽯 𐽰 𐽱 𐽲 𐽳 𐽴 𐽵 𐽶 𐽷 𐽸 𐽹 𐽺 𐽻 𐽼 𐽽 𐽾 𐽿 𐾀 𐾁 𐾂 𐾃 𐾄 𐾅 𐾆 𐾇 𐾈 𐾉 𐾊 𐾋 𐾌 𐾍 𐾎 𐾏 𐾐 𐾑 𐾒 𐾓 𐾔 𐾕 𐾖 𐾗 𐾘 𐾙 𐾚 𐾛 𐾜 𐾝 𐾞 𐾟 𐾠 𐾡 𐾢 𐾣 𐾤 𐾥 𐾦 𐾧 𐾨 𐾩 𐾪 𐾫 𐾬 𐾭 𐾮 𐾯 𐾰 𐾱 𐾲 𐾳 𐾴 𐾵 𐾶 𐾷 𐾸 𐾹 𐾺 𐾻 𐾼 𐾽 𐾾 𐾿 𐿀 𐿁 𐿂 𐿃 𐿄 𐿅 𐿆 𐿇 𐿈 𐿉 𐿊 𐿋 𐿌 𐿍 𐿎 𐿏 𐿐 𐿑 𐿒 𐿓 𐿔 𐿕 𐿖 𐿗 𐿘 𐿙 𐿚 𐿛 𐿜 𐿝 𐿞 𐿟 𐿠 𐿡 𐿢 𐿣 𐿤 𐿥 𐿦 𐿧 𐿨 𐿩 𐿪 𐿫 𐿬 𐿭 𐿮 𐿯 𐿰 𐿱 𐿲 𐿳 𐿴 𐿵 𐿶 𐿷 𐿸 𐿹 𐿺 𐿻 𐿼 𐿽 𐿾 𐿿 𐻀 𐻁 𐻂 𐻃 𐻄 𐻅 𐻆 𐻇 𐻈 𐻉 𐻊 𐻋 𐻌 𐻍 𐻎 𐻏 𐻐 𐻑 𐻒 𐻓 𐻔 𐻕 𐻖 𐻗 𐻘 𐻙 𐻚 𐻛 𐻜 𐻝 𐻞 𐻟 𐻠 𐻡 𐻢 𐻣 𐻤 𐻥 𐻦 𐻧 𐻨 𐻩 𐻪 𐻫 𐻬 𐻭 𐻮 𐻯 𐻰 𐻱 𐻲 𐻳 𐻴 𐻵 𐻶 𐻷 𐻸 𐻹 𐻺 𐻻 𐻼 𐻽 𐻾 𐻿 𐼀 𐼁 𐼂 𐼃 𐼄 𐼅 𐼆 𐼇 𐼈 𐼉 𐼊 𐼋 𐼌 𐼍 𐼎 𐼏 𐼐 𐼑 𐼒 𐼓 𐼔 𐼕 𐼖 𐼗 𐼘 𐼙 𐼚 𐼛 𐼜 𐼝 𐼞 𐼟 𐼠 𐼡 𐼢 𐼣 𐼤 𐼥 𐼦 𐼧 𐼨 𐼩 𐼪 𐼫 𐼬 𐼭 𐼮 𐼯 𐼰 𐼱 𐼲 𐼳 𐼴 𐼵 𐼶 𐼷 𐼸 𐼹 𐼺 𐼻 𐼼 𐼽 𐼾 𐼿 𐽀 𐽁 𐽂 𐽃 𐽄 𐽅 𐽆 𐽇 𐽈 𐽉 𐽊 𐽋 𐽌 𐽍 𐽎 𐽏 𐽐 𐽑 𐽒 𐽓 𐽔 𐽕 𐽖 𐽗 𐽘 𐽙 𐽚 𐽛 𐽜 𐽝 𐽞 𐽟 𐽠 𐽡 𐽢 𐽣 𐽤 𐽥 𐽦 𐽧 𐽨 𐽩 𐽪 𐽫 𐽬 𐽭 𐽮 𐽯 𐽰 𐽱 𐽲 𐽳 𐽴 𐽵 𐽶 𐽷 𐽸 𐽹

Het Chinese schrift.

Het Chinese schrift is zeker zo oud als het Aramese en het bestaat al drieduizend jaar als een in wezen op het pictogram gebaseerd systeem. In de vroege stadia schijnt de ontwikkeling parallel te hebben gelopen met die van het Sumerische spijkerschrift, van pictogrammen overgaand op ideogrammen met eraan toegevoegd het gebruik van fonetische symbolen. Maar de taal van China had een bijzondere beperking, ze bestond bijna geheel uit éénlettergrepen woorden. Omdat er een grens is aan het aantal mogelijke korte klanken dat de menselijke stem kan uitspreken (de Chinezen gebruikten er tussen de 400 en 900) is het logisch dat een aantal van deze klanken moet dienen voor verschillende betekenissen, z.g. homofonen. In hun taal konden de Chinezen deze homofonen onderscheiden door het gebruik van vier verschillende toonhoogten naast het zinsverband. Een fonetisch alfabet is nooit tot ontwikkeling gekomen in China. De Chinezen hebben tussen de 2000 en 3000 afzonderlijke tekens ontwikkeld voor hun gewone schrijftaal, die gecombineerd met de bijbehorende ideogrammen een woordenschat van ten minste 50.000 woorden heeft opgeleverd.

klauw

aarde plus klauw

woorden plus klauw

Dit schrift lag rond de 1e eeuw v. Ch. stevig vast. De volgende tweeduizend jaar zijn tal van afwijkende accenten, dialecten en zelfs afzonderlijke talen ontwikkeld of geïmporteerd, maar het schrift is voor alle hetzelfde gebleven. Het is dan ook een interessant en uniek feit in China dat mensen die niet met elkaar kunnen praten, elkaar niettemin door middel van de schrijftaal kunnen begrijpen.

De Grieken.

De gevolgen van de zogeheten Dorische invasies van Griekenland in de 12e eeuw v. Ch. zijn niet gemakkelijk te reconstrueren, het lijkt echter waarschijnlijk dat het een gebeurtenis van catastrofale omvang is geweest want er bestaat archeologisch bewijsmateriaal dat erop wijst dat hele steden zijn vernietigd. De overheersers zelf waren ongeletterd. Uit de tijd na 1200 v. Ch. zijn geen inscripties in het lineair B schrift van de vroege Grieks sprekende beschavingen gevonden en het vroegste bewijs van de komst van het Fenicische alfabet is gedateerd rond 850 v. Ch. Het Fenicische alfabet bestond uit een beperkte groep van 24 symbolen, verbonden aan afzonderlijke medeklinkers. Deze reeks tekens is grotendeels overgenomen door de Grieken, maar er moest heel wat aan worden geschaafd om te voldoen aan de eisen die het Grieks eraan stelde en er moesten ook nieuwe symbolen worden uitgevonden.

Met name voor de weergave van de klinkers waarin de Fenicische, evenals alle Semitische talen, tekort schoot. Een aantal varianten op het Fenicische alfabet is in de tijd na 900 v. Ch. door geheel Griekenland aangetroffen- bijna evenveel als er steden waren- maar tegen 403 v. Ch. was het zogeheten Ionische schrift, zoals dat in gebruik was in Ionië langs de kust van Klein-Azië, toch algemeen gangbaar geworden en door alle Griekse stad-staten overgenomen.

Het is een vreemd trekje in de geschiedenis van het schrift dat vroege beschavingen zo vaak systemen tot ontwikkeling hebben gebracht waarin werd geschreven van rechts naar links (of in verticale kolommen, beginnend van rechts). Dit lijkt onnatuurlijk en ongemakkelijk voor het oog en de hand. Voor een rechtshandig iemand- en we moeten toch veronderstellen dat de meerderheid van ons altijd rechtshandig is geweest- moet het toch gemakkelijker zijn een schrijfwerktuig over een oppervlak te trekken dan het te duwen en verbergen achter zijn hand. Toch heeft in de meeste schriften van het Midden-Oosten en ook in de Oosterse alfabetten die er uit zijn voortgekomen- met inbegrip van het Arabische en het Hebreeuwse- het schrijven van rechts naar links zich gehandhaafd.

Vermoedelijk door veranderingen van het schrijfinstrument en schrijfoppervlak ontstonden veranderingen. Aanvankelijk volgde het Griekse alfabet zijn Fenicische voorloper en bleef men van rechts naar links schrijven, maar reeds na korte tijd werden tekenen van verandering zichtbaar en er zijn zelfs inscripties teruggevonden waarop die overgang duidelijk zichtbaar is, de regels lopen van rechts naar links en vici versa. In de 2e eeuw na Ch. werd het Griekse schrift uitsluitend van links naar rechts geschreven.

Een Griekse inscriptie uit 340 v.C. Op vier na gebruiken we al deze lettertekens tegenwoordig nog.

The story of writing 1980
Donald Jackson

deel 2.

Marian v.d. Hoofd.

FAMILIEBERICHTEN

Maandag 30 september zijn
60 jaar getrouwd:

(o)ma en (o)pa Sparreboom

Zij worden gefeliciteerd door
Leen, Hermien, Wout, Ria, Titia,
Detlef, Mascha, Wilco, Taco,
Marco, Vanesse en Timo

Getrouwd

Wilco Clarijs

en

Mascha Sparreboom

Breda, 12 juli 1996.

Leendert Sparreboom en Titia Maria Horselenburg (-o-ma en -o-pa dus) wonen in Hoogvliet. Hun kleindochter Mascha Sparreboom huwde te Breda op 12 Juli 1996 met Wilco Clarijs.

Naar aanleiding van de door het bestuur gezonden felicitatie schreven Leendert en Titia ons o.a.:

"Hartelijk dank voor de kaart. Wij hebben een heerlijke en onvergetelijke dag beleefd met de kinderen, kleinkinderen en aangetrouwden. Wij lezen jullie blad met plezier en wij danken jullie voor al het werk daaraan besteed".

Nu, zo mogen wij van de redactie het horen. Van harte allemaal!

JOHAN SPARREBOOM en ALET VAN DEN BERG

Met vreugde delen wij u, ook namens onze ouders mee dat wij zo de Heere wil op 31 oktober 1996 gaan trouwen. Ons huwelijk zal worden voltrokken om 13.45 uur in het gemeentehuis van Ridderkerk.

ARIE HUIJZER en LENA SPARREBOOM

Op 23 oktober 1996 waren Arie Huijzer en Lena Sparreboom 50 jaar getrouwd.

Dankbaar en dolgelukkig zijn wij met
de geboorte van onze zoon

Martijn

Hij is geboren op 27 september,
om 20.55 uur en weegt 4100 gram.

De trotse ouders zijn:
John en Ingrid Daas-Sparreboom

Er waren mooie baby's bij,
maar niet zo lief als jij ...
Van al dat wit en zoveel licht,
gingen van schrik je ogen dicht ...
Even kreeg ik kriebels in m'n keel,
maar je had geen pink teveel ...
'k stond te blozen, 'k was zo blij,
Jij moest er haast van lachen ...

(Herman van Veen)

**GEBO
REN**

zoon van Johannes Cornelis Quirinus Daas en Ingrid Sparreboom

zn v. Q.M.M. Daas en A. Janssen dr v. Willem Sparreboom en Neeltje Dirkje Koorevaar

Pieter Sparreboom 1908 ...	en	Johanna Berrevoets 1907-1996
Willem Sparreboom 1870-1933	en	Lena Noordzij 1872-1956
Pleun Sparreboom 1824-1874	en	Adriaantje Visser 1840-1898
Pieter Sparreboom 1792-1859	en	Geertrui Moog 1794-1857
Leendert Sparreboom 1763-1821	en	Klazina v.d. Berg 1764-1852
Pieter Sparreboom 1716-1789	en	Klaartje Huijzer 1727-1809
Jan Pieterszoon Sparreboom 1662-1735	en	Geertrui Hendricks v. Mullum 1683-1770
Pieter Jan Arentszoon Sparreboom 1602-....	en	Jannigje Roocke-1705
Jan Adriaanszoon Sparreboom 1570-....	en	Haesje Pietersdochter 1570-.....
Adr.Adriaanszoon Sparreboom 1540-....	en	

Zie je ik hou van je,
ik van je zo lief en heet -
je ogen zijn zo vol licht,
ik hou van je, ik hou van je.

Herman Gorter

Met grote blijdschap geven wij kennis van de geboorte
van onze dochter en mijn zusje

Rozemarijn Elise

Karin en Govert Sparreboom
Vincent

2 september 1996

Karin en Roos verblijven in het Academisch Ziekenhuis Leiden.
071 - 526 91 11

Na een kortstondige ziekte heeft de Here uit onze
familiekring weggenomen onze lieve zuster,
schoonzuster en tante

Maria Helena Sparreboom

in de leeftijd van 91 jaar.

Barendrecht: H. Sparreboom
A.P. Sparreboom-de Winter

Blaaksedijk: L.P. den Hoed-Sparreboom
neven en nichten

Barendrecht, 15 juni 1996

*De HEERE is mijn Herder,
mij zal niets ontbreken.
Psalm 23 : 1*

In dit geloofsvertrouwen is van ons heengegaan mijn lieve vrouw,
onze zorgzame moeder, groot- en overgrootmoeder

Johanna Sparreboom - Berrevoets

in de leeftijd van 89 jaar.

P. Sparreboom
Wim en Nel
Kees en Margreet
Leny en Dirk
Nel en Ad
kleinkinderen
en achterkleinkinderen

 9 november 1996

Op 9 oktober 1996 is te Rijsbergen in de leeftijd van ruim 81 jaar overleden:

PIETER VAN DALEN

weduwnaar van Janna Pietertje (Jenny) Sparreboom

Eénjarige fusieclub viert 75-jarig bestaan

ROTTERDAM-ZUID Fusieclub Bloemhof ZuiderSter Combinatie'95 heeft afgelopen zaterdag op sportpark De Vaan het 75-jarig bestaan gevierd. Vandaag, dinsdag 2 juli, is het precies drie-kwart eeuw geleden dat Jan Sparreboom en zijn vrienden de voetbalvereniging Ontspanning Na Arbeid oprichtten. Omdat al een andere vereniging bestond met de naam ONA moest de club van de Rotterdamse Voetbal Bond worden omgedoopt. Het werd Bloemhof, naar de wijk waarin men speelde.

Het begon met straatvoetbal in de Zwijsendrechtstraat en de Meerdervoortstraat. Daarna had de vereniging terrein aan onder meer de Groene Hilledijk, Striensebocht, Afrikaanderplein, Kromme Zandweg, op Varkenoord, aan de Dordtsestraatweg en aan de Oldegaarde. Opmerkelijk in de geschied-

schrijving zijn de kunstochten in Colosseum en de Metro bioscoop en het feit dat in het seizoen 1956-'57 Bloemhof het veld werd ontnomen omdat men na herhaalde waarschuwingen het niet goed had onderhouden. Bij de introductie van damesvoetbal in 1970 moesten al na één seizoen negen dames worden vervangen wegens zwangerschap. Zuiderster is nog niet zo oud. Deze vereniging werd opgericht op 20 november 1945 en speelde onder meer op Varkenoord en aan de Schulpweg, Kromme Zandweg en Reedijk.

Vorig jaar fuseerden Bloemhof en Zuiderster tot BZC'95, met dertien seniorenteams, twee dames- en elf jeugdteams. Reglementair blijft bij een fusie de oprichtingsdatum van de oudste vereniging gehandhaafd. Daarom kon dus afgelopen weekend de pas éénjarige voetbalclub het 75-jarig bestaan vieren.

De oprichter van de voetbalvereniging "Bloemhof" is onze donateur Jan Sparreboom, thans bijna 94 jaar. Op onze familiedag in 1991 werd hij als oudst aanwezige met een bloemetje gehuldigd.

Automatic Holland alweer in de prijzen

De Dordtse automatenleverancier Automatic Holland is in de Verenigde Staten door fabrikant Automatic Products voor het derde achtereenvolgende jaar uitgeroepen tot 'Best European Distributor Coffee Vending Machines'.

In St. Louis nam Henk Salij, technisch-directeur van de automatenleverancier uit Dordrecht, onlangs de bijbehorende prijs (een model van The Gateway Arch) in ontvangst van Colin Garner, vice president international sales.

Weer in Nederland aangekomen gaf Salij de prijs aan zijn collega Jan Sparreboom, omdat zijn medewerkers er ieder jaar voor zorgen dat er goede verkoopresultaten worden behaald.

Henk Salij (links) overhandigt de trofee aan zijn collega Jan Sparreboom.
Foto Jules Huyskes

Het meervoud van slot is sloten,
 maar toch is het meervoud van pot geen poten;
 evenzo zegt men altijd ... één vat en twee vaten,
 maar zal men zeggen ... één kat en twee katen?
WIE GISTEREN GING VliegEN, ZEGT HEDEN IK Vloog,
 dus zegt u misschien van wiegen ik woog.
 Nee pardon, want ik woog is afkomstig van wegen,
 maar ... is nu ik voog en vervoeging van vegen?
 En dan het woord: zoeken, vervoegt men; ik zocht,
 maar hechten wordt niet vervoegd als ik hocht.
 Bij roepen hoort riep, maar bij snoepen geen sniep,
 bij lopen hoort liep, maar bij kopen geen kiep,
 en evenmin hoort bij slopen: ik sliep,
 want dat is afkomstig van het woord slapen,
 maar zet nu niet neer: ik riep bij het rapen,
 want dit komt van roepen en u ziet het terstond,
 zo draaien wij vrolijk in een kringetje rond.
 Van raden komt ried, maar van baden geen bied,
 dit komt weer van bieden, ik hoop dat u 't ziet.
 Ook komt hiervan bood, maar van wieden geen wood,
 u ziet de verwarring is groot.
 Nog talloos veel voorbeelden zijn te geven,
 want gaf hoort bij geven, maar laf niet bij leven.
 Men spreekt van wij drinken en hebben gedronken,
 maar niet van wij hinken; wij hebben gehonken.
 'r Is ik weet en ik wist, zo vervoegt men dat,
 maar schrijft niet bij vergeten: vergist,
 dat is een vergissing, ja, moeilijk is 't!

Het volgende geval is bijna te bont: bij slaan hoort ik sloeg,
 niet ik sling of ik slond,
 bij gaan hoort ik ging, niet ik gong of ik gond!

En noemt u een mannetjesrat soms een rater?
 Dat gaat wel op bij een kat en een kater !!

(Bovenstaand gedicht werd tijdens onze familiedag op overtuigende wijze voorgedragen door het charmante duo ADRIE & SJOUKJE)

Van John Sparreboom ontving de redactie het volgende berichtje:

"Hierbij enkele foto's die ik gebruik om er kerstkaarten van te maken. Achter de sparreboom slapen we en achter de krentenhaag is mijn blokhut waar ik altijd aan het prutsen ben. (zie fotocollage)

We hebben die zaterdag een gezellige dag beleefd, ik wil derhalve de bestuursleden nogmaals bedanken voor hun inspanning.

Misschien zijn de foto's bruikbaar voor het familieblad, zo niet: gebruik ze dan zelf als kaarten voor de komende feestdagen.

Tot ziens, de hartelijke groeten van mijn vrouw en het allerbeste van

John Sparreboom / Zeist.

Omdat John's aandeel in het slagen van ons grootscheepse familiegebeuren niet te verwaarlozen is (van hem kwam de suggestie v.w.b. de locatie, hij leidde ons rond in de mooie omgeving) menen wij als redactie in een open briefje te moeten reageren.

„Beste John, bedankt voor de attentie. De opnamen zijn prachtig, maar het afdrukken ervan in zwart-wit gaat te veel ten koste van de kwaliteit. Privé zullen wij er zeker gebruik van maken.

Bedankt voor je spontane inzet!” Red.

Frida wil een comeback

Geloof het of niet, maar bovenstaand krantenknipsel lag een paar weken geleden in een blanco enveloppe in mijn brievenbus. De schrik sloeg mij om het hart, want ondanks mijn grote bewondering voor de wijze waarop onze oud-redactrice zich de eerste jaren met ons familieblad heeft beziggehouden had ik niet het gevoel het zó beroerd te doen.

"Frida is met i-e", lichtte mijn zoon toe, "dit is een Frida zonder e. Moet dat mens van Abba zijn".

Opluchting. Frida ben ik bijna vergeten. Frieda niet.

Kees.

Het leek ons geen onaardige gedachte de prominenten van de familiestichting eens in het zonnetje te zetten. Dat is zijdelings al eerder gedaan, duidelijke profielschetsen van alle bestuursleden echter zijn nooit echt van de grond gekomen. Miep bijvoorbeeld, die bescheiden maar altijd op vergaderingen en familiedagen aanwezig is. Wie is zij en wat bewoog haar tot al dat speurwerk? Zij is Miep van Jan. Misschien na haar profielschets in ons volgende nummer, hebben we het over Jan van Miep.

Redactie.

Onderstaand verhaal in streektaal, gelicht uit het boekje "ZEG NOU ZELLE F MINS" van dhr. P. Verhagen werd ons toegezonden door Wim Sparreboom uit Alblasserdam. Voor Sparrebomen, afkomstig uit of woonachtig in het Zuid-Hollandse ongetwijfeld zeer herkenbaar.

DE KORSEMUS

De Korsemus was vroeger gin fêest zôôas teugewoordig. Gin kedoochies en al da gesnor, want da hoorde bij de Sunterklaos en nie bij de Korsemus. De Korsemus, da was 'n Christelijk fêest en dat is't nou nog. Da was plechtig en tegelijk fêestelijk. D'r wier van geleze en gezonge al veur het zo wijd was. Al weke van teveure leerde de keinder versies op de Zondagschôôl. D'r waore d'r bij die dan op 't fêest van de Zondasschôôl de êênige keer in't jaor sukkelaodemelk kregen en krintebolle en 'n appelesien. As je da nooit ha gezien, zou je't nie gelôôve. Die keinderôôgies straolde al as ze 's middas de kaark binnekwaome. Want 't wier altaid 's middas gehouwe op de Twêêde Korsdag. Die ôôge hê, je zag t'r lichies in, want mêêstal was het buite al een bietjie donker aon't worre en dan waore de lampe in de kaark al aon. De keinder waore netuurlijk ok druk en ondeugend, maor nie allemaal; d'r waore ok stille bij, die maor keke en keke, omda ze nog nie zôôveul in de kaark waore gewist. Want de klêentjes zatte 's zondas mêt te Zondasschôôl altaid in de consistorie.

Ouwere minse ginge wel's kijke, maor die mosse achterin gaon zitte en stil zijn. Die mogge d'r mond nie ope doen. Het fêest was veur de keinder en de ouwere mogge allêên maor kijke en verder niks.

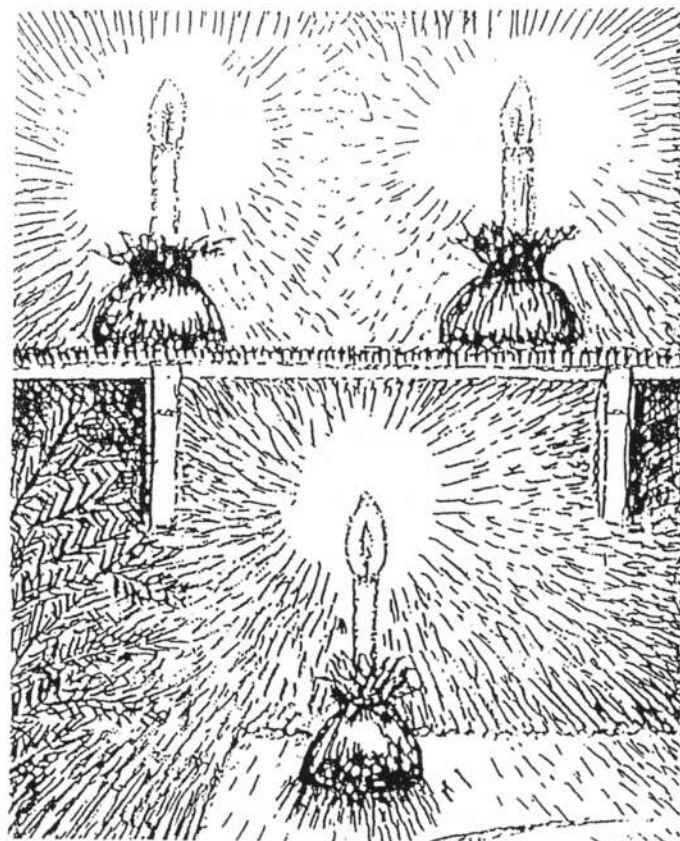
Nou en dan wier d'r een mooi verhaal verteld en tekste opgezeed en gezonge en de keinder wiere getrakteerd. Aon't ind kregen de keinder die veur 't lest waore, 'n bijbeltjie en d'r wiere goeie raadgevinge gedaon. En dan kregen ze allemaal nog een boeksie. Wasmande vol boeksies wiere d'r naor binne gedraoge en eliek keind kreeg d'r êên. En da hadde ze nie zôômaor gedaon hor, die daomes van de Zondasschôôl. Die hadde d'r echt wel aon gedocht wa se mosse geve aon die, aon die en aon die. Wa veur d'n êên goed was, vonge ze soms nie goed veur een ander. En in 't zellefde huishouwe mosse de keinder nie 't zellefde boeksie hebben. Da kon nie. Ze zelle d'r èège wel 's hebbe vergist, maor ze deeje d'r best, Da mag gerust gezeed worre.

Nou en as ze dan plechtig het 'Ere zij God' hadde gezonge, ginge ze maor naor huis. In d'n êêne hand hadde ze d'r boeksie, in d'n andere een appelesien. Ik zie ze nog lôôpe: verzichtig, veural as't gesnêêwd had. Da vergit 'n mins nie zôô gauw. En da ze nie allemoal zo netjies liepe, da wit je nou wel.

D'r waore d'r ok die hard riepe naor mekaor en gek deeje. Toch doche ze meschien persies hetzellefde as de andere die stillechies naor huis ginge om daor van alles te vertelle.

Bij veul minse was't thuis ok een bietjie fêestelijk. Nie zôôas teugewoordig maor veul êênvoudiger, met 'n paor kèersies die ze in 'n halleve èèrepel hadde gestoke, waor ze een rôôd pepiertie omhêên gedaon hadde. Sommige hadde een bôômpie, andere nie. Nie altaid omda ze 't nie konne betaole, maar omda ze da niet goed vonge. Dan mos iederêên maor doen, zoas tie docht da't goed was.

Na 't avendete ginge ze alles opruime. 's Aoves was t'r gin kaark meer, zoas anders. 's Zondas ginge veul minse 's oches en s'aoves. Of de vaoder ging 's oches met een paor keinder en de moeder 's aoves. Da deeje ze verschildend. Maor as ze de Twêêde Korsdag 's aoves thuis bleve, kreges ze wa te drinke, sukkelaodemelk of zôô, en ze staoke een paor kèersies aon en deejes de lamp uit. De vaoder of de moeder las dan uit d'n Bijbel over de geboorte van Christus....en leide Hem neder in de kribbe... en dan zonges ze saome nog kerstliedjies tot da de klèenste op de schôôt van z'n moeder in slaop viel. Die wier dan wakker gemokt en dan kreges ze nog wa, een koeksie of een krintebol of zôôiets. 'Want 't is maor êên keer in 't jaor Korsemus' zee moeder. En dan ginges ze naor ned en krope diep onder de dekes.

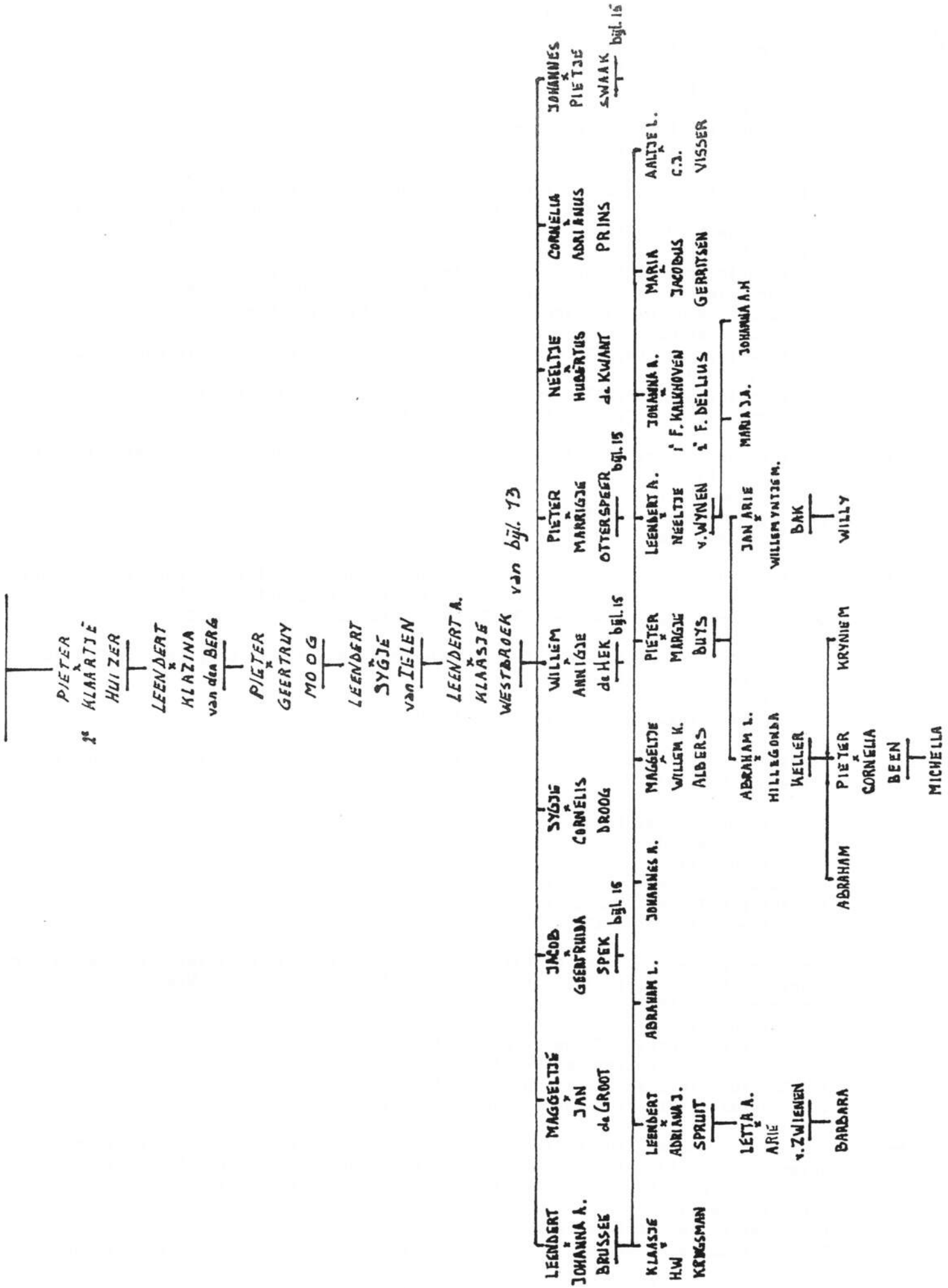

- XII ac Abraham Leendert Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 14-2-1937, taxichauffeur, tr. Krimpen een de IJssel 23-9-1960 Hillegonda Keller, geb. Krimpen aan de IJssel 16-10-1940, dr. van Krijn Keller en Lena Klasina Pols.
Uit dit huwelijk:
1. Pieter, geb. Krimpen aan de IJssel 31-1-1965, volgt XIII e.
2. Krijnie Marleen, geb. Krimpen aan de IJssel 6-6-1971.
- XIII e Pieter Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 31-5-1965, loodgieter, tr. Spijkenisse 21-7-1989 Cornelia Been, geb. Spijkenisse 9-11-1968, dr. van Pieter Been en Henny Hans.
Uit dit huwelijk:
1. Michella, geb. Spijkenisse 28-1-1990.
- XII ad Jan Arie Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 8-3-1938, voorman ijzerwerker, tr. Stolwijk 18-10-1963 Willemijntje Margje Bak, geb. Stolwijk 9-2-1943, dr. van Leonardus Bak en Willemijntje Temmer.
Uit dit huwelijk:
1. Willy, geb. Gouda 18-4-1965.
- XI br Leendert Abraham Sparreboom, geb. Krimpen een de IJssel 6-9-1918, scheepssmid-leraar NO, overl. Soest 4-1-1991, tr. Krimpen aan de IJssel 3-10-1945 Neeltje van Wijn, geb. Krimpen aan de IJssel 6-4-1921.
Uit dit huwelijk:
1. Maria Johanna Adriana, geb. Krimpen aan de IJssel 30-4-1953.
2. Johanna Adriana Heleen, geb. Coevorden 20-2-1959.
- XI bs Maria Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 9-6-1921, overl. Ede 21-6-1995, tr. Jacobus Gerritsen, geb. 29-5-1906.
Uit dit huwelijk:
1. Johanna Adriana, geb. 1-12-1943.
2. Warnerus Jacobus, geb. 15-9-1945.
- X bm Maggeltje Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 25-3-1886, overl. Rotterdam 26-12-1967, tr. Krimpen aan de IJssel 26-5-1906 Jan de Groot, geb. Capelle aan de IJssel 3-3-1882, arbeider, overl. Rotterdam 22-11-1963.
Uit dit huwelijk:
1. Francina, geb. Capelle aan de IJssel 28-10-1906.
2. Sijgje, geb. Krimpen aan de IJssel 15-9-1910.
3. Barend Leendert, geb. Krimpen aan de IJssel 3-5-1913.
4. Leendert Abraham, geb. Krimpen aan de IJssel 26-9-1914.
- X bn Jacob Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 3-10-1888, klinker, overl. Krimpen aan de IJssel 10-12-1976, tr. Ouderkerk aan de IJssel 10-9-1915 Geertruida Spek, geb. Ouderkerk aan de IJssel 5-4-1887, overl. Rotterdam 26-6-1971.
Uit dit huwelijk:
1. Klaasje, geb. Krimpen aan de IJssel 20-3-1916, overl. Krimpen aan de IJssel 11-12-1922.
2. Jacomijntje, geb. Krimpen aan de IJssel 17-1-1918, volgt XI bt.
3. Neeltje Jacomijntje, geb. Krimpen aan de IJssel 5-11-1921, volgt XI bu.
4. Klaasje, geb. Krimpen aan de IJssel 25-8-1923, tr. 30-6-1950 P. Oostlander.
5. Leendert Abraham, geb. Krimpen aan de IJssel 20-11-1925, overl. Krimpen aan de IJssel 17-3-1927.
6. Leentje Aaltje, geb. Krimpen aan de IJssel 12-12-1929, volgt XI bv,
- XI bt. Jacomijntje Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 17-1-1918, tr. Krimpen aan de IJssel 13-3-1937 Marinus van Mullum, geb. 4-1-1914, zn. van Heimen van Mullum en Aagje Kwakernaat.
Uit dit huwelijk:
1. Heimen, geb. 25-2-1938.
- XI bu Neeltje Jacomijntje Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 5-11-1921, tr. 13-11-1943 Pieter Bonte, geb. 16-4-1918.
Uit dit huwelijk:

1. Willem, geb. 10-5-1944.
2. Jacob, geb. 5-7-1946.

- XI bv Leentje Aaltje Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 12-12-1929, tr. 10-6-1955 Simon Mes, geb. ca. 1929, overl. Krimpen aan de IJssel 9-2-1993.
Uit dit huwelijk:
1. Pieter.
 2. Trius, tr. Piet Boutesteijn.
 3. Jaap, tr. Liesbeth Paardekooper.
- X bo Willem Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 27-5-1893, smid, overl. Rotterdam 27-9-1972, tr. Krimpen aan de IJssel 22-3-1913 Annigje de Hek, geb. Capelle aan de IJssel 30-1-1894.
Uit dit huwelijk:
1. Leentje, geb. Krimpen aan de IJssel 19-7-1913, volgt XI bw.
 2. Marrigje Ida, geb. Capelle aan de IJssel 10-1-1915, volgt XI bx.
 3. Teunis, geb. Capelle aan de IJssel 25-8-1917, tr. Rotterdam 7-4-1943 T. van der Gaag.
 4. Klaasje, geb. Capelle aan de IJssel 3-9-1920, overl. Capelle aan de IJssel 30-11-1920.
 5. Klaasje, geb. Capelle aan de IJssel 12-2-1922, volgt XI xy.
 6. Cornelis, geb. Capelle aan de IJssel 11-2-1926, volgt XI bz.
- XI bw Leentje Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 19-7-1913, tr. Andreas Steketee, geb. 2-5-1913.
Uit dit huwelijk:
1. Ida J., geb. 10-10-1939.
 2. Janna A., geb. 22-9-1941.
- XI bx Marrigje Ida Sparreboom, geb. Capelle aan de IJssel 10-1-1915, werkster-inpakster, overl. Wassenaar 10-4-1966, tr [1] Capelle aan de IJssel 15-6-1940 Adrianus Goedhart, geb. Schiedam 18-10-1915, overl. Bassum [Dld] 12-4-1944.
- Marrigje Ida Sparreboom, tr. [2] Schiedam 7-1-1948 Edmond Gregorius Koelewijn, geb. Rotterdam 28-6-1919.
Uit dit huwelijk:
1. Marrigje Ida, geb. Rotterdam 28-8-1955.
- Marrigje Ida Sparreboom, tr. [3] Rotterdam 20-5-1959 Peter Jozeph Hölzken, geb. Rotterdam 6-1-1925.
- XI by Klaasje Sparreboom, geb. Capelle aan de IJssel 12-2-1922, tr. 30-11-1940 Cornelis J. van der Gaag, geb. 16-2-1919.
Uit dit huwelijk:
1. Johanna A., geb. 30-5-1941.
 2. Annigje J., geb. 12-12-1944.
 3. Willem, geb. 12-5-1947.
- XI bz Cornelis Sparreboom, geb. Capelle aan de IJssel 11-2-1926, ijzerwerker-metaal draaier overl. Rotterdam 11-12-1985, tr. Rotterdam 18-9-1952 Cornelia Wessels, geb. Rotterdam 24-5-1929.
Uit dit huwelijk:
1. Annigje Catharina Johanna, geb. Rotterdam 21-6-1953.
 2. Willem, geb. Rotterdam 19-4-1956.
 3. Ronald Peter, geb. Rotterdam 7-7-1960.
 4. Jolanda Sylvia, geb. Rotterdam 11-5-1962.
- X bp Pieter Sparreboom, geb. Krimpen aan de IJssel 2-12-1895, scheepsklinker, overl. Krimpen aan de IJssel 25-9-1978, tr. Krimpen aan de IJssel 6-3-1926 Marrigje Otterspeer, geb. Capelle aan de IJssel 29-9-1903, overl. Rotterdam 30-3-1965.
Uit dit huwelijk:
1. Klaasje, geb. Krimpen aan de IJssel 26-1-1927, volgt XI ca.
 2. Cornelia, geb. Krimpen aan de IJssel 15-11-1929, tr. Krimpen aan de IJssel 8-7-1955 D. Verheij.

JAN PIETERSZ. x GEERTRUY HENDRIKS van MULLUM

EEN SPARREBOOM IN 'S GRAVENHAGE
ZOCHT LICHT IN DE DONKERE DAGEN.
„DE BRON,” SPRAK EEN ELF
„VERBLIJFT IN JEZELF,
MAAR JE MOET WEL OM VUUR DURVEN VRAGEN”